حکومەتی هەرێمی کوردستان- عێراق
وەزارەتی پەروەردە
بەڕێوەبەرایەتی گشتی پرۆگرام و چاپەمەنییەکان

پرۆگرامی پەروەردەی وەرزشی

بۆ پۆلی دوازدەهەمی ئامادەیی

ئامادەکردنی

لیژنەیەك لە وەزارەتی پەروەردە

چاپی چوارەم ٢٠١٥ زایینی- ٢٧١٥ کوردی- ١٤٣٦ کۆچی

سەرپەرشتی زانستی چاپ: لیژنەیەک لەوەزارەتی پەروەردە
سەرپەرشتی هونەری چاپ: عوسمان پیرداود کواز- ئاری محسن احمد
نەخشەسازی بەرگ و ناوەڕۆک: ئالا حمد عولا
تایپێست: ڕێڤین راغب
جێبەجێکردنی بژاری هونەری: لانە مجید میریحی

بــەشــی یــەکــەم
یاساکانی تۆپی پێ

پێشەکی

سەرەتایەك سە بارەت بە یاری تۆپی پێ :

یاری تۆپی پێ بە یەکێك لە بەربلاوترین یاری لە جیهاندا دەژمێردرێت لەلایەن یاریزانان و تەماشاکەران و هاندەران بە مەزنترین یاری دێتە هەژمارکردن . ئەم یارییە توانیوویەتی هەموو سنوورەکان بشکێنێت و بۆ قولایی ناخ و هەست و خۆشەویستی و سۆزی جەماوەر بچێت ... خەڵکانێکی زۆر لە گەورە و بچووك و تەمەنە جیاجیاکان پێی سەرسام بوون و لە یانە و گۆرەپان و قوتابخانە و زانکۆکان ئەنجام دەدرێت .

مێژووی ئەم یارییە بۆ زیاتر لە ٢٥٠٠ ساڵ پێش زایین دەگەڕێتەوە .. چینیە کۆنەکان لەو ساتانەدا ئەنجامیان داوە .. سەرکردە چینیەکان لە مەشقی سەربازەکانیان بۆ بەرز ڕاگرتنی توانای جەستەیی سوودییان لێ بینیووە هەروەها بۆ مەشقی پلانەکانی هێرشبردن و بەرگری کردن تیایدا سوودمەندبوون . پێش ٦٠٠ ساڵ پێش زایین یۆنانییەکان و ژاپۆنیەکان ئاشنایەتیان بە یاری تۆپی پێ هەبووە و ئەنجامیان داوە ... میسرییەکان و بابلیەکانیش بەر لە ٣٠٠ ساڵ پێش لە دایك بوونی مەسیح ئەم یارییەیان کردووە . جگە لەمانەش هەندێك لە پاشماوەی شیعری سەردەمی تاریکی و جەهالەت ئاماژە بەوە دەکەن کە عەرەبەکانی سەردەمی کۆن ئەم یارییەیان کردووە .. پێشەنگی ئەنجامدانی ئەم یارییە زۆر نیشانەی پرسیاری لە سەرە و زۆرێك لە وڵاتان خۆیان بە بنەچەی ئەنجامدانی ئەم یارییە دەزانن و شەرەفی خاوەندارییەکەی بۆ خۆیان هەژماردەکەن . بەڵام ئەم یارییەی کە بە شێوازی ئێستاکە بەرێوە دەچێت لە ئینگلتەرا دەرکەوتووە . قوتابیانی قوتابخانەکانی ئینگلیزی بە پێشەنگی ئەو کەسانە دەژمێردرێت کە لە ساڵی ١١٧٥ی زایینی ئەنجامیان داوە .. ئەم یارییە لە دیار کەوتن و بەربلاوبووندابوو بەڵام دواتر بە مەرسوومی پادشایانە بەهۆی چەند هۆکارێکی جیاجیا قەدەغەکرا تەنانەت گەیشتە حاڵەتی سزادان بۆ ئەوانەی ئەم یارییە ئەنجام دەدەن بە بەندکردنیان بۆ ماوەی هەفتەیەك .

لە ساڵی ١٨٦٢ ئەدوارد ترنج (١٠) خاڵی دانا کە بەهۆیەوە یەکەم یاسایی نووسراوی یاری تۆپی پێ هاتەکایەوە هەرچەندە زۆر گۆرانکاری لەسەر یاساکان بەسەریدا تێپەری بەڵام بنچینەی سەرەکی یارییەکە تا ئەم ساتە ماوەتەوە. لە ٢٦ی ئۆکتۆبەری ساڵی ١٨٦٣ یەکەم یەکێتی بۆ یاری تۆپی پێ لە جیهان دامەزرا کە ئەویش یەکێتی تۆپی پێ ی ئینگلیزی بوو .. دواتر لە ٢١ی مایسی ١٩٠٤ لە شاری پاریس پایتەختی وڵاتی فەرەنسا یەکێتی تۆپی پێ نێو دەوڵەتی هاتە دامەزراندن لە دوای کۆتایی هاتنی یارییەکانی ئۆلۆمپیادی ساڵی ١٩٢٨ پێشنیارێك بۆ ئەنجامدانی کۆتاییەکانی جامی جیهانی وەکو پاڵەوانیەتیەکی سەربەخۆ دەرچوو... کە لە یارییەکانی ئۆلۆمپیاددا بەرێوە بچێت .. هەروەها جامێکی زێرینی بۆ دانرا بە نێوی جۆلیەرێمێ ناوەزدکرا ئەویش وەکو رێز لێنانێك بوو بۆ ئەو پیاوەی پاڵەوانیەتەکەی دروست کرد. ئەم یارییە لە ساڵانی نێوان ١٩١٢ تا ١٩١٥ لە رێگای ئەو قوتابیانەی لە تورکیاوە بۆ عێراق دەگەڕانەوە هاتە نێو گۆرەپانی یاریگاکانەوە .. بە تایبەت ئەو قوتابیانەی خوێندنیان تەواودەکرد . بە گوێرەی سەرچاوەکان یەکەم یاری تۆپی پێ ساڵی ١٩١٨ لە بەغدا دا بەرێوەچوو یانەی جەوییە بە کۆنترین یانە کە یاری تۆپی پێی تیادا ئەنجام درابێت دەژمێردرێت و لەساڵی ١٩٤٥ تیپی تۆپێ پێ ی یانەکە هاتۆتە دامەزراندن ... لە ١٩٤٨/١٠/٨ بەبەشداربوونی نوێنەری (١٤) یانەکە نوێنەرایەتی یانە وەرزشیەکانیان دەکرد بە فەرمی یەکێتی ناوەندی تۆپی پێ ی عێرق هاتە دامەزراندن لە هەرێمی کوردستانیش وەکو هەموو ناوچەکانی دیکەی عێراق .. یاری تۆپی پێ هەر لە سەرەتاکانی سەدەی رابردوو هاتۆتە ئەنجامدان و لەگەڵ گەرانەوەی قوتابیانی کورد لە وڵاتی تورکیاوە بۆ کوردستان رێساکانی ئەم یارییە لە شارەکانی کوردستان بەربلاوبووە و لە قوتابخانەکاندا یاری تۆپی پێ بەرێوە چووە ، هەر بۆ ئەم مەبەستەش چەند گۆرەپانێك بۆ بەرێوەچوونی یاری تۆپی پێ تەرخانکراوە .

بەندەکانی یاسای تۆپی پێ
The Law of the Game

یاسای یەکەم / یاریگا (میدان اللعب) The Field of play:-

ڕووکەشی یاریگا/ Field surface

دەتوانرێت یاری لەو یاریگایانە ئەنجام بدرێت کە چیمەنی سروشتی یان دەستکرد بێت ، بە مەرجێك بە پێی یاسای تۆپی پێ ی نێو دەوڵەتی بێت ، دەبێت یاریگا لە شێوەی لاکێشەیی بێت درێژیەکەی پێویستە لە پانییەکەی زیاتر بێت.

١- پێوەرەکان (الابعاد) Dimensions:-

درێژی ٩٠-١٢٠ م بەرامبەر ١٠٠-١٣٠ یاردە.

پانی ٤٥-٩٠ م بەرامبەر ٥٠-١٠٠ یاردە.

لە یارییەکانی نێو دەوڵەتی: International matches:-

درێژی ١٠٠-١١٠ م بەرامبەر ١١٠-١٢٠ یاردە

پانی ٦٤-٧٥ م بەرامبەر ٧٠-٨٠ یاردە

٢- نەخشەکێشان (تخطیط میدان اللعب) Field Marking:-

یاریگا بە هێڵی دیارو بەرچاو دیاری دەکرێت ، وە ئەو هێڵانەی کە ناوچەکان و گشت هێڵەکان دیاری دەکەن دەکەونە ناو ڕووبەری ناوچە دیاریکراوەکان، بە دوو هێڵە درێژەکە دەوترێت هێڵەکانی لاکان (خطي الجانب) بە دوو هێڵە کورتەکەش دەوترێت هێڵەکانی گۆڵ (خطي المرمی).

نابێ پانی گشت هێڵەکان لە (١٢) سم زیاتر بێت، وە یاریگا دابەشی دوو نیوەی یەکسان دەبێت بەهۆی هێڵی ناوەڕاستەوە، لە ناوەڕاستی یاریگادا بازنەیەك کە نیوە تیرەکەی (١٠) یاردەیە (٩,١٥) م بە دەوری هێڵی ناوەڕاستەوە دەکێشرێت.

٣- ناوچەی گۆڵ (منطقة المرمى) The goal area:-

هەردوو ناوچەی گۆڵ دیاری دەکرێت لە هەردوو کۆتایی یاریگا بەم شێوەیە:- دوو هێڵی ستوونی گۆشە وەستاو لە هێڵی گۆڵەوە بە دووری (٦) یاردە (٥,٥) م لە لێواری ناوەوەی هەردوو ئەستوونی گۆڵەوە دەکێشرێت ، ئەم دوو هێڵە بە دووری (٦) یاردە (٥,٥) م درێژ دەبنەوە بۆ ناو یاریگا ئینجا بە هێڵێکی ئاسۆیی ئەم هێڵانە تەریب بە هێڵی گۆڵ بەیەکەوە دەگەیەنرێت ئەو پانتاییەی بەم هێڵانەوە بە هێڵی گۆڵەوە سنووردار کراوە یان ئەو ڕووبەرەی بەم هێڵانە دیاریکراوە پێ ی دەگوترێ ناوچەی گۆڵ.

٤- ناوچەی سزا (منطقة الجزاء) The penalty area :-

ناوچەی سزا دیاری دەکرێت لە هەردوو کۆتایی یاریگا:

دوو هێڵی ستوونی بە شێوەی گۆشە وەستاو بەسەر هێڵی گۆڵەوە دەکێشرێ لە دووری (١٨) یاردە (١٦,٥) م وە ئەو هێڵانەی درێژدەبنەوە بۆ ناو یاریگا بۆ ماوەی (١٨) یاردە پاشان بە هێڵێکی ئاسۆیی تەریب بە هێڵی گۆڵ بەیەکەوە دەگەیەنرێت وە ئەو رووبەرەی بەم هێڵانە دیاریکراوە پێی دەگوترێ ناوچەی سزا لە ناوەوەی ناوچەی سزادا نیشانەیەك بە دووری (١٢) یاردە (١١) م لە ناوەڕاستی گۆڵەوە دیاری دەکرێت وە پێی دەگوترێ خاڵی سزا کەوانەیەك لە دەرەوەی ناوچەی سزادا بە دووری (١٠) یاردە (٩,١٥) م لە خاڵی سزاوە دەکێشرێت پێی دەگوترێ کەوانەی سزا.

٥- ئەستوونەکانی ئاڵای گۆشە (الراية الركنية) Flag posts :-

ئەستوونی ئاڵای گۆشە دادەنرێت لای هەر ناوچەیەکی گۆشە کە بەرزی کەمتر نەبێت لە (١,٥) م بە شێوەیەك ئاڵای هەلگرتبێت و سەرەکەی تیژ نەبێت ، دەتوانرێت ئەستوونی ئاڵای هاوشێوەی ئەو دابنرێت لە کۆتاییەکانی هێڵی ناوەڕاست کە دووری کەمتر نەبێت لە (١) م لە دەرەوەی هێڵی تەنیشت.

٦- دوو گۆڵەکە (المرميان) Goals :-

هەردوو گۆڵەکە دەبێ لە ناوەڕاستی هێڵی گۆڵ دابنرێت ئەم دوو گۆڵەش پێویستە لە دوو ئەستوونی وەستاو پێك بێن و بە ماوەیەکی یەکسان لە هەردوو ئەستوونەکەی ئاڵای گۆشەکانەوە دووربن و لە سەرەوەش لە رێگەی ڕاجەوە (عارضة) پێکەوە دەبەسترێتەوە دووری نێوان هەردوو ئەستوونەکە (٨) یاردە (٧,٣٢) م و بڵندی لە نێوان رۆخی ژێرەوەی ڕاجە و زەوی دا (٢,٤٤) م یان (٨) پێ ، وە پانی و ئەستووری هەردوو ئەستوونەکەی گۆڵ و ڕاجە (عارضة) دەبێ یەکسان بن ، نابێ لە (١٢) سم زیاتر بێ ، هەروەها هێڵەکانی گۆڵیش دەبێ هەمان پانی و ئەستووری ئەستوونەکانی گۆڵ و ڕاجەکانی هەبێ ، دەتوانرێ تۆر بۆ هەردوو گۆڵەکە لەگەڵ زەوی بە دواوەی گۆڵەکان ببەسترێ و بە شێوەیەك نەبێتە رێگر لەبەردەم گۆڵچی ، پێویستە ئەستوونەکان و هەردوو ڕاجە کە (عارضة) بە ڕەنگی سپی بۆیە بکرێت.

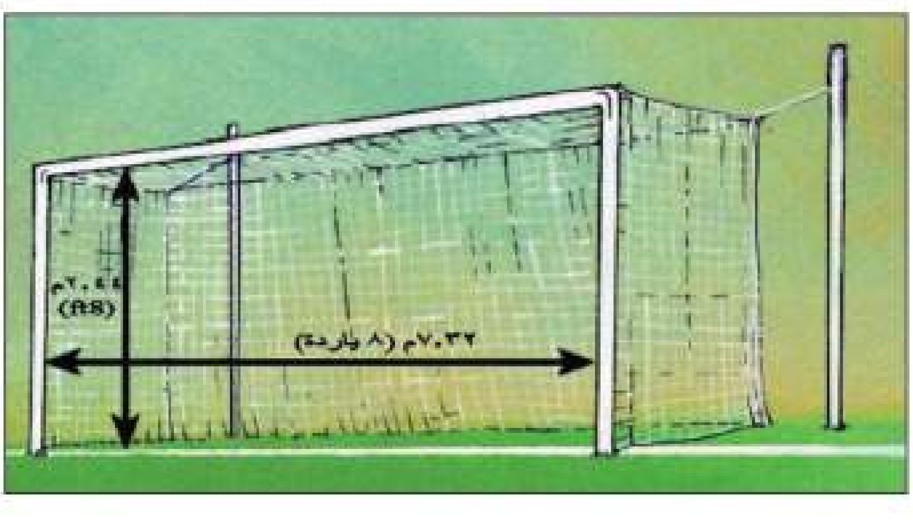

٧-کەوانەی ناوچەی گۆشە : The corner arc

چارەگە بازنەیەک وێنە دەکرێت کە نیوەتیرەکەی (١ م) (١ یاردە) لە ئەستوونی ئاڵاکانی گۆشە بۆ ناوەوەی یاریگا.

پێوەری مەتری

پێوەری یاردە (بەریتانی)

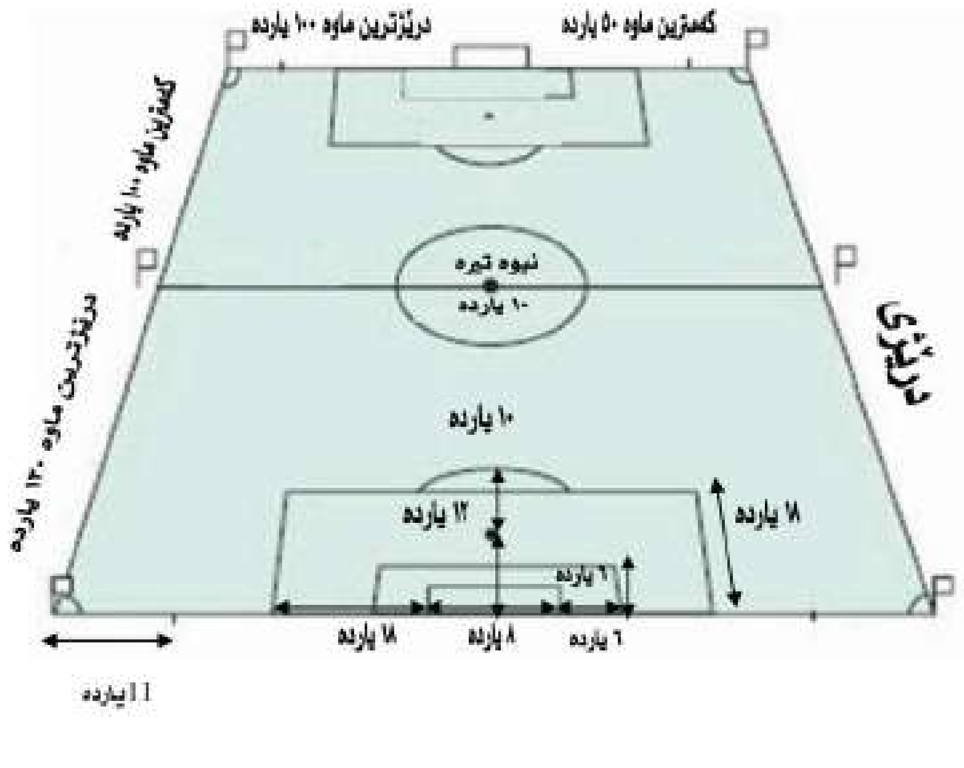

یاسی دووەم / تۆپ (الكرة) The Ball

(تایبە تمەندی و پێوانەكان) Qualities and measurements :-

پێویستە تۆپەكە خڕبێت، وە لە پێستە یان هەر ماددەیەكی تری گونجاو دروست كرابێ ، پێویستە كێشەكەی لە (٤٥٠ گم)زیاتر نەبێت و لە (٤١٠گم) كەمتر نەبێت لە سەرەتای دەست پێكردنی یاری.

پێویستە چێوەی تۆپ لە نێوان(٦٨—٧٠) سم بێت.

پاڵەپەستۆی هەوا لەنێوان (٦٠٠—١,١٠٠) گم/سم٢ بێت لەسەر ئاستی دەریا.

چۆنیەتی گۆڕینی تۆپی دڕاو یان تەقیو لە كاتی یاریدا: Replacement of a Defective Ball

١— وەستاندنی یاری.

٢— دەست پێكردنەوەی یاری بە بەردانەوەی تۆپ لە شوێنی تەقینی.

❖ ئەگەر تۆپەكە دڕا یان تەقی لە كاتی لێدانی سەرەتای دەست پێكردنی یاری — لێدانی گۆڵ — لێدانی گۆشە — هەڵدانی لا — لێدانی ئازاد — لێدانی سزا ئەوا یارییەكە دووبارە دەست پێ دەكرێتەوە بە پێی شێوەی یاریەكە (وفقا للحالة).

یاسای سێ یەم/ ژمارەی یاریزانان The number of players :-

یاریزانەكان : Players

یاری لە نێوان دوو تیپ ئەنجام دەدرێت هەریەكێ لەو تیپانە نابێ ژمارەیان لە (١١) یاریزان زیاتر بێ و یەكێ گۆڵچی بێت ، ناتوانرێ یاری دەست پێبكات ئەگەر یەكێ لەو تیپانە ژمارەی یاریزانەكانی لە (٧) یاریزان كەمتر بێت.

پاڵەوانێتیە فەرمیەکان (المسابقات الرسمية)/ Official Competitions

لە یارییە فەرمیەکان نابێت لە (٣) یاریزان زیاتر بگۆردرێت لە کاتی یاری دا بەڵام بە پێی ڕێنماییەکانی خولەکە دەتوانرێت لە (٣) یاریزان تاکو (٧) یاریزان بگۆردرێت.

چۆنیەتی گۆرینی یاریزان: Substitution Procedure

لەکاتی گۆرینی یاریزان دەبێ ڕەچاوی ئەم خاڵانەی خوارەوە بکرێت.

١– پێش گۆرینی یاریزان دەبێ ناوبژیوان ئاگادار بکرێت.

٢– نابێ یاریزانی گۆراو بێتە ناو یاریگا ، تا یاریزانەکەی تر یاریگا بەجێ نەهێڵێ و ئینجا ناوبژیوان ئامارەی هاتنە ژوورەوەی بۆ ئەدا.

٣– یاریزانی یەدەگ (احتياط) لەلای هێڵی ناوەڕاستەوە وە لەکاتی وەستاندنی یاری دا دێتە ژوورەوە.

٤– بە هاتنە ژوورەوەی یاریزانی یەدەگ بۆ ناو یاریگا ، جێ بەجێ کردنی گۆرین تەواو دەبێت.

٥– لەو کاتەدا شوێن گر دەبێتە یاریزان وە یاریزانی گۆڕاو خاسیەتی یاریزانێتی نامێنێ.

٦– ئەو یاریزانەی کە گۆراوە نابێ جارێکی تر لەم یارییە بەشداری بکاتەوە.

٧– گشت شوێن گرو گۆراوەکان لە ژێر فەرمایشت و دەسەڵاتی ناوبژیوانن.

چۆنیەتی گۆرینی گۆڵچی: Changing the Goalkeeper

دەشێ هەر یاریزانێك شوێنی گۆڵچی بگرێتەوە بە مەرجێ:

١– پێش گۆرین ناوبژیوان ئاگادار بکرێتەوە.

٢– لەکاتی وەستاندنی یاری دا گۆڕانەکە ئەنجام بدرێت.

سەرپێچییەکان (سزاکان): Infringements/Sanctions

أ– ئەگەر یاریزانێك بێ ڕەزامەندی ناوبژیوان هاتە ناو یاریگا:

١– یارییەکە دەوەستێنرێت.

٢– یاریزانی گۆڕاو سزای ئاگادارکردنەوە کارتی زەرد وەردەگرێت و دەبێ یاریگا بەجێ بهێڵێت.

٣– لەو شوێنەی کە یارییەکەی تیا وەستێنرابوو یارییەکە دەست پێ دەکرێتەوە بە لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەر.

ب– ئەگەر یاریزانێك بێ ئاگاداری ناوبژیوان شوێنەکەی لەگەڵ گۆڵچی گۆری:

١– یارییەکە بەردەوام دەبێت.

٢– هەردوو یاریزانەکە سزای ئاگادارکردنەوە (کارتی زەرد) وەردەگرن لە یەکەم هەڵ کە تۆپەکە دەکەوێتە دەرەوەی یاری.

ج– لەکاتی ڕووداني هەر سەرپێچیەکی تر لەم بوارانەدا یاریزانەکان بە کارتی زەرد ئاگادار دەکرێنەوە.

دست پیکردنەوەی یاری:

ئەگەر یارییەکە وەستێنرا لە لایەن ناوبژیوان بۆ ئاگادارکردنەوەی یاریزان (کارتی زەرد) یارییەکە دەست پێدەکاتەوە بە لێدانی ناراستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەر لە شوێنی وەستانی تۆپ کاتێ یاری تێدا وەستێنرا.

یاریزانانەکان ویاریزانە جێگرەوەکانی کە دەردەکرێن: Players and Substitutes Sent Off

١- ئەو یاریزانەی پێش سەرەتای یاری کردن دەردەکرێن . دەتوانرێ یاریزانێکی تر کە ناوی لە لیستی تۆماری یاریزانەکان تۆمار کرابێت شوێنی بگرێتەوە.

٢- هەر یاریزانێکی شوێن گر کە ناوی لە لیست تۆمار کراوە پێش یان کاتی یاری کردن دەرکرا ئەوا ناتوانرێ بگۆردرێت.

یاسای چوارەم / کەل وپەلی یاریزانان(معدات الاعبین) Players equipment :-

خۆپاریزی (سەلامەتی) Safety:

پێویستە یاریزان هیچ کەل و پەلێك بەکارنەهێنێ و یاخود لەبەر نەکات کە زیان بەخۆی و یاریزانێکی تر بگەیەنێ (گشت جۆرەکانی خشلێ دەگرێتەوە)

کەل و پەلە بنچینەییەکان : Basic Equipment

یاریزان پێویستە ئەم کەل و پەلانەی خوارەوە بە زۆر بەکاربهێنێ.

١- فانیلە یان کراس.

٢- دەرپێ- شۆرت. پێویستە هەمان ڕەنگی شۆرتی سەرەوەی هەبێ.

٣- گۆرەوی.

٤- پارێزەر بۆ قاچەکان (پارێزەری قاچ).

٥- پێلاوی یاری کردن.

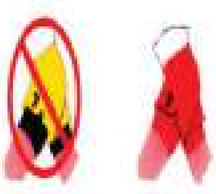

ئامرازەکانی پاراستنی هەردوو قاچ: Shinguards

١- پێویستە بە تەواوی بە گۆرەوی داپۆشرابێت.

٢- لەماددەیەکی گونجاو دروست کرابێت وەك (لاستیك ، پلاستیك) یان هەر ماددەیەکی تری هاوشێوە.

٣- بتوانێ پارێزگاری قاچەکانی یاریزان بکات.

رەنگەکان : Colours

پێویستە هەردوو تیپ رەنگی جل و بەرگیان لە گەل یەکتری جیاواز بێت ، وە هەروەها لە گەل ناوبژیوان و یاریدەدەرەکانیشی .

گۆڵچی بەرگێك لەبەر دەکا کە جیاوازی هەبێت لەگەڵ بەرگی یاریزانەکان و ناوبژیوان و یاریدەدەرەکانی.

سەرپێچییەکان (سزاکان) (المخالفات-العقوبات) Infringements/Sanctions

هەر سەرپێچییەك کە لەم بەندەدا هاتووە.

١- پێویست بە وەستاندنی یاری ناکا.

٢- ناوبژیوان بە یاریزانە سەرپێچیکارەکە رادەگەیەنێ کە لەدەرەوەی یاریگا کەل و پەلەکانی چاك بکاتەوە.

٣- یاریزانەکە لەگەڵ یەکەمین ساتی وەستاندنی یارییەکە یاریگا بەجێ دەهێڵێ یاخود ئەگەر توانی هەر لەو کاتە لە ناو یاریگا کەرەستەکەی خۆی ڕاست بکاتەوە.

٤- ئەگەر یاریزانێك بە مەبەستی چاك کردنەوەی کەرەستەکەی چووە دەرەوەی یاریگا. نابێ بێ ڕەزامەندی ناوبژیوان بۆ ناو یاریگا بگەڕێتەوە.

٥- ناوبژیوان دڵنیا دەبێت لە ڕاست کردنەوەی کەل وپەلی یاریزانەکە ئینجا ڕێگای گەراندنەوەی بۆ ناو یاریگا پێ دەدات.

٦- تەنها تۆپ لە دەرەوەی یاریدا بێت ، ئەوکاتە یاریزان دەتوانێ بۆ ناو یاریگا بگەڕێتەوە.

ئەگەر یاریزانێك بەهۆی ئەم سەرپێچی یە داوای لێ کرا یاریگا بەجێ بهێڵێت بەلام بێ ڕەزامەندی ناوبژیوان بۆ ناو یاریگا گەڕایەوە :-

- یاریزانەکە ئاگادار دەکرێتەوە (بەبەرزکردنەوەی کارتی زەرد) یارییەکە دەست پێ دەکرێتەوە بەلێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ لەو شوێنەی کە یارییەکەی تیا وەستێنرابوو بۆ تیپی بەرامبەر.
- هەموو کەل وپەلێکی یاریزانان لە لایەن ناوبژیوان دەپشکنرێت وە ئەو بڕیار دەدات کە ترسناك نیە، ئەوانەش کەل و پەلی پارێزەری نوێن وەك : بەستەری سەر، چاویلکەی چاو، پارێزەری ئانیشك و ئەژنۆ کە لە مادەیەکی نەرم و سوك دروست کراون وە مەترسیان نیە و ڕێگا دەدرێت بەکاربهێندرێن.

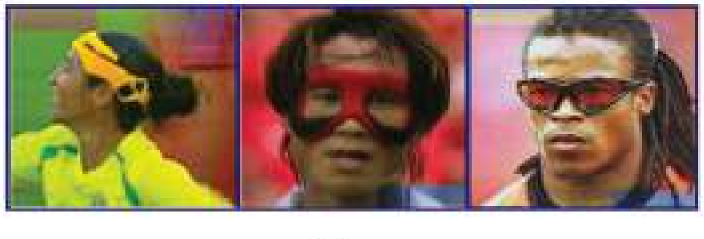

یاسای پێنجەم / ناوبژیوان (الحکم) The referee:-

دەسەلاتی ناوبژیوان: The Authority of the Referee

هەر یارییەك بەهۆی ناوبژیوانەوە بەرێوە دەچێت کە دەسەلاتی تەواوی پێ سپێردراوە لە جێ بەجێ کردنی بەندەکانی یاسای تۆپی پێ ، بۆ ئەویارییەی کە بۆی دیاری دەکرێت.

ئەرك و دەسەلاتەکانی Powers and duties:

١- بەندەکانی یاسای تۆپی پێ جێ بەجێ دەکات.

٢- بە هاوکاری دوو یاریدەدەرەکەی و ناوبژیوانی چوارەم یارییەکە بەرێوە دەبەن.

٣- دلنیا دەبێ لەوەی ئەو تۆپانەی بەکاردەهێنرێت بە گوێرەی برگە هاتووەکانە لە بەندی ژمارە (٢).

٤- دلنیا دەبێ لەوەی کەوا کەل وپەلی بەکارهاتوو لەلایەن یاریزانانەوە بەگوێرەی برگە هاتووەکانە لە بەندی ژمارە (٤).

٥- دەبێتە کات گر و ڕووداوەکانی یاری تۆمار دەکات.

٦- یاری دەوەستێنێ بۆ ماوەیەکی کەم یان کۆتایی پێ دەهێنێ بەگوێرەی بۆچوونی بەهۆی هەر سەرپێچییەك لەیاسای یاری.

٧- یاری دەوەستێنێ بۆ ماوەیەکی کەم یان کۆتایی پێ دەهێنێ بەهۆی هەر جۆرە دەست تێوەردانێکی دەرەکی بە هەر شێوەیەك بێت.

٨- یاری دەوەستێنێ ئەگەربینی یاریزانێ ئازاری پێگەیبوە کە پێویست دەکا بگوازرێتەوە دەرەوەی یاریگا.

٩- یارییەکە بەردەوام دەبێ تا تۆپەکە دەکەوێتە دەرەوەی یاری کاتێ بینی یاریزانێك ئازارێکی سووکی پێ گەیبوە.

١٠- ئەو یاریزانەی بەهۆی خوێن بەربوون چووەتە دەرەوەی یاریگا ، تا ناوبژیوان دلنیا نەبێ لە وەستاندنی خوێن بەربوونەکە ، ئەوا ڕێگا نادا بگەرێتەوە ناو یاریگا.

١١- ئەگەر یاریزانێك سەرپێچی کردو لەو کاتەدا تیپی بەرامبەر هەلی بۆ ڕەخسا بوو ، ناوبژیوان ئاماژەی سوود بەخشێ وبەردەوامی یارییەکە ئەدا ،بەلام ئەگەر ناوبژیوان بینی سوود لەو هەلەیە وەرناگیرێ ، ئەوا سزای سەرپێچییە بنەرەتییەکە دەدات.

١٢- ئەگەر یاریزانێك لە یەك کات چەند سەرپێچییەکی لێ ڕوودا کامیان توند تر بوو ، سزای ئەویان دەدات.

١٣- ناوبژیوان دەتوانێ لەوکاتەی تۆپ لە دەرەوەی یاری کردن بێ ئەوکاتە سزای ئەو یاریزانانە بدات کە ئاگادار دەکرێنەوە یان دەردەکرێن واتە دەتوانێ پەلە لە سزادانی یاریزانانە نەکات.

١٤- کاری پێویست دژ بە کارگێرانی تیپ بکا ، ئەوانەی ناتوانن لە هەلس وکەوتی وەرزشیدا خۆ گر بن ، واتە کاری نابەجێیان لێ ڕوویدات ، ناوبژیوان دەتوانێ لە ناو یاریگا و لە دەوروبەری یاریگا دەریان بکات.

١٥- ئەگەر ناوبژیوان ڕووداوێکی ناو یاری نەبینی ، ئەوا دەتوانێ ئامۆژگاری یاریدەدەرەکانی وەربگرێ.

١٦- دلنیا دەبێت لە نەهاتنە ژوورەوەی هیچ کەسێکی مۆلەت پێ نەدراو بۆ ناو یاریگا.

١٧- پاش هەر وەستاندنێك یاری دەست پێ دەكاتەوە.

١٨- دوای تەواو بوونی یاری ناوبژیوان راپۆرتێك بۆ بەرپرسانی پەیوەندیدار بەرز دەكاتەوە هەرچی زانیارییەك پێش یان كاتی یاری یان دوایی یاری دەربارەی گشت ڕووداوەكانی ناو یاریگا لەم یارییەدا لە خۆ دەگرێت.

بڕیارەكانی ناوبژیوان:

- بڕیارەكانی ناوبژوان كە پەیوەستە بە ڕاستیەكان و ڕووداوەكانی ناو یاری ، وە گۆل تۆمار كرابێت یان تۆمار نەكرابێت وە ئەنجامی یاری بە كۆتایی دادەنرێت.
- ناوبژیوان دەتوانێ بڕیارەكەی خۆی بگۆڕێ ، ئەگەر زانی بڕیارەكەی هەڵەیە وە دەتوانێ بڕیارەكەی خۆی بگۆڕێ بە پێ ی ئامۆژگاری یان بڕیاری یاریدەدەرەكانی دوای ئەوەی دڵنیا دەبێت ، بە مەرجێك یارییەكە هێشتا دەستی پێ نەكردبێتەوە یان كۆتایی پێ نەهاتبێت.

چۆنیەتی جولانەوەی ناوبژیوان ویاریدەدەرەكانی لە كاتی یاری

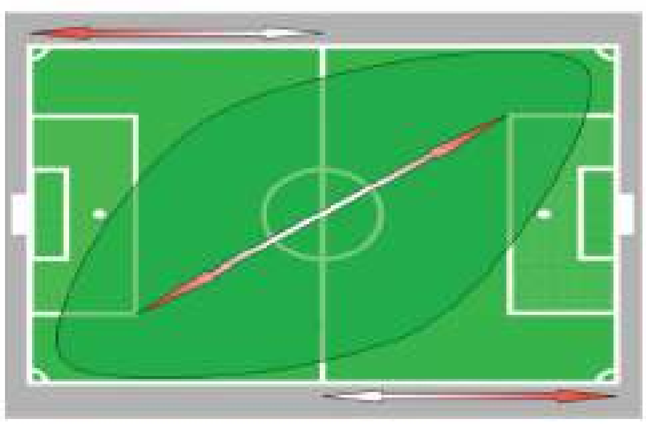

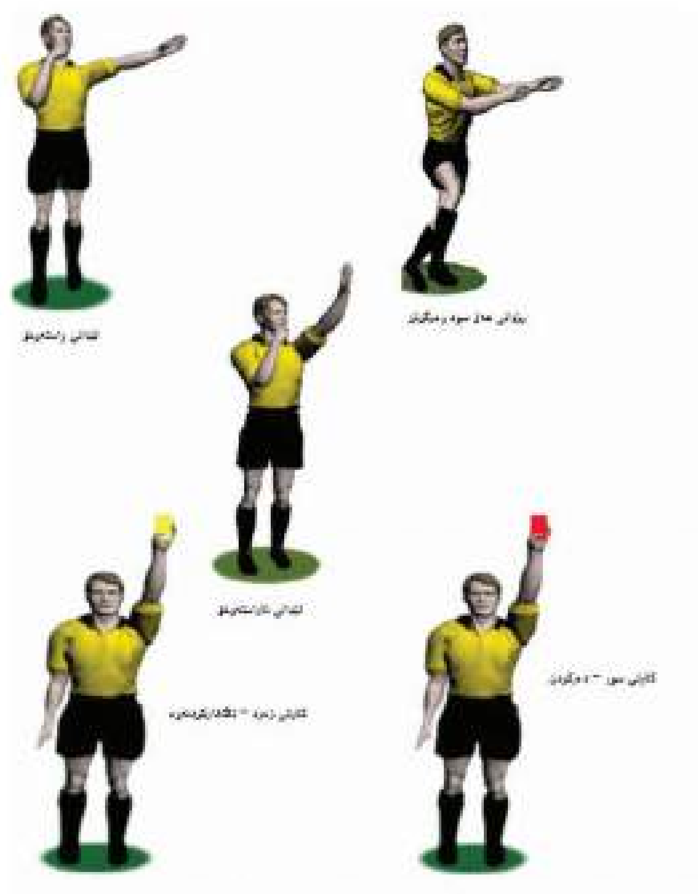

یاسای شەشەم / یاریدەدەرەکانی ناوبژیوان(الحکام المساعدون) The assistant referees :-

ئەرکەکان : Duties

دوویاریدەدەری ناوبژیوان دەست نیشان دەکرێن لە ژێر دەسەلاتی ناوبژیوان دەبن.

ئەرکەکانی یاریدەدەری ناوبژیوان : ئەرکەکانیان بریتیە لە دیاریکردنی :

١- کەی تۆپەکە بە تەواوی لە هێڵی یاریگا دەچێتە دەرەوە.

٢- کام تیپ هەقی (لێدانی گۆشە- لێدانی گۆڵ - هەڵدانی لا) ی هەیە.

٣- کەی یاریزان سزا دەدرێت لە کاتی ئامادەبوون لە شوێنی دزە (ئۆفساید).

٤- ئەو کاتەی داوا دەکرێت کە گۆرانی یاریزان ئەنجام درێت.

٥- ئەو کاتەی هەر ڕووداوێکی بەد ڕەوشتی یان هەر ڕووداوێکی تر ڕوودەدات کە ناوبژیوانی یاری نەیبینیووە.

٦- لە کاتی ڕوودانی هەر سەرپێچیەك ئەگەر هاتوو هەردوو یاریدەدەری ناوبژیوان نزیکتربوون لە ڕووداوەکە (ئەمەش ئەو ڕووداوانە دەگرێتەوە کە لەناو ناوچەی سزادا ئەنجام دەدرێت).

٧- لە کاتی جێبەجێکردنی لێدانی سزادا ، ئەگەر گۆڵچی جوڵەی کرد بۆ پێشەوە پێش لێدانی تۆپەکەیان پەرینەوەی تۆپ لەسەر هێڵی گۆڵەکە.

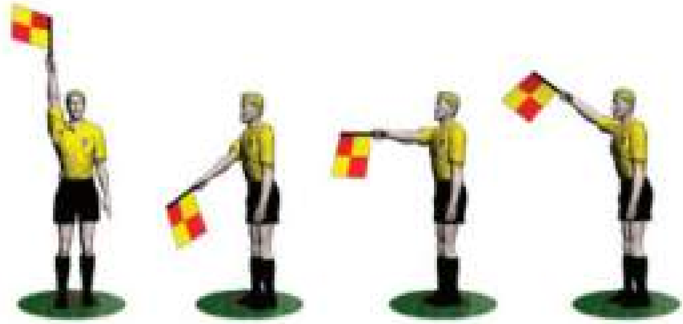

یارمەتی تر: Assistance

❖ هەروەها یارمەتی ناوبژیوانی یاری دەدەن بەپێ ی ئەو دەقەی کە لە بەندەکانی یاسی تۆپی پێدا هاتووە.وە بە شێوەیەکی تایبەتی دێنە ناو یاریگا بۆ هاوکاریکردن بۆ رێکخستنی ماوەی (٩،١٥م)(١٠یاردە)،

❖ ئەگەر یاریدەدەری ناوبژیوان کارێکی نادروست یان رەوشتێکی نابەجێ ی لێ ڕوودا ئەوا ناوبژیوانی یاری دەتوانی دەست هەڵبگرێت لە خزمەتەکانی وە ڕاپۆرتێك لەم بارەیەوە بۆ لایەنی پەیوەندیدار بەرز دەکاتەوە.

هێماکانی یاریدەدەری ناوبژیوان

یاسای حەوتەم /ماوەی یاری (مدة المباراة) The duration of the match:-

ماوەی یاری/Periods of play

ماوەی یاری دوو گێمی یەکسانە ، هەر گێمەی (٤٥) خولەکە. ئەگەر هەردوو تیپەکە و ناوبژیوان لەسەر کاتی تر رێك نەکەوتن ، ئەوا وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

هەر رێککەوتنێك بۆ گۆرانی ماوەی گێمەکان (نموونە کورتکردنەوەی گێمەکان بۆ (٤٠) خولەك بەهۆی کەمی رووناکی) دەبێ پێش دەست پێ کردنی یاری رێك بکەون . پێویستە بەپێ ی یاسای ئەو خولە پیادە بکرێت.

ماوەی پشووی نێوان گێمەکان : Half-time-interval

١- یاریزانەکان مافی خۆیانە لە نێوان گێمەکان پشوو بدەن.

٢- نابێ ماوەی پشوودان لە (١٥) خولەك زیاتر بێت.

٣- دەبێ بەپێ ی دەقی یاسای ئەو خولە ماوەی پشوودان دیاری بکرێت.

٤- دەتوانرێ ماوەی پشوودان تەنها بە رەزامەندی ناوبژیوان بگۆردرێت.

قەرەبووی کاتی بەفیرۆ چوو: Allowance for time lost

کاتی بەفیرۆ چوودەبێت قەرەبوو بکرێتەوە لەهەر گێمێك لە گێمەکانی یارییەکە لە رێگەی ئەم هۆکارانەوە:-

١-گۆرانی یاریزانەکان.

٢- هەڵسەنگاندنی یاریزانە ئازار پێ گەیشتووەکان.

٣- گواستنەوەی یاریزانە ئازار پێ گەیشتووەکان بۆ چارەسەرکردن لە دەرەوەی یاریگادا.

٤- کاتی بەفیرۆ چوو.

٥- لەبەر هەر هۆیەکی تر.

دیاری کردنی ماوەی قەرەبوو کردنەکە بە گوێرەی خەملاندنی ناوبژیوان دەبێت.

لێدانی سزا: Penalty Kick

دەبێت کاتی یاری درێژ بکرێتەوە بۆ جێ بەجێکردنی لێدانی سزا یا دووبارە لێدانەوەی لە کۆتایی هەردوو گێمی ئاسایی یان هەردوو گێمی زیادکراو تا لێدانی سزا کۆتایی دێت.

یاسای هەشتەم / سەرەتاو دەست پێکردنی یاری(الابتداء و استئناف اللعب) The start and restart of play

ڕێنماییە سەرەتاییەکان: Preliminaries

بە ئەنجامدانی تیروپشك ئەنجامدەدرێت بەهۆی پارچە دراوێکی ئاسن ، ئەو تیپەی دەباتەوە بڕیار ئەدات بۆ کام گۆڵ لە گێمی یەکەم دا هێرش دەبا، تیپەکەی تر لێدانی سەرەتا جێ بەجێ دەکات ئەو تیپەی تیروپشکی بردۆتەوە لە گێمی دووەم دا لێدانی سەرەتا جێ بەجێ دەکات و تیپەکان شوێنی خۆیان دەگۆڕن لەسەرەتای گێمی دووەمدا.

لێدانی سەرەتا/ Kick-off

- لێدانی سەرەتا ڕێگایەکە بۆ دست پێکردن یان دووبارە دەست پێکردنەوەی یاری :-
  - لە سەرەتای دەست پێکردنی یاری.
  - دوای تۆمارکردنی گۆڵ.
  - لە سەرەتای دەست پێکردنی هەر گێمێك لە گێمەکانی زیاد کراو ئەگەر جێ بەجێ کرا .

دەتوانرێت ڕاستەوخۆ گۆڵ لە لێدانی سەرەتا تۆمار بکرێت.

ڕێنماییەکانی (ڕێگاکانی جێ بەجێکردن) : Procedure

١- گشت یاریزانەکان لە نیوەی یاریگای تایبەتی خۆیان دەبن.

٢- نابێت یاریزانانی تیپی بەرامبەر لە دووری کەمتر لە (١٠) یاردە بوەستن تاوەکو تۆپەکە دەکەوێتە یاریەوە.

٣- دەبێ تۆپەکە لە خاڵی ناوەڕاست و لەباری وەستاوی دا بێت.

٤- ناوبژیوان ئاماژە دەدات.

٥- تۆپ دەکەوێتە یاری کاتێك لێدەدرێت و دەجولێتەوە بۆ پێشەوە.

٦- نابێ هەمان یاریزان دووبارە یاری بە تۆپەکە بکاتەوە تا بەر یاریزانێکی تر نەکەوێت.

کاتێ تیپێك گۆڵ تۆمار دەکا تیپەکەی تر لێدانی سەرەتا جێ بەجێ دەکات.

سەرپێچییەکان (سزا):- Infringements/Sanctions

ئەگەر جێ بەجێکەری لێدانی سەرەتا ، پێش ئەوەی تۆپەکە بەر یاریزانێکی تر بکەوێت دووبارە بەری بکەوێتەوە.

❖ لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ لەو شوێنەی کە سەرپێچی تیا کراوە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

دەربارەی هەر سەرپێچییەکی تر پەیوەست بە شێوازی جێ بەجێ کردنی لێدانی سەرەتا:-

لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە.

یاسای نۆیەم /تۆپ لە یاری و لە دەرەوەی یاری(الكرة في اللعب و خارج اللعب) The ball In and Out of play:-

❖ تۆپ لە دەرەوەی یاری: Ball Out of Play

تۆپ لە دەرەوەی یاری دا دەبێت ئەگەر هاتوو :

١- تۆپەکە بە تەواوی تێپەر بێت لەسەر هێڵی گۆڵ و تەنیشتەکان لەسەر زەوی یان لە هەوا دا.

٢- کاتێك ناوبژیوان یارییەکە دەوەستێنێ.

❖ تۆپ لە یارییدایە : Ball In Play

تۆپ لە یاریدا دەبێت لە گشت کاتەکان و لەگەڵ ئەم بارانەی خوارەوە دا ئەگەر:

١- تۆپەکە بەر ئەستوونەکان و راجە (عارضة) یان هەلگری ئاڵای گۆشە کەوت و بۆ ناو یاریگا گەرایەوە.

٢- تۆپەکە بەر ناوبژیوان و دوو یاریدەدەرەکەی بکەوێت بە مەرجێ لە ناو یاریگا بن.

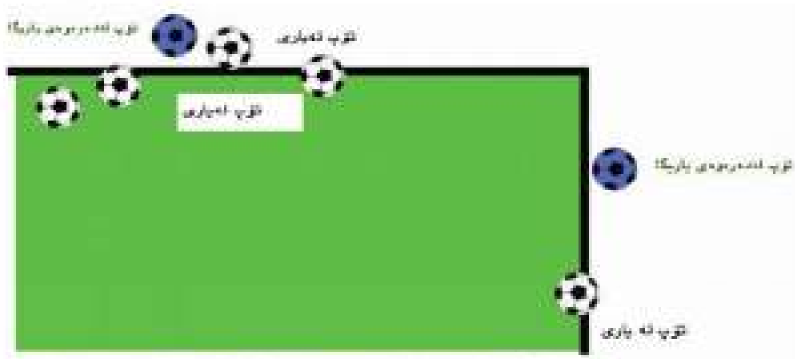

یاسای دەیەم / ڕێگای تۆمارکردنی گۆڵ(طریقة تسجیل الهدف) The method of scoring :-

گۆڵ ژماردن: Goal scored

گۆڵ دەژمێردرێت لەو کاتەی تۆپەکە بە تەواوی قەبارەیەوە لەسەر هێڵی گۆڵی نێوان هەردوو ئەستوونەکان ولە ژێر ڕاجە دا (عارضة) بچێتە ژوورەوە ، بە مەرجێ ئەو تیپەی گۆڵی تۆمار کردووە هیچ سەرپێچیەکی لە بەندەکانی یاسای یاری نەکردبێت پێش تۆمارکردنی گۆڵەکە.

تیپی سەرکەوتوو (براوە): Winning Team:

ئەو تیپەی زۆرترین گۆڵ لە کاتی یاری دا تۆمار بکات ، ئەو تیپە براوەیە ئەگەر هەردوو تیپ ژمارەیەکی یەکسان گۆڵیان تۆمار کرد یان هەردووکیان نەیان توانی گۆڵ تۆمار بکەن ئەوا ئەنجامی یاری بەرامبەرە واتە یەکسانن.

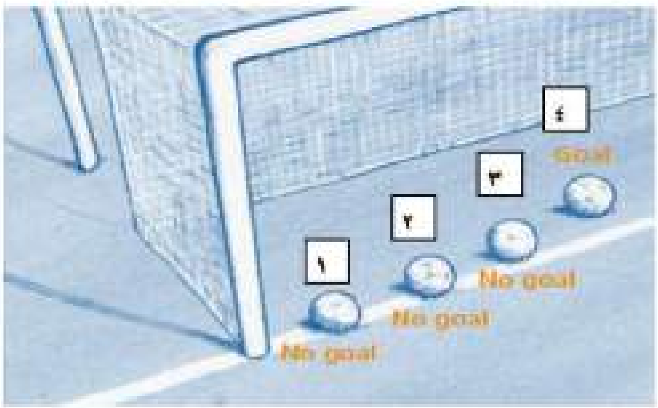

١- گۆل نیە
٢- گۆل نیە
٣- گۆل نیە
٤- گۆلە

یاساکانی پێشبرکێ: Competition Rules

ئەگەر یاساکانی پێشبرکێ بڕیاری دابێت بە دیارخستنی تیپی براوە لەو یاریەی کە کۆتایی دێت بە یەکسان بوون ئەوا پشت بەو شێوازانەی خوارەوە دەبەسترێت:

ڕێگاکانی دیاریکردنی تیپی براوە:

١- یاسای گۆڵەکانی دەرەوە (لە دەرەوەی یاریگای خۆی).

٢- کاتی زیاد کراو (٢×١٥) خولەك.

٣- لێدانەکانی یەکلاکەرەوە لە خاڵی سزا.

یاسای یازدەم /(دزەکردن) ئۆفساید Offside :-

وەستان لە شوێنی دزە Offside position

بە سەرپێچی کردن دانانرێت ، ئەگەر تەنها یاریزانەکە لە شوێنی دزە دابوو

پێناسەکان : Definitions

❖ یاریزان بە دزەکراو دادەنرێت ئەگەر :

(یاریزانەکە نزیکتربوو لە هێڵی گۆڵی تیپی بەرامبەر لە هەردوو تۆپ و دوایین دووەم یاریزان لە تیپی بەرامبەر).

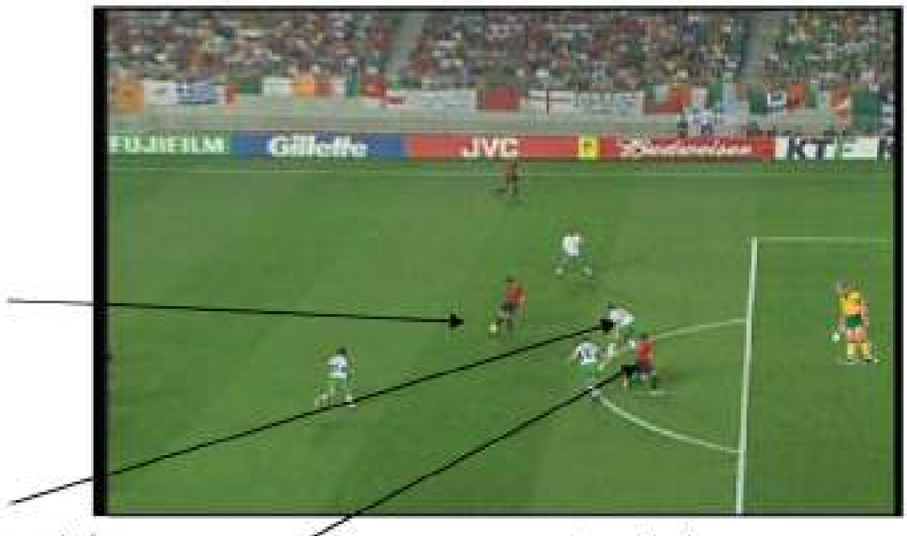

شوێنی دزە

❖ یاریزان بە دزەکردوو ناژمێردرێت ئەگەرهاتوو:

١- لە نیوەی یاریگای تایبەتی خۆی بیت.

٢- لەگەڵ دوایین دووەم یاریزانی تیپی بەرامبەر لە یەك ئاست دا بێت.

٣- لەگەڵ دوو یاریزانی دوارەی تیپی بەرامبەر لە یەك ئاست دا بێت.

سەرپێچی : Offence

ئەو یاریزانەی کە لە شوێنی دزە دایە سزا دەدرێت تەنها لەو کاتەی بەر تۆپ دەکەوێ یان یاریزانێکی تری تیپەکەی، تۆپەکەی بۆ رەوانە دەکا ، کە ناوبژیوان لەو باوەڕەدایە کە یاریزانەکە بەشدارییەکی چالاکانەی کردووە، لە رێگەی :

١- بەشداری لەو یارییە بکات.

٢- بەشداری لەگەڵ یاریزانی بەرامبەرەکەی بکات.

٣- سوود لەو هەڵە وەربگرێ کە خۆی لەو شوێنەدا بووە.

٤- بۆ سەرپێچی ئۆفساید داوەر لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەر دەژمێرێت لە شوێنی رووداني سەرپێچییەکە .

ئەو یارانەی کە بە سەرپێچی دانانرێت: No Offence

یاریزان بە سەرپێچی کردنی خۆ دزینەوە دانانرێت ئەگەر راستەوخۆ تۆپی لەم یارانەوە بۆ هات:

١- لێدانی گۆڵ.

٢- لێدانی گۆشە.

٣- هەڵدانی لا.

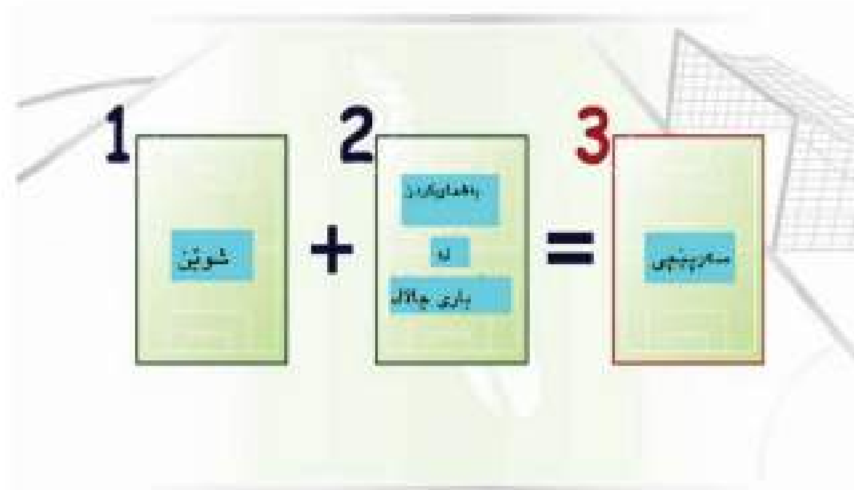

هێلکاری رونکردنەوەی دزە (ئۆفسایذ)

❖ یاسای دوازدەهەم /هەڵە و بەد رەفتاری (الاخطاء وسوء السلوك) :- Fouls and misconduct

سزای هەڵەوبەد رەفتاری بەم شێوازانە دەدرێت:

❖ لێدانی سەربەستی راستەوخۆ: Direct Free Kick

ئەگەر یەکێ لە یاریزانەکان یەك لەم (١٠) هەلانەی خوارەوەی ئەنجام دا ، لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت وەك:

١- تێهەڵدان یان هەوڵی تێهەڵدانی بەرامبەرەکەی بکات.

٢- بەردانەوە یان هەوڵی بەردانەوەی بدات.

٣- بازدان بۆ سەریاریزانی بەرامبەر.

٤- بەکارهێنانی شان بە شێوەیەکی نایاسایی.

٥- لێدان یان هەوڵی لێدانی بەرامبەرەکەی بکات.

٦- پاڵ دانی یاریزانی بەرامبەر.

٧- هێرش بردنەسەر یاریزانی بەرامبەر.

٨- گرتنی یاریزانی بەرامبەر.

٩- تف لە بەرامبەرەکەی بکات.

١٠- تۆپەکە بە ئەنقەست بە دەست بگرێت (گۆڵچی ناگرێتەوە ئەگەر لە ناو ناوچەی سزای خۆی دا بێت).

❖ لێدانی سزا : Penalty Kick

لێدانی سزا دەژمێردرێت ئەگەر یەکێ لە یاریزانەکان لە ناو ناوچەی سزای خۆی دا یەکێ لەم (١٠) هەڵانەی پێشوو بکات بێ گوێدانە شوێنی تۆپەکە بەڵام بە مەرجێ تۆپ لە یاری دا بێت.

☒ لێدانی ناراستەوخۆ : Indirect Free Kick

- ئەگەر گۆڵچی یەکێ لەم هەڵانەی خوارەوەی لە ناو ناوچەی سزای خۆی ئەنجام دا ئەوا لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

١- گرتنی تۆپ بە دەست زیاتر لە (٦) چرکە.

٢- جارێکی تر دەست لە تۆپ بدا دوای ئەوەی فرێیدا لە باوەشی بێ ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت.

٣- تۆپی بە دەست گرتەوە دوای ئەوەی بە ئەنقەست لە لایەن یەك لە برادەرەکانی بۆی گەڕێندرایەوە.

٤- یەکێ لە برادەرەکانی لە کاتی هەڵدانی لا ڕاستەوخۆ تۆپی بۆ رەوانە کرد ، ئەویش بە دەست گرتیەوە.

■ لێدانی ناراستەوخۆ دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر یەك لە یاریزانەکان یەك لەم چوار هەڵانەی خوارەوە ئەنجام بدات :

١- یاریکردن بە شێوەیەکی ترسناك.

٢- بەرهەلستی لە هاتنە پێشەوەی یاریزانی بەرامبەر بکات.

٣- ڕێگا لە گۆلچی بگرێت کاتێك دەیەوێت تۆپەکە هەلبدات.

٤- ئەنجامدانی هەر سەرپێچیەکی تر کە لە بەندەکانی یاسای (١٢) باسی نەکرابێت، کە یاری وەستێندرابێت لە لایەن ناوبژیوان بۆ پێدانی کارتی زەرد یان سور، یاریەکە دەست پێدەکاتەوە بە لێدانی ناراستەوخۆ لەو شوێنەی کە هەلەکەی تێدا ڕوودواوە.

❖ سزادانی سەرزەنشتی – (عقوبات تأديبية) Disciplinary Sanctions :

ئەو سەرپێچیانەی کە شایستەی ئاگادار کردنەوەن : Cautionable Offences

ئەگەر یاریزانێك یەك لەم هەڵانەی خوارەوەی ئەنجام دا ، سزای ئاگادارکردنەوە (کارتی زەرد) وەردەگرێ وەك :

1. ئەنجامدانی ڕەفتاری نا وەرزشیانە.
2. دەربرینی نارەزایی بە گوتە و بە کردار.
3. سوور بوون لەسەر سەرپێچی کردن یاساکانی یاری.

4. دواخستنی دەستپێکردنەوەی یاری.

5. ڕێز نەگرتنی ماوەی پێویست لە کاتی جێ بەجێکردنی (لێدانی گۆشە-لێدانی سەربەخۆ-هەڵدانی لا).

6. هاتنە ناو یاریگا یان دووبارە هاتن بۆ ناو یاریگا بە بێ پرسی ناو بژیوان.

7. بە جێ هێشتنی یاریگا بە ئەنقەست بە بێ پرس و ئاگاداری ناوبژیوان.

❖ سەرپێچیەکانی شایستەی دەرکردنن "کارتی سوور" : Sending-Off Offences

یاریزان یان یاریزانی یەدەگ یان یاریزانی گۆڕاو دەردەکرێت بەکارتی سورئەگەر یەکێك لەم (٧) هەلانە ئەنجام بدات :

1. تاوانبار بە بێ ئەنجامدانی یاری توندو تیژ.

2. تاوانبار بێ بە ڕەوشتێکی ناشرین و نا بەجێ.

3. تف لە یاریزانی بەرامبەری یان هەر کەسێکی تر بکات.

4. قەدەغەکردنی تیپی بەرامبەر لە گۆڵ تۆمارکردن یان لە هەلێکی مسۆگەری گۆڵ تۆمارکردن بە گرتنی تۆپ بە دەست بە ئەنقەست (تەنها گۆڵچی ناگرێتەوە ئەگەر لە ناوەوەی ناوچەی سزای خۆیدا بێت).

5. بێ بەشکردنی یاریزانی تیپی بەرامبەر کە بەرەو گۆڵەکە دەجوڵێتەوە لە هەلێکی مسۆگەر بۆتۆمارکردنی گۆل بە ئەنجامدانی یەکێ لە هەڵەکان کە دەبێتە هۆی ژماردنی لێدانی ڕاستەوخۆ یا لێدانی سزا.

6. بەکارهێنانی ووتەی نا بەجێ یان نیشانەی شەڕانگێزی یان سوکایەتی پێ کردن.

7. دووەم ئاگادارکردنەوەی (دووەم کارتی زەردی) لە هەمان یارییدا پێ بدرێ.

یاسای سێزدەم / لێدانی سەربەست (الركلات الحرة) Free kicks:-

جۆرەکانی لێدانی سەربەست: Types of Free Kicks

لێدانی سەربەست ، راستەوخۆ ، یان نا راستەوخۆیە

پێویستە تۆپەکە بە وەستاوی لە لێدانی سەربەستی راستەوخۆ و نا راستەوخۆ یاری پێ بکرێت نابێ ئەو یاریزانەی کە لێدانەکەی جێ بەجێ کرد تۆپی بەربکەوێ تا تۆپەکە بەر یاریزانێکی تر نەکەوێ.

لێدانی سەربەستی راستەوخۆ: The Direct Free Kick

١- دەتوانرێ لە لێدانی سەربەستی راستەوخۆ یەکسەر گۆڵ تۆمار بکرێت لە تیپی بەرامبەر.

٢- ئەگەر لێدانی سەربەستی راستەوخۆ یەکسەر بۆ گۆڵی هەمان تیپ جێ بەجێ کرا ئەوا لێدانی گۆشە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

لێدانی سەربەستی نا راستەوخۆ: The Indirect Free Kick

ئاماژە یان هێما / Signal

ناوبژیوان فیکەی لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ لێ دەدا ، دەستێکی لەسەرووی سەریەوە بەرز دەکاتەوە ، دەستەکەی بە بەرزی دەمێنێتەوە تا لێدانەکە بە تەواوی جێ بەجێ دەکرێ و تۆپەکە بەر یاریزانێك دەکەوێت و دەکەوێتە یاری یان بکەوێتە دەرەوەی یاریگا.

چوونە ژوورەوەی تۆپ بۆ ناو گۆڵ / Ball enters the goal

ئەگەر لە دوای لێدانی تۆپەکە پێش چوونە ژوورەوەی بۆ ناو گۆڵ بەر یاریزانێکی تر کەوت ، ئەو کاتە بە گۆڵ دەژمێردرێت.

١- ئەگەر لە لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ یەکسەر گۆڵ لە تیپی بەرامبەر تۆمار کرا؟

- گۆڵ نازمێردرێت تیپەکەی تر لێدانی گۆڵ جێ بە جێ دەکات.

٢- ئەگەر لە لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ یەکسەر گۆڵ لە تیپی خۆی تۆمار کرا؟

- لێدانی گۆشە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

شوێنی لێدانی سەربەست/ Position of Free Kick

لێدانی سەربەست لە ناوەوەی ناوچەی سزا دا : Free kick inside the penalty area

- لێدانی سەربەستی راستەوخۆ و ناراستەوخۆ بۆ تیپی بەگری کار :

١- دەبێت گشت یاریزانەکانی تیپی هێرشبەر لە دووری (١٠) یاردە (٩,١٥) م لە تۆپەکە دووربن.

٢- پێویستە گشت یاریزانەکانی تیپی هێرشبەر لە دەرەوەی ناوچەی سزادا بن تا تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٣- ئەو کاتە تۆپەکە دەکەوێتە یاری ئەگەر یەکسەر بۆ دەرەوەی ناوچەی سزا لێ بدرێ.

٤- لێدانی سەربەست لە هەر خاڵێکی ناو ناوچەی گۆڵ زمێردرا ، لەو شوێنە لێدانەکە جێ بە جێ دەکرێت.

❖ لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ بۆ تیپی هێرشبەر :

١- پێویستە گشت یاریزانەکانی تیپی بەرگریکار بە لایەنی کەم لە دووری (١٠) یاردە (٩,١٥) م لە تۆپەکە دووربن تا تۆپەکە دەکەوێتە یاری ، تەنها ئەگەر لەسەر هێڵی گۆڵی خۆیان بن لە نێوان هەردوو ئەستوون ئەوا بۆیان هەیە لەم ماوەیە کەمتر بوەستن.

٢- بە لێدانی تۆپەکە یان جولاندنەوەی بۆ پێشەوە دەکەوێتە یاری.

٣- لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ لە ناو ناوچەی گۆڵدا ، لە هەر بەشێکی سەر هێڵی ناوچەی گۆڵ تەریب بە هێڵی گۆڵ و نزیك ئەو شوێنەی کە سەرپێچی تیا کراوە جێ بەجێ دەکرێت.

لێدانی سەربەست لە دەرەوەی ناوچەی سزادا : Free kick outside the penalty area

١- پێویستە گشت یاریزانەکانی تیپی بەرامبەر لایەنی کەم لە ماوەی (١٠) یاردە (٩,١٥) م لە تۆپەکەوە دوور بن.

٢- ئەو کاتەی لە تۆپەکە دەدرێ و دەجولێ .تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٣- لێدانی سەربەست لە شوێنی ڕوودانی سەر پێچی دا جێ بەجێ دەکرێت.

یاسای چواردەم / لێدانی سزا(ركلة الجزاء) - The penalty kick -:

لێدانەی سزا دەژمێردرێت دژی ئەو تیپەی کە یەکێ لەو (١٠) هەڵانەی کە بەلێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ سزا دەدرێ ، لە ناو ناوچەیسزای خۆیدا ئەنجام بدات ، بە مەرجێ بێت تۆپ لە یاری دا بێت.
دەتوانرێ لە لێدانی سزا یەکسەر گۆڵ تۆمار بکرێت ، کاتێ یاری درێژدەکرێتەوە لە کۆتایی هەر گێمێك لە گێمەکانی یاری یان لە کۆتایی هەر ماوەیەك بە ماوەی زیادکراویشەوە تا وەکو لێدانی سزاکە جێ بەجێ دەکرێت.

شوێنی تۆپ و یاریزانەکان: Position of the Ball and the Players

❖ تۆپ لەسەر خاڵی سزا دادەنرێت.

❖ ئەو یاریزانەی لێدانی سزا جێ بەجێ دەکات

❖ ناسنامەی لێدەری لێدانی سزا دەبێت دەستنیشان بکرێت.

گۆڵچی تیپی بەرگری کەر :

پێویستە گۆڵچی لەسەر هێڵی گۆڵ لە نێوان ئەستوونەکان بوەستێت، بەرامبەر لێدەری سزا ، تا تۆپەکە لێدەدرێت.

شوێنی یاریزانەکان جگە لە لێدەری سزا :

١- لەناو یاریگا بن.

٢- لە دەرەوەی ناوچەی سزا بن.

٣- لە پشت خاڵی سزا بن.

٤- دووربن لە خاڵی سزا ماوەکەی کەمتر نەبێت لە (٩,١٥) م (١٠) یاردە.

ناوبژیوان :

١- ناوبژیوان ئاماژەی جێ بەجێ کردنی لێدانی سزا نادا ، تا یاریزانەکان لە شوێنی دیاری کراوی خۆیان ئامادە نەبن.

٢- هەر ئەو بڕیار دەدات کە لێدانی سزا کۆتایی پێ هاتووە یان تەواو بووە.

کارە پێویستەکان (الاجراءات):- Procedure

١- ئەو یاریزانەی لێدانی سزا جێ بەجێ دەکا دەبێ تۆپەکە بۆ پێشەوە لێ بدات.

٢- تا تۆپەکە بەر یەکێکی تر نەکەوێت ، نابێ دووبارە یاری پێ بکاتەوە.

٣- لەو کاتەی تۆپەکە لێدەدرێ و بۆ پێشەوە یان دەجولێنرێت تۆپەکە دکەوێتە یاری.

٤- لە کاتی لێدانی سزا ئەگەر کاتی یاسایی یاری تەواو بێت ، ئەوا کاتی یاری درێژ دەکرێتەوە تا لێدانەکە جێ بەجێ دەکرێت یان دووبارە کردنەوەی جێ بەجێکردنەکە تەواو دبێت.

یاسای پازدەم /هەڵدانی لا (رمیة التماس)- The throw in:-

هەڵدانی لا رێگایەکە بۆ دەست پێکردنەوەی یاری ، ناتوانرێ راستەوخۆ گۆڵ لە هەڵدانی لا تۆمار بکرێت.

هەڵدانی لا دەدرێت:-

١- ئەو کاتەی تۆپەکە بە تەواوی هێڵی تەنیشتەکان چ لەسەر زەوی یان ئاسمان ببڕێت و بچێتە دەرەوەی یاریگا.

٢- لەو شوێنەی کە تۆپەکەی تیا چووەتە دەرەوە ، تیپەکەی تر جێ بەجێ ی دەکات.

٣- ئەو یاریزانەی دوا جار تۆپەکەی بەرکەوت و بچێتە دەرەوەی یاریگا هەڵدانی لا دەدرێتە تیپەکەی تر.

رێنماییەکانی جێ بەجێکردن : Procedure

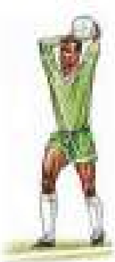

پێویستە یاریزانی جێبەجێ کاری هەڵدانی لا رەچاوی ئەم خاڵانە بکات :

١- رووی لە ناوەوەی یاریگا بێت.

٢- پێویستە بەشێکی هەردوو پێ ی لەسەر هێڵی لا یان لەسەر زەوی لە دەرەوەی هێڵی لا بێت.

٣- هەردوو دەستی بەکاربهێنێ.

٤- تۆپەکەی لە دوای پشتی سەریەوە لەسەر سەرییەوە هەڵبدات.

تێبینی/

١- تا تۆپەکە بەر یەکێکی تر نەکەوێت ، نابێ هەڵدەری لا دووبارە تۆپەکەی بەربکەوێتەوە.

٢- هەر لەو کاتەی تۆپەکە گەیشتە ناو یاریگا ، دەکەوێتە یاری.

٣- لەسەر هەموو یاریزانانی بەرامبەر پێویستە بوەستن بۆماوەی کەمتر نەبێت لە (٢) م لە خاڵی جێ بەجێکردنی هەڵدانی لا.

یاسای شازدەم / لێدانی گۆڵ (ركلة المرمى) The Goal kick:-

لێدانی گۆڵ ڕێگایەکە بۆ دەست پێکردنەوەی یاری ، دەتوانرێ لە لێدانی گۆڵ ڕاستەوخۆ گۆڵ تۆمار بکرێت ، بەڵام تەنها دژی تیپی بەرامبەر بێت.

لێدانی گۆڵ دەژمێردرێت لەو کاتەی:

تۆپەکە بەر یاریزانێکی تیپی هێرشبەر بکەوێت و بە تەواوی لە هێڵی گۆڵەوە بچێتە دەرەوە لە هەوا یان لەسەر زەوی بە مەرجێ گۆڵی تێدا تۆمار نەکرابێت.

ڕێگاکانی جێ بەجێکردن : Procedure

١- لێدانی گۆڵ لە لایەن یاریزانێکی تیپی بەرگری کار ئەنجام دەدرێت لەهەر خاڵێکی ناوچەی گۆڵدا.

٢- یاریزانەکانی تیپی بەرامبەر لە دەرەوەی ناوچەی سزا دەمێننەوە تا تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٣- نابێ لێدەری لێدانی گۆڵ جارێکی تر یاری بە تۆپ بکات تا تۆپەکە بەر یاریزانێکی تر نەکەوێت.

٤- لەو کاتەی تۆپەکە ڕاستەوخۆ بۆ دەرەوەی ناوچەی سزا لێ دەدرێت ئەو کاتە دەکەوێتە یاری.

سەرپێچییەکان/ سزاکان : Infringements/Sanctions

❖ ئەگەر لێدانی گۆڵ ڕاستەوخۆ بۆ دەرەوەی ناوچەی سزا بۆ ئەوەی تۆپەکە بکەوێتە یاری جێ بەجێ نەکرا ، لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە.

- لەوکاتەی تۆپەکە کەوتە یاری و پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت ئەگەر لێدەری گۆڵ (تەنها بە دەست نەبێت) دووبارە بەری کەوتەوە لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ لەو شوێنەی کە سەرپێچی تیا کراوە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.
- لەو کاتەی تۆپەکە کەوتە یاری و پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت ئەگەر لێدەری گۆڵ بە ئەنقەست تۆپەکە بگرێتە وە یان بە دەستی کەوت:-

– لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ لەو شوێنەی کە سەرپێچی تیا کراوە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

– لێدانی سزا دژی لێ دەدرێت ئەگەر سەرپێچی یکە لە ناوچەی سزای خۆیدا رووی دابێ.

– لەو کاتەی تۆپەکە کەوتە یاری و پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت ، ئەگەر لێدەری گۆڵ گۆڵچی بوو(تەنها بە دەست نەبێت) دووبارە تۆپەکەی بەرکەوتەوە:-

– لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ لەو شوێنەی کە سەرپێچی تیا کراوە بۆ تیپەکەی تر دەژمێردرێت.

– لەو کاتەی تۆپەکە کەوتە یاری و پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت ئەگەر لێدەری گۆڵ گۆڵچی بوویە ئەنقەست تۆپەکەی گرتەوە یا بە دەستی کەوت:

– لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچییەکە لە دەرەوەی ناوچەی سزادا بوو.

– لێدانی سەربەستی ناراستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچییەکە لە ناوچەی سزای خۆیدا ڕوویدات.

بۆ هەر سەرپێچیەکی تری تایبەت بەم بەندە :-

لێدانەکە دووبارە دەبێتەوە.

تۆپ لە یاریە = Ball in play

تۆپ لە دەرەوەی یاریە = Ball out of play

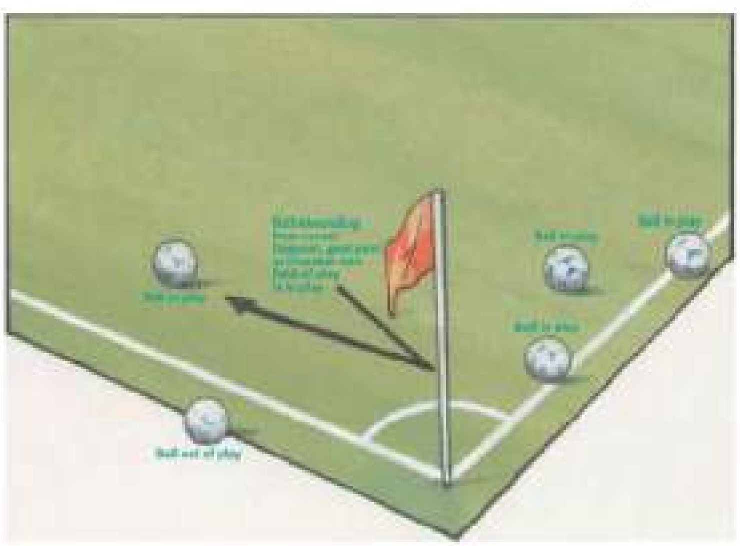

یاسای حەڤدەم / لێدانی گۆشە (الركلة الركنية) The corner kick :-

لێدانی گۆشە ڕێگایەکە بۆ دەست پێ کردنەوەی یاری ، دەتوانرێ ڕاستەوخۆ لە لێدانی گۆشە گۆڵ تۆمار بکرێت بەڵام تەنها دژی تیپی بەرامبەر.

❖ لێدانی گۆشە دەژمێردرێت ئەو کاتەی:

تۆپەکە بە تەواوی هێڵی گۆڵ لەسەر زەوی یا لە هەوادا ببرێت و بچێتە دەرەوەی یاریگا ، وە تۆپەکە بەر یاریزانێکی تیپی بەرگری کار کەوتبێت.بە مەرجێ نەبێتە هۆی تۆمارکردنی گۆڵ بە پێی برگەکانی یاسای ژمارە (١٠).

ڕێنماییەکانی جێ بەجێکردن: Procedure

١- تۆپەکە لە ناوەوی کەوانەی گۆشەدا بۆ نزیکترین ئاڵای گۆشە دادەنرێت.

٢- نابێ ئاڵای گۆشە بجوڵێندرێت.

٣- دەبێت یاریزانی تیپی بەرامبەر بە لایەنی کەم (١٠) یاردە (٩,١٥) م لە کەوانەی گۆشە دووربن تا تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٤- لێدانی گۆشە لە لایەن یەکێك لە یاریزانانی تیپی هێرشبەر جێ بەجێ دەکرێت.

٥- لە کاتی لێدان و جوڵانەوەی تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٦- ئەو یاریزانەی لێدانی گۆشە جێ بەجێ دەکات نابێت دووبارە یاری بە تۆپ بکات تا بەر یاریزانێکی تر نەکەوێت.

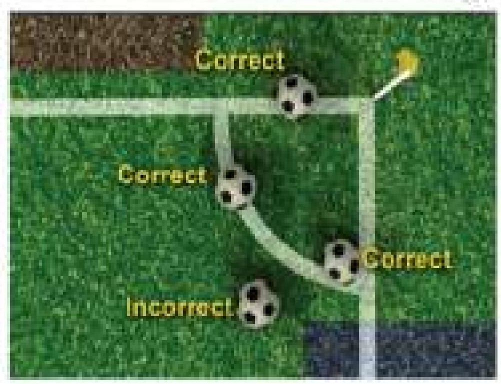

Correct = دروستە

Incorrect = نادروستە

پرسیارو راهێنان

پ١/ ڕێگەدان بە چوونە ژوورەوەی یاریزانەکان بۆ ناویاریگالەدەسەلاتی ---------------------- ە .

١- ناوبژیوانی چوارەم .

٢- یاریدەدەرانی ناوبژیوان .

٣- ناوبژیوان .

٤- گشت ئەوانەی باس کراون.

پ٢/ ئایا ناوبژیوان دەبێ چۆن هەلس وکەوت بکات ئەگەر لەکاتی ۆیشتنی یاری هەستی کرد یەک لەتیپەکان هەولدەدات بدۆڕێنێ؟

١- کۆتایی بە یاری دێنێ .

٢- یاری دەوەستێنێ وسەرۆک تیپ ئاگاداردەکاتەوە.

٣- سەرنجی تیپی مەبەست بۆخۆی ڕادەکێشێ ئەگەر ئەوان بەردەوام بن لەیاریکردن بەم شێوازە ئەوا یاریەکە کۆتایی پێ دێنێ .

٤- ناوبژیوان بۆی نیە لێ ی بکۆلێتەوە ڕێگە دەدات بەبەردەوام بوونی یاری .

پ٣/ دوای فیکەی ناوبژیوان بۆ کۆتایی پێ هێنانی یاری، یاریزانێک هەستا بەلێدانی یاریزانی بەرامبەری ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەلس وکەوت دەکات ؟

١- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە بەکارتی زەردو باس کردنی لەراپۆرتەکە ی.

٢- دەرکردنی یاریزانەکە بەکارتی سور و باس کردنی لەراپۆرتەکە ی.

٣- تەنها لە راپۆرتەکەی ئاماژەی پێ دەکات.

٤- پەیوەندی پێوە نیە چونکە سەرپێچیەکە دوای فیکەی کۆتایی بووە .

پ٤/ ناوبژیوان کارتی زەردو کارتی سوربەرز دەکاتەوە ئەگەر هاتوو سەرپێچی کرا لەلایەن :-

١- یاریزانی سەرەکی ویاریزانی یەدەگ (الاساسي والاحتياط)

٢- راهێنەری تیپ .

٣- کارگێری تیپ .

٤- گشت ئەوانەی باس کراون.

پ٥/ یاریدەدەری ناوبژیوان ئاماژەی دا کە تۆپ تێپەڕبووە لەسەر هێلی لا ، بەلام پێش ئەوەی ناوبژیوان فیکە لێبدات کەوا تۆپ چووەتە دەرەوەی یاریگا یاریزانێکی بەرگری لە یاریزانێکی هێرشبەری دا لەناوناوچەی سزای خۆی ، ئایا بریار چیە؟

١- ئاگا دارکردنەوەی یاریزانی بەرگریکەر ولێدانی سزا .

٢- دەرکردنی یاریزانی بەرگریکەر ولێدانی سزا .

٣- دەرکردنی یاریزانی بەرگریکەر ودەست پێکردنەوەی یاری بەهەلدانی لا لەبەر چوونەدەرەوەی تۆپ .

٤- هەلدانی لا وباس کردنی رووداوەکە لەراپۆرتەکە ی.

پ٦/ لەو هۆکارانەی کەوا لەناوبژیوان دەکات یاری بوەستێنێ :-

١- لەبەر توشبونی یاریزانێک بە پێکانێکی توند وگواستنەوەی بۆدەرەوەی یاریگا .

٢- لەبەر هەردەست تێوەردانێکی دەرەکی بەهەر جۆرێك بێت .

٣- بەهۆی هەر سەرپێچیەك لەیاسای یاری .

٤- گشت حالەتەکانی باس کراون .

پ٧/ شوێنی یاریدەدەری ناوبژیوان لەکاتی لێدانی سزا لەناو یاری لەسەر ------------------- دەبێت .

١- هێلی لا (تەنیشت)

٢- هێلی گۆل لەکاتی گەیشتنی بەهێلی لا (قوس الركنية) .

٣- هێلی گۆل لەکاتی گەیشتنی بەهێلی ناوچەی گۆل .

٤- هێلی گۆل لەکاتی گەیشتنی بەهێلی ناوچەی سزا .

پ٨/ناوبژیوان بۆی هەیە بڕیارەکەی خۆی بگۆڕێت کاتێك بۆی دەرکەوت بڕیارێکی نادروستە ئەگەر یاری دەستی پێ نەکردبێتەوە یان کۆتایی پێ نەهاتبێت ئەویش لەڕێگەی ئامۆژگاری ....دەبێت .

١- سەرۆکی تیپ .

٢- یاریدەدەری ناوبژیوان .

٣- یاریدەدەری ناوبژیوان و ناوبژیوانی چوارەم .

٤- ناوبژیوانی چوارەم .

پ٩/ لە ئەرکەکانی ناوبژیوانی یاریدەدەر دیاریکردنی ----------------------------------- :-

١- کەی تۆپ بەتەواوی تێپەڕدە بێت بەسەر هێلە کانی یاریگا .

٢- لەکاتی ڕوودانی ڕەوشتی خراپ یان هەرڕووداوێکی تر کە ناوبژیوان نەی توانیبێت بی بینێت.

٣- لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی سزا ئەگەر گۆڵچی هەستا بەجولانەوە بۆ پێشەوە پێش لێدانی تۆپ .

٤- هەموونەرکەکانی سەرەوە .

پ١٠/ ڕێگە نادرێت کاتی پشووی نێوان هەردوو گێم زیاتر بێت لە :-

١- (١٠) خولەك

٢- (١٥) خولەك

٣- (٥)خولەك

٤- (٢) خولەك .

پ١١/ کاتی یاری درێژ دەکرێتەوە تەنها بۆ جێ بەجێکردنی :-

١- لێدانی ڕاستەو خۆ .

٢- لێدانی گۆڕنە .

٣- لێدانی سزا .

٤- گشت حالە تەکانی سەرەوە .

پ١٢/ دیاریکردنی قەرەبوکردنەوەی کاتی بەفیڕۆ چوو بە گوێرەی بۆچوونی .... دەبێت .

١- ناوبژیوانی چوارەم .

٢- یاریزانانی هەردوو تیپ .

٣- ناوبژیوان .

٤- ڕاهێنەرانی هەردوو تیپ .

پ١٣/یاریزانانی یەک لەهەردوو تیپەکان ڕەتیان کردەوە کەبەشداری بکەن لەدەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەڵس و کەوت دەکات ؟

١- ناوبژیوان لە ڕاپۆرتەکەی خۆی دەی نوسێت .

٢- کۆتایی بەیاریەکە دێنێ و لەڕاپۆرتەکەی باسی دەکات .

٣- یاری دەست پێ ناکاتەوە تاوەکو یاریزانانی هەردوو تیپ لەکرداری بەردانەوەی تۆپ ئامادە نەبن .

٤- ناوبژیوان یاری دەست پێدەکاتەوە چونکە پێویست ناکات بەئامادەبوونی یاریزانانی هەردووتیپ لەکاتی دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ.

پ١٤/ لێدانی سەرەتا ڕاستەوخۆ یاری پێکرا بۆگۆڵی بەرامبەر ئایابڕیار چیە ؟

١- لێدانی گۆڵ بۆتیپی بەرامبەر .

٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

٣- گۆڵ دەژمێردرێت .

٤- لێدانی کۆڕنە .

پ١٥/ لێدانی سەرەتا بریتیە لە ڕێگایەک بۆدەست پێکردنی یان دەست پێکردنەوەی یاری لە :-

١- لەکاتی دەست پێکردنی گێمی یەکەم وگێمی دووەمی یاری .

٢- دوای تۆمارکردنی گۆڵ .

٣- لەکاتی دەست پێکردنی هەرگێمێک لەگێمەکانی کاتی زیاد کراو لەکاتی جێ بەجێکردنی .

٤- گشت بارەکانی سەرەوە.

پ١٦/یاریزانێک لێدانی سەرەتای جێ بەجێکرد بەڵام بەدەستەکانی جارێکی تر تۆپەکەی گرت پێش ئەوەی بەریاریزانێکی تر بکەوێ، ئایابڕیارچیە ؟

١- لێدانی گۆڵ بۆتیپی بەرامبەر .

٢- لێدانی ناڕاستەوخۆ لەبەر ئەوەی دووجار یاری بەتۆپ کردوە .

٣- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە لەلایەن تیپی بەرامبەر .

٤- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی ڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەر .

پ١٧/ ناوبژیوان هەستا بەکرداری بەردانەوەی تۆپ لەسەر هێڵی ناوچەی گۆڵ بۆدەست پێکردنەوەی یاری بەڵام تۆپ بەر یاریزانێک کەوت پێش ئەوەی بەزەوی ی بکەوێت وچوە ناوگۆڵ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەڵس و کەوت دەکات ؟

١- لێدانی کۆڕنە بۆتیپی بەرامبەر.

٢- ژماردنی گۆڵ بۆتیپی بەرامبەر.

٣- دووبارەکردنەوەی کرداری بەردانەوەی تۆپ .

٤- لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەر.

پ١٨/ لەلێدانی سەرەتا یاریزانی جێ بەجێکاری لێدانەکە ڕاستەوخۆ گۆل لەتیپەکەی خۆی تۆمارکرد، ئایابڕیارچیە ؟

١- لێدانی کۆرنە بۆتیپی بەرامبەر.

٢- گۆل دەژمێردرێت بۆتیپی بەرامبەر.

٣- لێدانی گۆل.

٤- دووبارەکردنەوەی لێدانی سەرەتا .

پ١٩/ لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی گۆل تۆپ بەر ناوبژیوان کەوت کەلەدەرەوەی ناوچەی سزابوو وە هەلگەڕاوە چوە ناوگۆل، بڕیار چیە ؟

١- گۆل .

٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە.

٣- لێدانی کۆرنە بۆتیپی بەرامبەر.

٤- بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی بەرکەوتنی بەناوبژیوان .

پ٢٠/ یاریزانێك لەسەر هێلی لا وەستاوە تۆپی بەدەست گرتەوە کەلە دەرەوەی هێلەکەیە بڕیارچیە ؟

١- لێدانی ڕاستەوخۆ .

٢- لێدانی نا ڕاستەوخۆ .

٣- هەلدانی لا.

٤- بەردانەوەی تۆپ .

پ٢١/یاریزانێکی بەرگری تۆپی دوورخستەوە بەلام بەرناوبژیوانی یاریدەدەر کەوت لەسەرهێلی لا، وەچووە لای یاریزانێکی هێرشبەر لەناوناوچەی سزا وگۆل لێ تۆمارکرد ئایا بڕیارچیە ؟

١- هەلدانی لا.

٢- لێدانی نا ڕاستەوخۆ .

٣- بەردانەوەی تۆپ .

٤- گۆل.

پ٢٢/ ناوبژیوان ئاماژەی دا کە گۆل تۆمار کرا پێش ئەوەی تۆپ بەتەواوی بەسەر هێلی گۆل تێپەڕبێت، پاشان یەکسەرهەستی کرد کەوا هەلەیە، ئایا چۆن هەلس وکەوت دەکات ؟

١- گۆل دەژمێرێت ولەڕاپۆرتەکەی خۆی باسی دەکات .

٢- ڕێگا دەدات بەبەردەوام بوونی یاری ولەڕاپۆرتەکەی خۆی باسی دەکات .

٣- ئەنجام دانی کرداری بەردانەوەی تۆپ لەسەر هێلی گۆل لەنزیك شوێنی ڕووداو .

٤- دەست پێکردنەوەی یاری بەلێدانی گۆل بۆتیپی بەرگریکەر.

پ٢٣/ یاریزانێك بەتەنیا لەگەل گۆل مایەوە وەتۆپەکەی بۆگۆل لێدا ، پێش ئەوەی تۆپەکە بچێتە ناوگۆل یەکێك لەهاندەران هاتە ناویاریگار نەی هێشت تۆپەکە بچێتە ناوگۆل ، ئایا بڕیارچیە ؟

١- گۆل دەژمێردرێت.

٢- لێدانی ناڕاستەوخۆبۆ تیپی بەرامبەر .

٣- یاری بەردەوام دەبێت وناوبژیوان لەڕاپۆرتەکەی خۆی دەینوسێت .

٤- یاری دەوەستێنێ ، ویاری دەست پێدەکاتەوە بەبەردانەوەی تۆپ لەسەر هێلی گۆل لەنزیکترین شوێنی ڕوودان.

پ٢٤/ ناوبژیوان ئاماژەی دابەژماردنی گۆل ،بەلام یاریدەدەری ناوبژیوان ئالاکەی بەرزکردەوە و ئاماژەی دا کەوابێش ئەوەی تۆپەکە بچێتە ناوگۆل یاریزانێکی هێرشبەر هەستاوە بەلێدانی یاریزانێکی بەرگری ،ئایاناوبژیوان چۆن هەلس وکەوت دەکات ؟

١- گۆل وئاگادار کردنەوەی یاریزانی هێرشبەر .

٢- گۆل وباس کردنی لەڕاپۆرتەکە .

٣- لێدانی سزا وەدەرکردنی یاریزانی هێرشبەر .

٤- دەرکردنی یاریزانی هێرشبەرو لێدانی سەربەخۆ بۆتیپی بەرگری لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچیەکە .

پ٢٥/ یاریزان سزا دەدرێت لەڕاوەستانی لەشوێنی دزە لەوکاتەی تۆپی بەردەکەوێت یان یەکێك لەهاوەلەکانی یاری پێدەکات وەبەبۆچوونی ناوبژیوان بەشدارە لەیاری چالاك وکاریگەر لەڕێگەی :-

١- بەشداریکردن لەیاری .

٢- بەشداریکردن لەگەل بەرامبەر .

٣- سوود وەرگرتن لەڕاوەستانی لەو شوێنە.

٤- هەمووبارەکانی سەرەوە .

پ٢٦/یاریزانێکی هێرشبەر لەیاری دزەدایە (موقف تسلل) لەناو ناوچەی سزا ی تیپی بەرامبەر، یاریزانێکی بەرگری لێ ی دا ، تۆپیش لەنیوە گۆرەپانەکەی تردایە ،ئایا بڕیارچیە؟

١- ئاگادارکردنەوەی یاریزانی بەرگری وبەردانەوەی تۆپ لەشوێنی وەستانی یاری.

٢- دەرکردنی یاریزانی بەرگری ولێدانی ناڕاستەوخۆ.

٣- دەرکردنی یاریزانی بەرگری ولێدانی سزا.

٤- دەرکردنی یاریزانی بەرگری وژماردنی دزە لەسەر یاریزانی هێرشبەر.

پ٢٧/ یاریزانێکی بەرگریکەر هەستا بەچوونەدەرەوە لەهێلی گۆلی خۆی بۆئەوەی یاریزانی بەرامبەر بخاتە باری دزە ، ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەردەکات ؟

١- وەستاندنی یاری وئاگادار کردنەوەی یاریزانی بەرگریکەر ودەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ .

٢- وەستاندنی یاری ودەرکردنی یاریزانی بەرگریکەر ودەست پێکردنەوەی یاری بە لێدانی ناڕاستەوخۆ .

٣- ژماردنی دزە لەسەر هێرشبەر .

٤- ڕێگەدان بەبەردەوام بوونی یاری وئاگادار کردنەوەی یاریزانی بەرگریکەرلەیەکەم هەل کەتۆپ دەکەوێتە دەرەوەی یاری

پ٢٨/یاریزانێك هەستا بەهاوێشتنی پێلاوەکەی بۆیەك لەیاریزانەکانی تیپی بەرامبەر لەناوناوچەی هونەری،ئایا ناوبژیوان چۆن هەلس وکەوت دەکات ؟

١- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکەو بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی سەرپێچیە کە .

٢- دەرکردنی یاریزانەکەو بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی سەرپێچیە کە .

٣- دەرکردنی یاریزانەکەو لێدانی ناڕاستەوخۆ لەشوێنی سەرپێچیە کە .

٤- دەرکردنی یاریزانەکەو لێدانی ڕاستەوخۆ لەشوێنی سەرپێچیە کە .

پ٢٩/ یاریزانێك لەناو ناوچەی سزای خۆی لەناوبژیوانیدا، ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەدات ؟

١- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی سزا بۆتیپی بەرامبەر .

٢- دەرکردنی یاریزانەکە ولێدانی سزا بۆتیپی بەرامبەر .

٣- دەرکردنی یاریزانەکە و دەست پێکردنەوەی یاری بەلێدانی ناڕاستەوخۆ.

٤- دەرکردنی یاریزانەکە و دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ .

پ٣٠/ یاریزانێکی بەرگری هەستا بەبەرزکردنەوەی تۆپ و گەڕاندنەوەی بەسەری بۆگۆڵچی خۆی، کەتۆپەکەی گرتەوە ، ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەدات ؟

١- ڕێگەدان بەبەردەوام بوونی یاری.

٢- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ .

٣- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی ڕاستەوخۆ لەشوێنی گەڕانەوەی تۆپ.

٤- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەلێدانی ناڕاستەوخۆ لەبەرئەوەی فێڵی لەیاسای یاری کردوە.

پ٣١/ یاریزانێك ڕەخنەی لەبڕیاری ناوبژیوان گرت لەکاتی یاری،ئایا ناوبژیوان چۆن هەڵس وکەوت دەکات ؟

١- ڕێگەدان بەبەردەوام بوونی یاری و لەڕاپۆرتەکەی خۆی باسی دەکات .

٢- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی ڕاستەوخۆ.

٣- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی نا ڕاستەوخۆ.

٤- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ ،

پ٣٢/ یاریزانێکی بەرگریکەرلەناوناوچەی سزای خۆی کە پارێزەری قاچی(واقیە) بەدەستەوەیە، هەستا بەلێدانی تۆپ وقەدەغەکردنی لەچوونە ناوەوەی گۆل ، ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەدات ؟

١- ئاگادار کردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی نا ڕاستەوخۆ.

٢- دەرکردنی یاریزانەکە ولێدانی نا ڕاستەوخۆ.

٣- دەرکردنی یاریزانەکە ولێدانی سزا لەبەر قەدەغە کردنی گۆل چونکە پارێزەرەکانی قاچ بەدرێژکراوەی دەستی یاریزان دادەنرێت .

٤- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ .

پ٣٣/ گۆڵچی هەستا بەلێدانی یاریزانێکی هێرشبەر لەنێوان هێڵی گۆل وتۆڕی گۆل (لەناوگۆل) لەکاتی بەڕێوە چوونی یاری ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەڵس وکەوت دەکات ؟

١- ئاگادارکردنەوەی گۆڵچی ولێدانی سزا .

٢- دەرکردنی گۆڵچی ولێدانی سزا .

٣- دەرکردنی گۆڵچی و لێدانی ناڕاستەوخۆ لەشوێنی وەستانی یاری .

٤- وەستاندنی یاری ودەرکردنی گۆڵچی وبەردانەوەی تۆپ لەشوێنی وەستانی یاری.

پ٣٤/ یاریزانێکی هێرشبەر هەڵدانی لای جێ بەجێکرد تۆپ ڕێیشت بۆگۆڵچی تیپی بەرگریکەر، کە نەیتوانی بیگەڕێنێتەوە بۆیە یاریزانێکی هاوەڵی بەدەستی تۆپەکەی هاویشتە دەرەوە لەسەر ڕاجە (عارچە) ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەدات ؟

١- لێدانی سزا .

٢- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو لێدانی سزا .

٣- دەرکردنی یاریزانەکەو لێدانی سزا.

٤- لێدانی گۆڕنە و ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکە.

پ٢٥/ یاریزانێك مۆڵەتی لەناوبژیوان وەرگرت بۆچوونەدەرەوە لەیاریگە کاتێك لەڕێگای چوونەدەرەوەی بوو تۆپێکی بۆهات وەریگرت و شوتێکی لێدا چووە ناوگۆل ، ئایا ناوبژیوان چ بڕیارێك دەدات ؟

١- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکە وژماردنی گۆل .

٢- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکە ولێدانی گۆل .

٣- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچیەکە .

٤- ئاگادارکردنەوەی یاریزانەکەو دەست پێکردنەوەی یاری بەلێدانی ناڕاستەوخۆ لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچیەکە .

پ٢٦/لەو بارانەی(حالەتانەی) کەیاریزان ئەنجامی بدات دەبێتە لێدانی ناڕاستەوخۆ :-

١- یاریکردن بەشێوازێکی ترسناك .

٢- ڕێگە گرتن لەبەرەو پێش چوونی بەرامبەر .

٣- قەدەغە کردنی گۆلچی لەتۆپ فڕێدان لەپاوەشی .

٤- گشت بارەکانی باس کراون .

پ٢٧/ یاریزانی جیێ بەجێکاری لێدانی سەریەخۆ هەستا بەدەست لێدانی تۆپ بەئەنقەست لەناو ناوچەی سزای خۆی پێش ئەوەی تۆپ بکەوێتەیاری ، ئایابڕیارچیە ؟

١- ئاگادار کردنەوە ودووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

٢- ئاگادار کردنەوە و لێدانی ناڕاستەوخۆ .

٣- ئاگادار کردنەوە و لێدانی ڕاستەوخۆ .

٤- لێدانی سزا.

پ٢٨/ لەلێدانی ناڕاستەوخۆ تۆپ بەرناوبژیوان کەوت و هەلگەڕا یەوە چوە ناو گۆل ، ئایا بڕیارچیە ؟

١- گۆل.

٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

٣- لێدانی گۆڕنە .

٤- لێدانی گۆل .

پ٢٩/ لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی ناڕاستەوخۆ یاریزانێك پێ ی دانا سەرتۆپ و هێنایە خوارەوە ئینجا برادەرەکەی لێیدا بۆناوگۆل ، ئایا ناوبژیوان چۆن ڕەفتار دەکات ؟

١- لێدانی گۆل دەژمێرێت .

٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

٣- گۆل دەژمێرێت .

٤- لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر .

پ٤٠/ لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی ڕاستەوخۆ تۆپ بەریەک لەهاندەران کەوت و ئنجا چووە ناوگۆل ، ئایا ناوبژیوان چۆن ڕەفتار دەکات ؟

١- گۆل دەژمێرێت .

٢- بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی بەرکەوتنی تۆپ بەهاندەرەکە .

٣- لێدانی گۆل.

٤- لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر .

پ٤١/ گۆلچی لێدانی سەربەخۆی جێ بەجێکرد پاشان تۆپەکەی بەئەنقەست بەدەستەکانی گرتەوە لەناو ناوچەی سزای خۆی دوا ی ئەوەی تۆپەکە کەوتە یاری ، ئایا بڕیار چیە ؟

١- لێدانی سزا.

٢- لێدانی ناڕاستەوخۆ.

٣- یاری بەردەوام دەبێت .

٤- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

پ٤٢ /لە ڕێنماییەکانی جێ بەجێکردنی لێدانی سەربەخۆ:-

١- جێ بەجێکردنی لێدانەکە لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچیەکە .

٢- دەبێت هەموو یاریزانەکانی تیپی بەرامبەرلەماوەی (١٥، ٩ م) بوەستن لەتۆپ تاوەکو تۆپ دەکەوێتە یاری.

٣- تۆپ دەبێت لەبارێکی جێگیر بێت .

٤- گشت بارەکانی باس کراون .

پ٤٣/ خالی سزا دەکەوێتە دووری ------------------------------------ لە هێلی گۆل .

١- ١١ یاردە .

٢- ١٢ یاردە .

٣- ١٠ یاردە .

٤- ٨ یاردە .

پ٤٤/ ناوبژیوان ڕێگەی دا بۆجێ بەجێکردنی لێدانی سزا پاشان یاریزانێکی هێرشبەر هەستا بەلێدانی یاریزانێکی بەرامبەر لەدەرەوەی ناوچەی سزا ناوبژیوان ئاگاداری ئەوەبوو، ئایا ناوبژیوان چ ڕێگایەک دەگرێتە بەر ؟

١- ڕێگە دەدات بۆجێ بەجێکردنی لێدانەکە ، گۆل دەژمێردرێت ئەگەر تۆپ چووە ناوگۆل لەگەل ئاگادار کردنەوەی یاریزانی هێرشبەر ، وەئەگەر تۆپ نەچوە گۆل یاری دەست پێدەکاتەوە بەچۆنیەتی چونە دەرەوەی تۆپ .

٢- ڕێگە نادات بۆجێ بەجێکردنی لێدانەکە تاوەکو هێرشبەرەکە دەرنەکات .

٣- ڕێگە دەدات بەجێ بەجێکردنی لێدانەکە، لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە ئەگەر تۆپ چوە ناوگۆل لەگەل دەرکردنی هێرشبەرەکە، وەئەگەر تۆپ نەچووە ناو گۆل یاری دەست پێدەکاتەوە بەچۆنیەتی چونە دەرەوەی تۆپ .

٤- ڕێگە دەدات بەجێ بەجێکردنی لێدانەکە، لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە ئەگەر تۆپ چووە ناوگۆل ، وەئەگەر تۆپ نەچووە ناو گۆل یاری دەست پێدەکاتەوە بەلێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچیەکە، لەگەل دەرکردنی یاریزانی هێرشبەر .

پ٤٥/ شوێنی گشت یاریزانەکان لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی سزا جگە لە یاریزانی جێ بەجێکار:-

١- لەهەر شوێنێکی یاریگا .
٢- لەدەرەوەی ناوچەی سزا .
٣- لەدووری (١٠یاردە) لەخاڵی سزا (دەرەوەی کەوانەی سزا) .
٤- گشت بارەکانی سەرەوە

پ٤٦ / لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی سزا تۆپ بەر هۆکارێکی دەرەکی کەوت پاشان چوە ناوگۆل ئایا بریارچیە ؟

١- گۆل .
٢- بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی بەرکەوتنی بەر هۆکارە دەرەکیەکە .
٣- لێدانی گۆل .
٤- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .

پ٤٧/ لێدانی سزا جێ بەجێکرا تۆپ بەر ڕاجە(عارچە) کەوت وگەڕاوە بۆ هەمان یاریزان وگۆلی تۆمارکرد ، ئایا بریارچیە ؟

١- گۆل .
٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە .
٣- لێدانی ناڕاستەوخۆ چونکە دووجار یاری بەتۆپ کردووە .
٤- لێدانی گۆل .

پ٤٨/ یاریزانێک بە پاژنەی پێ ی(کعب)لە لێدانی سزا تۆپی گەڕاندەوە بۆ برادەرەکەی کەئەویش هاویشتیە ناوگۆل ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەڵس وکەوت دەکات ؟

١- گۆل .
٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە چونکە دەبێت تۆپ بۆ پێشەوە لێ بدرێت .
٣- لێدانی ناڕاستەوخۆ چونکە سەرپێچی لە یاسای یاریەکە کردووە .
٤- لێدانی گۆل .

پ٤٩/ یاریزانێک هەستا بەجێ بەجێکردنی هەڵدانی لا تۆپەکەی ڕاستەوخۆ هەڵدا بۆگۆڵچی خۆی کەدەستی لێدا بۆئەوەی بیگەڕێنتەوە لە چونە ناوگۆل ، بەلام تۆپەکە چوە ناوگۆل ، ئایا بڕیارچیە ؟

١- دووبارەکردنەوەی هەڵدانەکە .
٢- لێدانی کۆڕنە .
٣- لێدانی ناڕاستەوخۆ .
٤- گۆل .

پ٥٠/ گۆڵچی هەستا بەجێ بەجێکردنی هەڵدانی لا پاشان بەئەنقەست لەناو ناوچەی سزا ی خۆی تۆپەکەی بەدەست گرتەوە وەپێش ئەوەی بەریاریزانێک بکەوێت ، ئایا ناوبژیوان چ بریارێک وەردەگرێت ؟

١- دووبارەکردنەوەی هەڵدانەکە .
٢- جێ بەجێکردنی هەڵدانەکە لەلایەن تیپی بەرامبەر .
٣- لێدانی ڕاستەوخۆبۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی سەرپێچیەکە .
٤- لێدانی ناڕاستەوخۆبۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی سەرپێچیەکە .

پ٥١/ یاریزانێك هەڵدانی لا ی جێ بەجێكرد بەلام تۆپ نەهاتە ناویاریگا بەڵكو هەرلەدەرەوەی هێڵی تەنیشت (بەركەوتن) مایەوە ، ئایا ناوبژیوان چ بریارێك وەردەگرێت ؟

١- دووبارەكردنەوەی هەڵدانەكە .

٢- دووبارەكردنەوەی هەڵدانەكە لەلایەن تیپی بەرامبەر .

٣- دەستپێكردنەوەی یاری بەبەردانەوەی تۆپ .

٤- لێدانی ناڕاستەوخۆ لەشوێنی جێ بەجێكردنی هەڵدانەكە .

پ٥٢ /لەڕێگاكانی جێ بەجێكردنی هەلدانی لا:-

١- دەبێت یاریزان بەشێك لە هەردووپێیەكانی لەسەر هێلی بەركەوتن یان لەسەرزەوی لەدەرەوەی هێلی بەركەوتن بێت .

٢- هەردوو دەستی بەكار بهێنێت .

٣- تۆپەكە لەدواوەو لەسەر سەری هە لێدات .

٤- هەموو ڕێگاكانی باس كران .

پ٥٣/ یاریزانێك هەستابەجێ بەجێكردنی هەلدانی لا وەتۆپەكەی بەئەنقەست لەیەك لە یاریزانەكانی تیپی بەرامبەردا لەناویاریگا ، ئایا ناوبژیوان چ بریارێك وەردەگرێت ؟

١- ئاگادار كردنەوە ییاریزانەكە ودووبارەكردنەوەی هە ڵدانەكە .

٢- ئاگادار كردنەوە ی یاریزانەكە ودووبارەكردنەوەی لێدانەكە لەلایەن تیپی بەرامبەر .

٣- دەركردنی یاریزانەكەو لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچی.

٤- دەركردنی یاریزانەكەو لێدانی ڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی ڕوودانی سەرپێچی.

پ٥٤/ یاریزانێك هەستایەجێ بەجێكردنی هەڵدانی لا پاشان تۆپێكی تریشی هەلگرت و هەلیدایە ناویاریگا ، ئایا ناوبژیوان چۆن هەلس وكەوت دەكات ؟

١- ئاگادار كردنەوەی یاریزانەكەو دووبارەكردنەوەی لێدانەكە .

٢- ئاگادار كردنەوەی یاریزانەكەو دووبارەكردنەوەی لێدانەكە لەلایەن تیپی بەرامبەر.

٣- ئاگادار كردنەوەی یاریزانەكەو لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر لەشوێنی سەرپێچیەكە.

٤- ئاگادار كردنەوە ی یاریزانەكەو بەردانەوەی تۆپ دوای دەرخستنی تۆپی دووەم .

پ٥٥/ گۆلچی لێدانی گۆل جێ بەجێكرد،وەدوای ئەوەی تۆپ كەوتە یاری بەدوای تۆپەكە كەوت وبەدەستەكانی گرتیەوە، ئایابریارچیە؟

١- دووبارەكردنەوەی لێدانەكە .

٢- یاری بەردەوام دەبێت .

٣- ئاگادار كردنەوەی گۆلچی ولێدانی ناڕاستەوخۆ .

٤- ئاگادار كردنەوەی گۆلچی ولێدانی ڕاستەوخۆ .

پ ٥٦/ لەلێدانی گۆل یاریزانێكی بەرگری ڕاستەوخۆ گۆل لە تیپی خۆی تۆماركرد، ئایابریارچیە ؟

١- گۆل .

٢- لێدانی گۆشە .

٣- لێدانی ناڕاستەوخۆ .

٤- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە چونکە تۆپ نەکەوتۆتەیاری .

پ٥٧/ یاریزانێکی هێرشبەر لەباری دزەدایە(موقف تسلل) ڕاستەوخۆ لەلێدانی گۆل تۆپی وەرگرت وگۆلی تۆمارکرد ، ئایابڕیارچیە ؟

١- دزە (ئۆف سایدە) .

٢- لێدانی گۆل .

٣- گۆل .

٤- لێدانی گۆشە .

پ٥٨/ لەکاتی جێ بەجێکردنی لێدانی گۆشە یاریزانی جێ بەجێکار هەستا بەجولاندنی ولابردنی ئەستونی ئالای گۆشە پاشان لێدانەکەی جێ بەجێکرد وگۆلی تۆمارکرد، ئایا ناوبژیوان چۆن هەلس وکەوت دەکات ؟

١- گۆل دەژمێرێت .

٢- لێدانی گۆل چونکە سەرپێچی ڕێنماییەکانی جێ بەجێکردنی کردووە .

٣- ئاگادارکردنەوەو لێدانی ناڕاستەوخۆ.

٤- ئاگادارکردنەوەو دووبارە کرنەوەی جێ بەجێکردنی لێدانی گۆشە،نابێت ئالای گۆشە بجولێنێت یان لای بدات.

پ٥٩/ یار یزانێك لێدانی گۆشەی جێ بەجێکرد، تۆپەکە بەرناوبژیوان کەوت و چوەناو گۆل ، ئایابڕیارچیە ؟

١- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە.

٢- بەردانەوەی تۆپ لەشوێنی ڕوودان .

٣- لێدانی گۆل .

٤- گۆل .

پ٦٠/ لێدانی گۆشە جێ بەجێکرا هێرشبەرێك دەستەکانی لەسەر شانی یاریزانێکی بەرگری دانا ئینجا هەستا تۆپەکەی بۆگۆل لێدا ، ئایابڕیارچیە ؟

١- گۆل .

٢- دووبارەکردنەوەی لێدانەکە.

٣- لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر .

٤- لێدانی ڕاستەوخۆ بۆتیپی بەرامبەر .

بــەشی دووەم

فوتسالْ (تۆپی پیْ ی بچوککراوە) Futsal

پێشەکی :

تۆپی پێی بچوککراوە (پێنجانە یان فوتسالْ) ماوەیەکی زۆرە ئەم یاریە ئە نجام دەدرێت ، هاتنە کایەی ئەم یاریە دەگەرێتەوە بۆ سالەکانی (١٩٣٠) لە ولاتی ئۆرگوای ، لەم سالەدا جامی جیهانی لە شاری مۆنتیڤدیۆی پایتەختی ئۆرگوای سازکرا ، ئەم یاریە لە یاری تۆپی پیْ وە هەلقولاوە ، لە کۆتایی هەشتاکاندا گرنگیەکی تایبەتی پێدراوە بە تایبەتی لە رووی زیاد بوونی جەماوەرەوە ، لەبەر ئەوەی لەم یاریەدا چەندین جموجوْلی هونەری جوان و تاکی (مهارات فردی و تکنیکی) بەدیاردەکەوێت سەرای پێویست بوونی کۆششێکی جەستەیی و تاکتیکی . وە ئەرکەکانی هێرشبردن یەکسانە بە ئەرکەکانی بەرگریکردن واتا بەرپرسیاریەتی بەرگریکردن و هێرشبردن دەکەوێتە ئەستۆی گشت کە هۆکارێکی گرنگە بۆ بەرزکردنەوەی لایەنی دەروونی و گیانی تێکۆشان ، هەروەها ئەم یاریە پێویستی بە توانایەکی جەستەیی بەرز هەیە بە پێچەوانەی بۆچوونی ئەوانەی کە دەڵێن یاریگا بچووکە و پێویستی بە تواناى جەستەیی نیە ، لەبەر ئەوەی یاریزانەکان لە جوڵەی بەردەوامدان چ لە رووی هێرشبردنەوە یان گەرانەوەیان بۆ بەرگریکردن لەگەڵ پالە پەستۆ خستنە سەر ئەو یاریزانەی تۆپی لایە لەگەڵ چاودێری کردنی یاریزانەکانی دیکە کە ئەمەش پێویستی بە هێز و ووزەیەکی زۆر هەیە ، لە هۆکارەکانی سەرهەڵدانی ئەم یاریە :-

١- گرانی نرخی پلیت بۆ سەیرکردنی یاری تۆپی پیْ لە هەندێك ولاتدا .

٢- جیْ بەجیکردنی چەند راهێنانی تۆپی پیْ لە یاریگای بچووك پاشان لە راهێنان گۆرا بۆ یاریکردن .

٣- ئاسانی جیْ بەجێکردنی خولەکان و لە ئجامدانی ئەم یاریە لەبەرئەوەی پێویستی بە شوێنێکی بچووك هەیە .

٤- لە زۆر لە ولاتان چەندین یاریزانی بەهرەدار ئاشکرابوون بە هۆی یاری فوتسالْ تۆپی پیْ بچوککراوە) بۆیە بووە هۆکارێك بۆ گرنگی دانی زیاتر بەم جۆرە یاریە .

دوای ئەوەی ئاستی ئەم یارییە بەم جۆرە بەرەو پێشچوو بۆیە چەند پالەوانیەتیەکی لەسەر ئاستی جیهان بۆ ساز دەکرێت فیفا ئیستا زۆر گرنگی بە بلاوبوونەوەی ئەم یاریە دەدات لە ولاتاندا یاسای تایبەت بەم یارییە سالانە چاپ دەکرێت . ئیمەش زۆر بە گرنگمان زانی یاسای ئەم یارییە وەربگێرینە سەر زمانی کوردی لەبەر ئەوەی ئەمرۆ قوتا بخانەکانی ئیمە تەنها شوێنی یاریگای فوتسالی تێدا دەبینێتەوە بۆیە ئیمەش پێش گشت دەزگایەك دەبێت یاسای ئەم یارییە جیْ بەجیْ بکەین بۆ ئەوەی رەنگدانەوەی لە ژیانی رۆژانەی قوتابیە جگەر گۆشەکا نماندا هەبێت .

❖ ئەو پالەوانیەتیانەی کەوا لەسەر ئاستی جیهانی ئە نجامدراون ،لەگەڵ ئاماژە کردن بە شوێن و سالی بەرێوە چوونیان :-

١- هۆلەندا ١٩٨٩	٢- هۆنگ کۆنگ ١٩٩٢	٣- ئیسپانیا ١٩٩٦
پلەی یەکەم / بەرازیل	پلەی یەکەم / بەرازیل	پلەی یەکەم / بەرازیل
پلەی دووەم / هۆلەندا	پلەی دووەم / ئەمریکا	پلەی دووەم /ئیسپانیا
٤- گواتیمالا	٥- تایوان ٢٠٠٤	٦- بەرازیل ٢٠٠٨
پلەی یەکەم / ئیسپانیا	پلەی یەکەم / ئیسپانیا	پلەی یەکەم / بەرازیل
پلەی دووەم / بەرازیل	پلەی دووەم / ئیتالیا	پلەی دووەم / ئیسپانیا

فوتسال

Futsal

یاساکانی تۆپی پێ ی پێنج یاریزانی(فوتسال) Futsal Laws of the Game

یاسای یەکەم/ یاریگا : The PITCH

پێویستە یاریگا لاکێشەیی بێت ، دەبێت درێژیەکەی لە پانییەکەی زیاتر بێت.

١- دووریەکان(الابعاد) : Dimensions

درێژی/ لە (٢٥) مەتر کەمتر نەبێت وەلە (٤٢) مەتر زیاتر نەبێت.

پانی/ لە (١٦) مەتر کەمتر نەبێت وە لە (٢٥) مەتر زیاتر نەبێت.

لە یارییەکانی نێو دەوڵەتی: international matches

درێژی/ لە (٣٨) مەتر کەمتر نەبێت لە (٤٢) مەتر زیاتر نەبێت.

پانی/ لە (٢٠) مەتر کەمتر نەبێت لە (٢٥) مەتر زیاتر نەبێت.

٢- هێلکاری یاریگا: Pitch markings

پێویستە یاریگا بە هێڵی دیارو بەرچاو دیاری بکرێت،بە دوو هێڵە درێژەکە دەڵێن هێڵەکانی بەرکەوتن (التماس) وە بە دووهێڵە کورتەکەش دەڵێن هێڵەکانی گۆڵ (**خطوط المرمى**) ، هەموو هێڵەکان دەبێت پانییەکەی (٨) سم بێت ، وە یاریگا دابەش دەکرێت بە دوو نیوەی یەکسان بەهۆی هێڵی ناوەڕاستەوە لە ناوەراستی یاریگادا بازنەیەک کە نیوەتیرەکەی (٣) مەترە بە دەوری هێڵی ناوەراستەوە دەکێشرێت ، وە ئەو هێڵانەی کە ناوچەیەک دیاری دەکەن دەکەونە ناو ئەو ناوچەی کەوا دیاری دەکەن.

٣- ناوچەی سزا (منطقة الجزاء) : The penalty area

ناوچەی سزا لە هەردوو کۆتایی یاریگا دیاری دەکرێت بەم شێوەیەی خوارەوە:

چارەگە بازنەیەک (ربع الدائرە) کە نیوەتیرەکەی (٦) م بێت لەلێواری دەرەوەی هەردوو ئەستوونی گۆڵ لەسەر هێڵی کۆتایی بۆ ناو یاریگا وێنە دەکرێت، ئینجا بە هێڵێک کە درێژیەکەی (٣،١٦) م بێت بە شێوەیەکی تەریب لەگەڵ هێڵی گۆڵ دەگەیەندرێتە یەک.

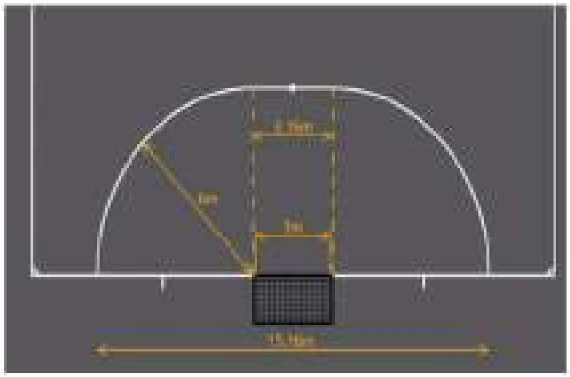

٤-خاڵی سزا : The penalty mark

خاڵی سزا لە دووری (٦) مەتر لە ناوەراستی گۆڵ لەسەر هێڵی ناوچەی سزا دەکێشرێت.

٥- خاڵی سزای دووەم : The second penalty mark

لە دووری (١٠) مەتر لە ناوەراستی گۆڵ لەناو یاریگا دەکێشرێت.

٦- کەوانەی گۆشە : The corner arc

لەهەرچوار گۆشەی یاریگا کەوانەیەک دروست دەکرێت بۆ ناو یاریگا کەوا نیوەتیرەکەی (٢٥) سم بێت.

٧- گۆڵەکان : Goals

هەردوو گۆڵەکان لە ناوەراستی هەریەک لە هێڵەکانی کۆتایی دادەنرێت کە درێژی گۆڵەکە (٣) مەترە وە بەرزیەکەی (٢) مەترە وە پانی ئەستوونەکان (٨سم) ە. دەبێت رەنگی گۆڵەکان جیاواز بێت لەگەل رەنگی رروکەشی یاریگا.

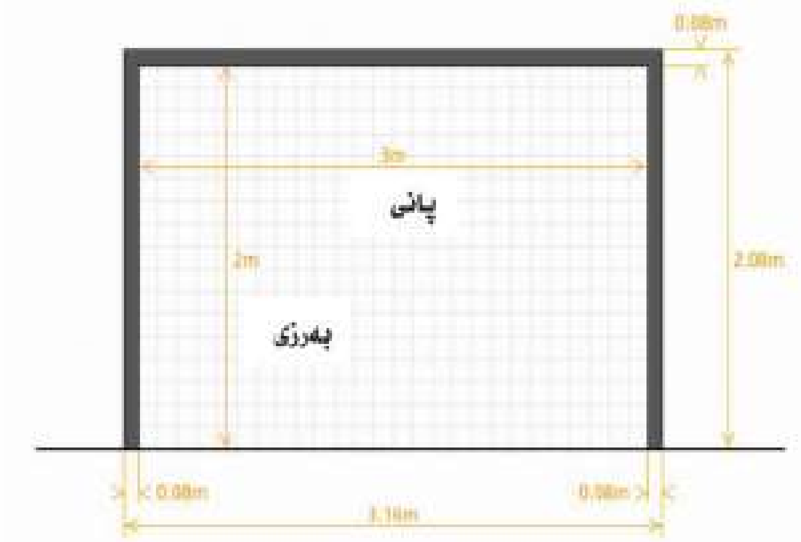

٨- ناوچەی گۆرینی یاریزان : The substitution zones

ناوچەی گۆرینی یاریزان دەکەوێتە لای شوێنی دانیشتنی یاریزانانی یەدەگەکان لە ناوەراستی یاریگا ناوچەیەک بە دووری (٥) مەتر هەیە و ، ئەو ناوچەیە کە راستەوخۆ دەکەوێتە پێش مێزی ناوبژیوان بە بەتاڵی دەمێنێتەوە. وە لە کۆتاییەکانی هەردوولا ناوچەیەک بە دووری (٥) مەتر هەیە دەکەوێتە پێش شوێنی دانیشتنی یاریزانە یەدەگەکان بۆ گۆرینی یاریزانان کە لە کۆتایی هەرلایەک هێڵێک بە پانی (٨) سم وە درێژیەکەی (٨٠) سم دەکێشرێت کە (٤٠) سم دەکەوێتە دەرەوەی یاریگا وە (٤٠) سم وە دەکەوێتە ناوەرەی یاریگا.

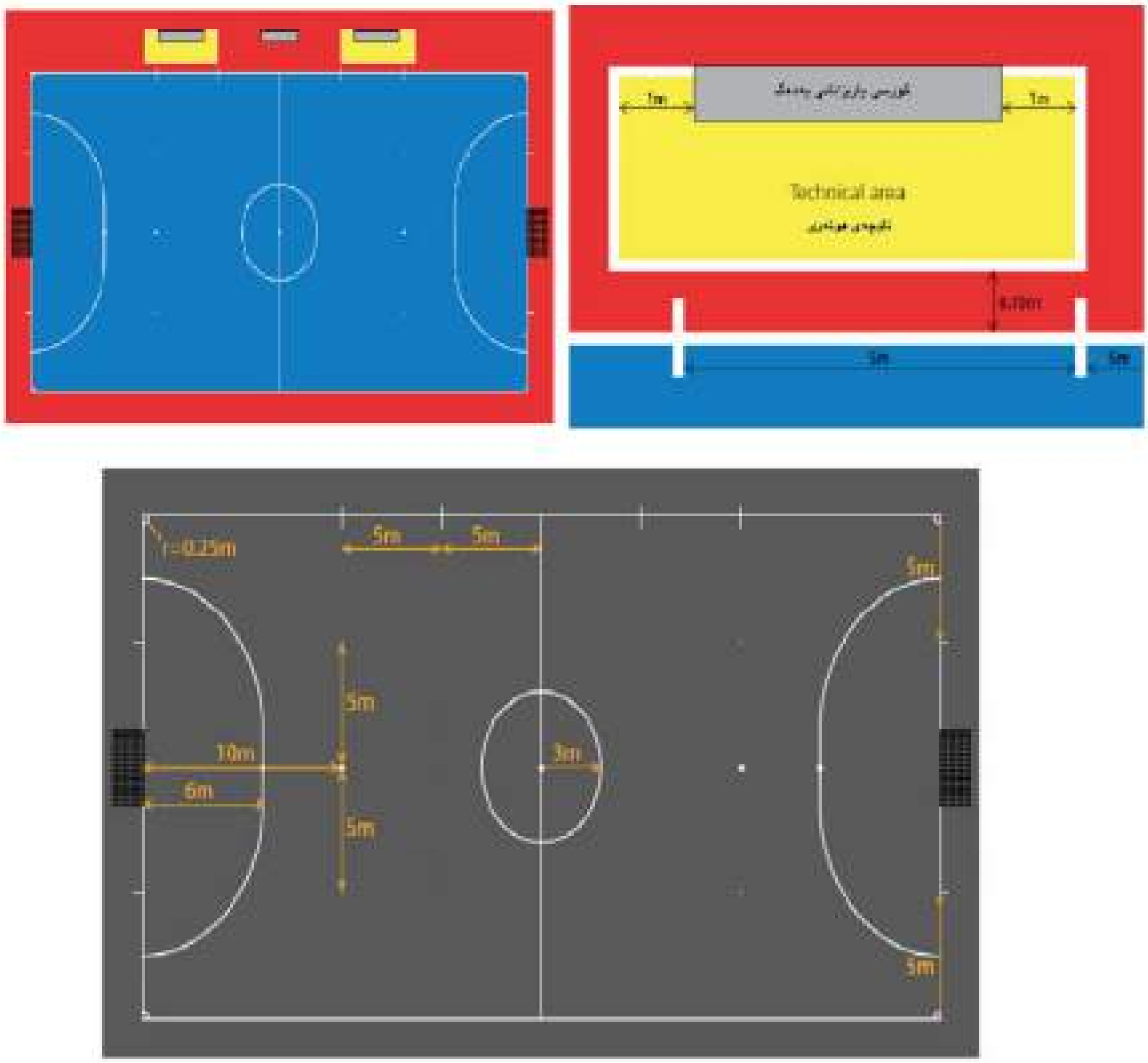

یاریگەی فوتسال و پێوەرەکانی

یاسای دووەم / تۆپ:- The Ball

چۆنیەتی و پێوەرەکان : Qualities and measurements

پێویستە تۆپ بەم شێوەیە بێت:

١- خڕ بێت.

٢- لە پێست یان هەر ماددەیەکی تری گونجاو دروست کرابێ.

٣- چێوەکەی لە (٦٢) سم کەمتر نەبێت وە لە (٦٤) سم زیاتر نەبێت.

٤- کێشەکەی لە (٤٠٠) گرام کەمتر نەبێت ، وە لە (٤٤٠) گرام زیاتر نەبێت لە کاتی دەست پێکردنی یاری.

چۆنیەتی گۆڕینی تۆپ لە کاتی یارییدا : Replacement of a defective ball

١- وەستاندنی یاری.

٢- یاریەکە دەست پێ دەکرێتەوە بە بەردانەوەی تۆپەکە لەو شوێنەی یارییەکەی تێدا وەستێنراوە.

چۆنیەتی گۆڕینی تۆپ لە دەرەوەی یاری (لێدانی سە رەتا،لێدانی گۆل،لێدانی ڕاستەوخۆ،لێدانی سزا)

١- لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە بە پێ ی یاسا.

٢-

تێبینی// نابێت تۆپ بگۆردرێت لە کاتی یاری بەبێ ڕەزامەندی ناوبژێوان.

یاسای سێیەم / ژمارەی یاریزانان :- The Number of Players

یاریزانان : Players

- یاری لە نێوان دوو تیپ ئەنجام دەدرێت هەر یەك لەو تیپانە نابێ ژمارەی یاریزانەکانیان لە (٥) پێنج یاریزان زیاتر بێت یەکێ لەوانە گۆڵچی دەبێت.
- یاری دەست پێ ناکات ئەگەر هەریەك لەم تیپانە ژمارەی لە سێ یاریزان کەمتر بێت.

چۆنیەتی گۆرینی یاریزان:- Substitution procedure

ژمارەی گۆرین لە کاتی یاری دیاری نەکراوە ، ئەگەر یاریزان گۆرا یان لە یاری هاتە دەرەوە دەتوانێت بچێتە ژوورەوە لە شوێنی یاریزانێکی تر.

دەتوانرێت یاریزان بگۆردرێت ئەگەر هاتوو تۆپ لە یاری دا بوو یان راوەستاو بوو وە پێویستە رەچاوی ئەم خالأنە بکرێت:

١- لەکاتی گۆرینی یاریزان پێویستە لە شوێنی گۆرینی یاریزانانی تایبەت بە تیپەکەی خۆی بگۆردرێت. وە نابێت یاریزان بچێتە ژوورەوە تاکو یاریزانەکە لە هێلی لا بە تەواوی نەیەتە دەرەوە.

٢- یاریزانە یەدەگەکان دەبێت پابەندبن بە گشت بریارەکان و فەرمانەکانی ناوبژیوان.

٣- گۆلچی دەتوانێت لەگەڵ هەر یاریزانێکی تر شوێنی خۆی بگۆرێتەوە.

سەرپێچیەکان و سزاکان:- Infringements and sanctions

ئەگەر یاریزانێکی یەدەگ چووە ناو یاریگا پێش ئەوەی یاریزانی گۆراو بێتە دەرەوە ئەم خالأنە جێ بەجێ دەکرێت:

١- راگرتنی یاری (بەلەبەر چاوگرتنی هەلی سودوەرگرتن ئەگەر هەبوو).

٢- ناوبژیوان ئاگاداری دەکاتەوە بە کارتی زەرد وەفەرمانی پێدەکات بچێتە دەرەوەی یاریگا، یارییەکەدەست پێدەکاتەوە بەلێدانی نا راستەوخۆ بۆ تیپی بەرامبەرلە شوێنی وەستانی تۆپەکە وە ئەگەر تۆپەکە لە ناو ناوچەی سزا بوو لێدانەکە لەسەر هێلی ناوچەی سزا جێ بەجێ بە جێ دەکرێت.

لە کاتی گۆرینی یاریزان ئەگەر لە شوێنی دیاریکراو یاریزان نەچووە دەرەوە یان ژوورەوە ئەم خالأنە جێ بەجێ دەکرێت:

١- راگرتنی یاری.

٢- ئاگادارکردنەوەی یاریزان بە کارتی زەرد.

٣- دەست پێ کردنەوەی یارییەکە بە لێدانی ناراستەوخۆ لە شوێنی تۆپەکە کاتی وەستانی یارییەکە وە ئەگەر تۆپەکە لە ناو ناوچەی سزا بوو لێدانەکە لەسەر هێلی ناوچەی سزا جێ بە جێ دەکرێت.

یاسای چوارەم / کەل و پەلی یاریزانان:- The Players' Equipment

پێویستە یاریزان هیچ کەرستەیەک بەکارنەهێنێ و یاخود لەبەر نەکا کە زیان بەخۆی و یاریزانێکی تر بگەیەنێ (بەگشتی جۆرەکانی خشلّ دەگرێتەوە)

یاریزان پێویستە ئەم کەل و پەلانە بە زۆر بەکاربهێنێ:

١- فانیلە یان کراس ، ئەگەر لەژێر فانیلە هەر شتێك لەبەر بکات دەبێت لە رەنگی فانیلەکە بێت.

٢- دەرپێ- شۆرت ، ئەگەر لەژێر شۆرت هەر شتێك لەبەر بکات دەبێت لە رەنگی شۆرتە کە بێت.

٣- گۆرەوی.

٤- ئامرازی پاراستنی هەردوو قاچ (واقیات).

٥- پێڵاوی یاری کردن دروست کرا بێت لە قوماش یان پێستێکی نەرم یان پێڵاوی جمناستیك.

ئامرازی پاراستنی قاچەکان (واقیات): Shinguards

أ- پێویستە بە تەواوی بە گۆرەوی داپۆشرێت.

ب- لە ماددەیەکی گونجاو دروست کرابێت (مطاط یان پلاستیك یان هەر ماددەیەکی گونجاو).

ڕەنگەکان: Colours

١- دەبێت هەردوو تیپ ڕەنگی والەبەر بکەن کە لە یەکتری جیاببنەوە وە هەروەها جیاواز بێت لە گەڵ ڕەنگی ناوبژیوانان و یاریدەدەرانی ناوبژیوان.

٢- پێویستە ڕەنگی فانیلەی گۆڵچی جیاواز بێت لەگەڵ : یاریزانەکانی تر ، ناوبژیوانان ، یاریدەدەرانی ناوبژیوان.

١- ژمارەی یاریزانەکان: Numbering of the players

یاسای پێشبڕکێکان دەبێت ژمارەی یاریزانەکان دیاری بکات کە هەمیشە لە ژمارە (١ تاکو ١٥) دەبێت وە ژمارە (١) تایبەت دەبێت بۆ گۆڵچی.

ڕێکخەری یالەوانیەتیەکان دەبێت ڕەچاوی ئەوە بکەن کە زۆر ئەستەمە ناوبژیوان بتوانێت ئاماژە بەژمارەیەك بکات لە (١٥) گەورەتر بێت.

ژمارەی هەریەك لە یاریزانەکان دەبێت دیار بێت لە سەر پشتی وە دەبێت جیاواز بێت لە گەڵ ڕەنگی سەرەکی فانیلەکەی، یاسای پێشبڕکێکان دەبێت قەبارەی ژمارەکان لەسەر فانیلە دیاری بکات وەهەروەها قەبارەیان لەسەر کەل وپەلەکانی تری یاریزانان.

کەل وپەلە سەرەکیەکانی یاریزان

یاسای پێنجەم/ ناوبژیوانان :- The Referees

دەسەلاتی ناوبژیوانان :- The authority of the referees

هەموو یارییەك بەڕێوە دەچێت لە ڕێگای دوو ناوبژیوان کە دەسەلاتی تەواویان هەیە بۆ جێ بەجێکردنی گشت بەندەکانی یاسای یاری کە پەیوەندی بە یارییەوە هەیە کە هەڵدەبژێردرێن بۆ بەڕێوەبردنی لە ساتی چوونە ناو یاریگا تا وەکو دەرچوونیان تێیدا.

دەسەلاتەکان و ئەرکەکان:- Powers and duties

ناوبژیوانان :-

- یاسای یاری فوتسال لەیاریەکە جێ بەجێ دەکات.
- یاری کۆنترۆل دەکات بە هاوکاری لە گەل یاریدەدەرانی ناوبژیوان کاتێك پێویست دەبێت.
- دلنیا دەبێت کەوا ئەوتۆپانە بەکاردێن لەیاری بەگوێرەی برگەکانی یاسای دووەمە.
- دلنیا دەبێت کەوا کەل وپەلی یاریزانان بە گوێرە برگەکانی یاسای سێ یەمە.
- ڕووداوەکانی یاری تۆماردەکات.
- یاری دەوەستێنێ بە بۆچوونی خۆی لە هەر سەرپێچی کردنێك لەیاسای یاری.
- یاری دەوەستێنێ لە هەر جۆرە دەستێوەردانێکی دەرەکی.
- ڕاپۆرتێك پێشکەش بە لێژنەی سەرپەرشتی دەکات کە هەموو زانیاری و ڕووداو و سزاکانی دژ بە یاریزان و ئەندامەکانی کارگێری تیپ و گشت هەر ڕووداوێکی تر کە ڕوویدا بێت لە خۆ دەگرێت لە پێش وە لە کاتی وە لەدوای یاری.
- یاری دەوەستێنێ ، بەبۆچوونی خۆی، ئەگەر یاریزانێك تووشی پێکانێکی توندبوو، وەدلنیا دەبێت لە گوستنەوەی لە ناو یاریگا،یاریزانی پێکاو بۆی هەیە بگەڕێتەوەناو یاریگا تەنها دوای دەستپێکردنەوە یاری.
- ڕێگا دەدات یاری بەردەوام بێت تا تۆپ دەکەوێتە دەرەوەی یاری ئەگەر یاریزانێك ، بەبۆچوونی خۆی تووشی پێکانێکی سوك بووە.
- ڕێگا دەدات یاری بەردەوام بێت کاتێك دەبینێت ئەو تیپەی یەك لە هەڵەکان دژی ئەنجامدراوە ، سود وەردەگرێت لە پێدانی ئەم هەڵە ، وە هەستان بە سزادانی سەرپێچی سەرەکی ئەگەر هاتوو سودەکە وە دەست نەهات لە پێدانی هەڵەکە لەو کاتدا.
- سزای ئەوهەلەیە دەدات کە توندترو ترسناکترە ئەگەر هاتوو یاریزانێك لە یەك کاتدا زیاتر لە هەلەیەك ئەنجام بدات.
- سزای ئەوکارەنارەوشتیە دەدات کە توندترو نابەجێ ترە ئەگەر هاتوو یاریزانێك لە یەك کاتدا زیاتر لە یەك کاری بەدرەوشتی ئەنجام بدات.

- دلنیا دەبێت لە ئامادەنەبوونی هیچ کەسێکی ڕێگە پێنەدراو لە ناو یاریگا.
- ئاماژە دەدات بەدووبارە دەستپێکردنەوەی یاری دوای وەستاندنی.
- سزادانی یاریزانانی سەرپێچکار بە کارتی زەرد و سور.

ناوبژیوان : The referee

- کاردەکات وەك : کاتگرو ناوبژیوانی سێ یەم لەکاتی ئامادەنەبوونیان.
- یاری دەوەستێنێ یا دوای دەخات ، بە بۆچوونی خۆی لەهەر سەرپێچی کردنێك لە یاساکانی یاری فوتسال.
- یاری دەوەستێنێ یا دوای دەخات ، بە بۆچوونی خۆی لەهەر دەست تێوەردانێکی دەرەکی بەهەر جۆرێك بێت.

ناوبژیوانی دووەم : The second referee

- شوێنی ناوبژیوان دەگرێتەوە لە کاتێك توشی پێکان دەبێت یا باری تەندروستی تێك دەچێت.
- لە یارییەکانی نێو دەوڵەتی دەبێت ناوبژیوانی دووەم دابندرێت.

بڕیارەکانی ناوبژیوانان : Decisions of the referees

١- ناوبژیوانان بۆیان هەیە بڕیاری خۆیان بگۆڕن، کاتێك هەستی پێ دەکەن کەناڕاستە بە بۆچوونی خۆیان یان لەسەر ئامۆژگاری یاریدەدەرانی ناوبژیوان بەمەرجێك یاریەکەیان دەست پێ نەکردبێتەوە یاکۆتاییان پێ نەهێنا بێت.

٢- بڕیاری ناوبژیوان دەخوات بەسەر بڕیاری ناوبژیوانی دووەم ئەگەر هەردووکیان ئاماژەیان بە بوونی سەرپێچی کرد، وە جیاوازی لە نێوانی بڕیارەکانیان هەبوو.

٣- لە کاتی هەر دەست تێوەردانێکی نادروست یان ڕەوشتێکی نا بەجێ ناوبژیوان: ناوبژیوانی دووەم یا یاریدەدەرانی ناوبژیوان دووردەخاتەوە لەئەرکەکانیان، وە ئەرکی تریان بۆ ڕێك دەخات و ڕاپۆرتێکیش لەم بارەیەوە بۆ دەسەڵاتی بەرپرس بەرزدەکاتەوە.

لێدانی ناڕاستەوخۆ

لێدانی سەرەتا – دەستپێکردنەوەی یاری

تۆپ لێدانە ژوورەوە- ڕێگە دەدات
1

تۆپ لێدانە ژوورەوە- ڕێگە دەدات
2

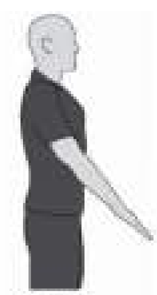

هەڵدانی گۆڵ
1

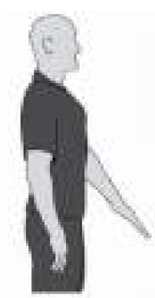

هەڵدانی گۆڵ
2

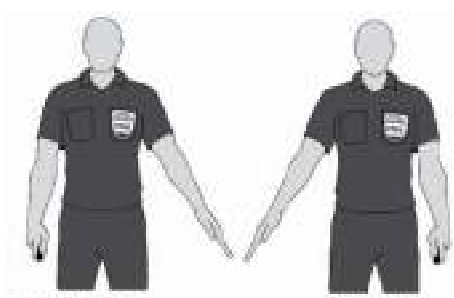

لێدانی گۆشە 1 | لێدانی گۆشە 2

Fifth accumulated foul
پێنجەم هەڵەی کەڵەکەبوو

Time-out کاتی دەرچوو

پێدانی هەلی سوودوەرگرتن دوای هەڵەی کەتەکێو

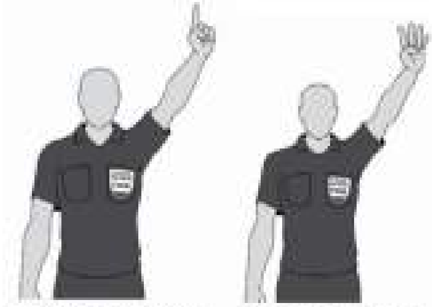

Four-second count (1)
ژماردنی چوار چرکە - 1

Four-second count (2)
ژماردنی چوار چرکە - 2

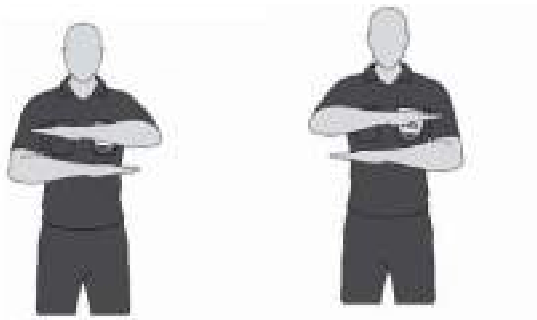

هەڵەی کەتەکێبوو دوای پێدانی هەلی سوودوەرگرتن 1
هەڵەی کەتەکێبوو دوای پێدانی هەلی سوودوەرگرتن 2

پێدانی هەلی سوودوەرگرتن دوای هەڵەیەک کە کەتەکێبوو نەبێت

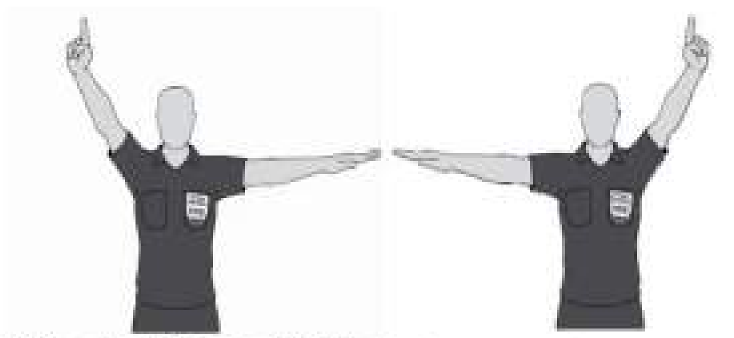

هەڵەی کەتەکێبوو دوای جێبەجێکردنی هەلی سوودوەرگرتن 3
هەڵەی کەتەکێبوو دوای جێبەجێکردنی هەلی سوودوەرگرتن 4

ئاگادارکردنەوە - کارتی زەرد

دەرکردن - کارتی سور

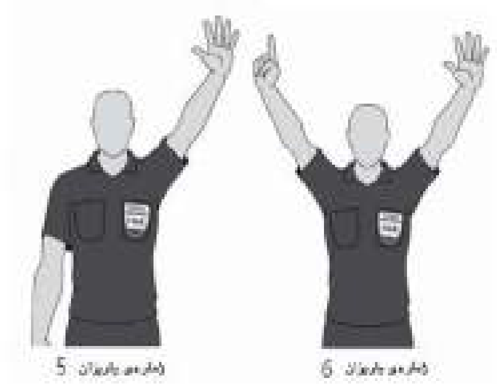

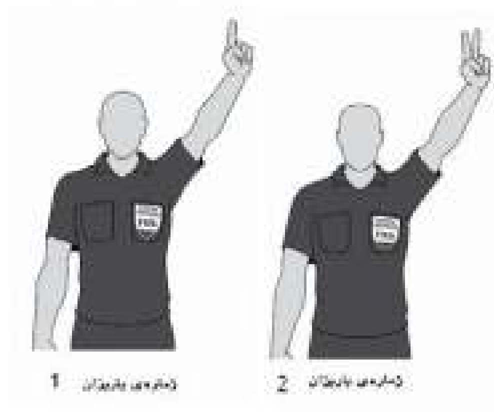

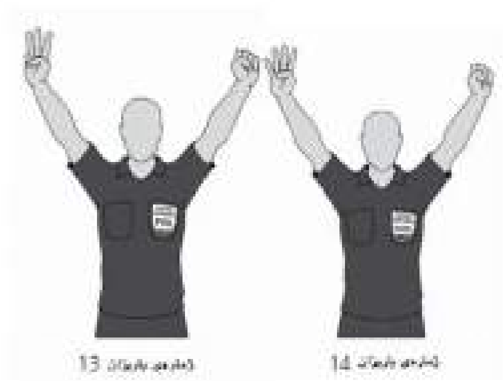

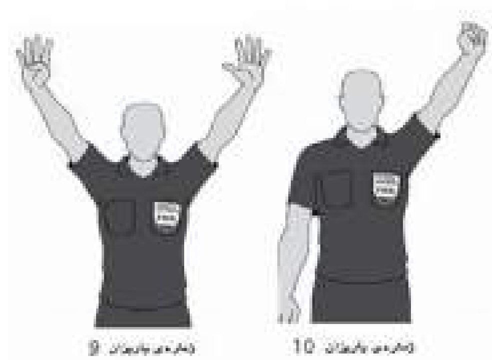

یاسای شەشەم / یاریدەدەری ناوبژیوانان The Assistant Referees

دەسەلاتی یاریدەدەری ناوبژیوانان : The authority of the assistant referees

دوو یاریدەدەری ناوبژیوان دەتوانرێت دیاری بکرێت (ناوبژیوانی سێ یەم و کات گر) کە دەبێت ئەرکەکانیان بە گوێرەی یاسای یاری فوتسال بە ڕێوەببەن، شوێنەکانیان دەکەوێتە دەرەوەی یاریگابەرامبەر هێلی ناوەراست لە لای یاریزانە یەدەگەکان (نێوان هەردوو ناوچەی هونەری) کاتگر دەمێنێتەوە بە دانیشتویی لەسەر مێزی کاتگر بەلام ناوبژیوانی سێ یەم دەتوانێت ئەرکەکەی بە دانیشتویی یا بەراوەستان جێ بەجێبکات.

کاتگر و ناوبژیوانی سێ یەم دەبێت ئامێرێکی گونجاوی گونجاویان پێ بدرێت لە گەل چەند کەل و پەلێکی پێویست بۆ پاراستن و تۆمارکردنی هەلە کەلەکەبووەکان، کە لەلایەن یەکێتی یا یانەکە دابین دەکرێت کە یاریەکە لە ژێر دەسەلاتیان بەرێوە دەچێت.

وە هەروەها مێزێکی کاتگریان بۆ دابین دەکرێت بۆ ئەوەی ئەرکەکانیان بە دروستی بەرێوە ببەن.

دەسەلاتەکان و ئەرکەکان:- Powers and duties

ناوبژیوانی سێیەم: The third referee

- یارمەتی ناوبژیوانان و کاتگردەدات.
- پارێزگاری لە تۆماری ئەویاریزانانە دەکات کە بەشداریان لە یاریدا کردووە.
- چاودێری کاری ئەوانە دەکات کە تۆپ دەهێننەوە لەسەر داخوازی ناوبژیوانان.
- کەل و پەلی یاریزانی بەدەگ دەپشکنێ پێش ئەوەی بچێتە ناو یاریگا.
- ژمارەی گۆلکاران تۆمار دەکات.
- کاتگر ئاگادار دەکاتەوە بە داواکردنی کاتی دابڕاو لە لایەن کارگێری تیپ (بڕوانە یاسای ٧ کاتی یاری).
- پارێزگاری لە تۆماری کاتە دابڕاوەکان دەکات.
- پارێزگاری لە تۆماری هەڵەکەڵەکەبووەکانی هەردوو تیپ دەکات ئاماژەی بۆ ناوبژیوانان دەکات لە هەردوو گێمی یاری.
- ئاماژە دەداتە ئەو تیپەی کە پێنجەم هەڵەی کەڵەکەبووی ئەنجام داوە لە یەك لە گێمەکان.
- نیشانەیەك لە سەر مێزی کاتگر دادەنێت ئاماژە دەدات بەو تیپەی کە پێنجەم هەڵەی کەڵەکەبووی ئەنجام داوە.
- تۆماری ناوو ژمارەی ئەو یاریزانانە دەکات کە ئاگادارکراونەتەوە(کارتی زەرد)ودەرکراون(کارتی سور).
- لە ژێر چاودێری ناوبژیوانان چاودێری ئەو یاریزانە دەکات کە دەچێتە ژوورەوە دوای جێهێشتنی یاریگا بۆ راستکردنەوەی کەل وپەلەکانی.
- لە ژێر چاودێری ناوبژیوانان چاودێری ئەو یاریزانە دەکات کە دەچێتە ژوورەوە دوای جێهێشتنی یاریگا بە هۆی پێکانەوە یا هەر هۆکارێکی تر.
- ئاماژە بۆ ناوبژیوانان دەکات لە کاتی ڕوودانی هەر هەڵەیەك لە ئاگادارکردنەوە یا دەرکردنی هەر یاریزانێك یا هەر کارێکی توندوتیژی دوور لە بینینی ناوبژیوانان ڕوویدات، بە هەر جۆرێك بێت ناوبژیوانان بڕیار دەدەن لەسەر هەر ڕوداوێك کە پەیوەندی بە یاری هەبێت.
- چاودێری هەلس و کەوتی ئەو کەسانە دەکات کە لەناو ناوچەی هونەری دان وە ئاگاداری ناوبژیوانان دەکاتەوە لە هەر هەلس و کەوتێکی ناگونجاو.
- پارێزگاری تۆماری ئەو وەستانانە دەکات لە یاری بە هۆی دەستێوەردانە دەرەکیەکان و هۆکارەکانی.
- شوێنی ناوبژیوانی دووەم دەگرێتەوە لە کاتێك ناوبژیوان یا ناوبژیوانی دووەم تووشی پێکان دەبن یا باری تەندروستیان تێك دەچێت.

کات گر : The timekeeper

١- دڵنیا دەبێت لەکاتی یاری (**مدة المباراة**) کە بە پێ ی بەندەکانی یاسای (٧) بێت.

أ- ئیش پێکردنی کاتژمێر(کرۆنۆمەتر) پاش جێبەجێکردنی لێدانی سەرەتا بە دروستی.

ب- راگرتنی کاتژمێر (کرۆنۆمەتر) کاتێك تۆپ لە دەرەوەی یاری بێت.

ج- ئیش پێکردنەوەی کاتژمێر (کرۆنۆمەتر) دوای دەستپێکردنەوەیەکی دروستی یاری لە دوای: (لێدانی هاویشتنە ژوورەوە (**ركلة الأدخال**) ، هەڵدانی گۆڵ ، لێدانی گۆشە یا سەرەتا ، لێدانی ئازاد (راستەوخۆ و ناراستەوخۆ)، لێدانەکانی خاڵی سزا یان دووەم خاڵی سزا یان بەردانەوەی تۆپ (اسقاط كرة).

٢- تۆمارکردنی گۆڵەکان، هەڵە کەڵەکەبووەکان وە کاتی یاری لە بۆردی تۆمارکردن (شاشە) ئەگەر هەبێت لە هۆڵەکە.

٣- ئاماژەکردن بە داوای تیپەکان بۆ کاتی دابڕاو بە فیکەیەك یا دەنگێکی بیستراو کە جیاوازبێت لەگەڵ ئەو دەنگەی ناوبژیوانەکان بەکاری دەهێنن دوای ئەوەی ناوبژیوانی سێ یەم ئاگاداری دەکاتەوە.

٤- گرتنەوەی کات بۆ یەك خولەك بۆکاتی دابڕاو.

٥- ئاماژەکردن بەکۆتایی هاتنی یەك خولەك کاتی دابڕاو بە فیکەیەکی جیاواز یا دەنگێکی بیستراو جیاوازبێت لەگەڵ ئەوەی ناوبژیوانان بەکاری دەهێنن.

٦- ئاماژەکردن بۆ پێنج هەڵەی کەڵەکەبووی هەر تیپێك بە فیکەیەك یا دەنگێکی بیستراو کە جیاوازبێت لەگەڵ ئەو دەنگەی ناوبژیوانەکان بەکاری دەهێنن دوای ئەوەی ناوبژیوانی سێ یەم ئاگاداری دەکاتەوە.

٧- گرتنەوەی کات بۆ دوو خولەك بۆیاریزانی دەرکراو.

٨- ئاماژەدان بۆ کۆتایی هاتنی گێمی یەکەم ، کۆتایی هاتنی یاری و وە کۆتایی هاتنی ماوەی زیادکراو بە فیکەیەکی جیاواز یا دەنگێکی بیستراو جیاوازبێت لەگەڵ ئەوەی ناوبژیوانان بەکاری دەهێنن.

٩- شوێنی کاتگر لەسەر مێزی کاتگر دەبێت بەوشێوەی کە وەسفی کراوە لە رێنماییەکانی (شیکردنەوەی یاساکانی یاری فوتسال و رێنماییەکان بۆ ناوبژیوانان (یاسای ٥) کە پێویستە بەم شێوەیەی داواکراوە ئەرکەکەی جێبەجێبکات.

١٠- هەڵدەستێ بەئەنجامدانی ئەرکە دیاریکراوەکانی ناوبژیوانی سێ یەم لەکاتێی نەهاتنی ئەوەی دوایی.

تێبینی//لەیارییە نێودەوڵەتیەکان دەبێت ناوبژیوانی سێ یەم و کاتگر دابندرێن.

یاسای حەوتەم / کاتی یاری:- THE DURATION OF THE MATCH

ماوەی یاری : period of play

ماوەی یاری دوو گێمی یەکسانە ، هەر گێمێك (٢٠) خولەکە، ئەگەر هیچ ڕازیبونێك نەبێت لە نێوان ناوبژیوانان و هەردوو تیپ، هەر ڕەزامەندیەك بۆ گۆڕینی کاتی یاری دەبێت پێش دەست پێکردنی یاری بڕیاری لەسەر بدرێت وە لەگەڵ یاساکانی پێش برکێکان بگونجێت.

کۆتایی هاتنی کاتی یاری : Ending the periods of play

کاتگر ئاماژەدەکات بە کۆتایی هاتنی هەریەك لە گێمەکان بە فیکەیەکی جیاواز یا دەنگێکی بیستراو ، دوای بیستنی فیکەی کاتگر یا دەنگە بیستراوەکە یەك لەناوبژیوانەکان بڕیاری کۆتایی هاتنی ماوەی یاری دەدات بە فیکەکەی، وەلە مێشکیدا ڕەچاوی ئەوانەی خوارەوە دەکات:

- ئەگەر لێدان لە خاڵی سزای دووەم یا لێدانی ڕاستەوخۆ، کە سەرەتای هەڵەی کەڵەکەبووی شەشەم بوو، دەبێت لێدانەکە جێ بە جێبکرێت یا دووبارەبوونەوەی جێ بە جێبکرێت، وە کاتی یاری درێژ دەکرێتەوە تاوەکو لێدانەکە جێ بەجێدەکرێت.
- ئەگەر لێدانی سزا جێ بە جێبکرێت یا دووبارەکرایەوە، کاتی یاری درێژ دەکرێتەوە تاوەکو لێدانەکە جێ بەجێدەکرێت.

ئەگەر تۆپ بۆ یەك لە گۆڵەکان لێدرا، دەبێت ناوبژیوانان چاوەڕێی کۆتایی لێدانەکە (ئەنجامی شوتەکە) بکەن، پێش ئەوەی کاتگر فیکە لێبدات یا هێما بیستراوەکە بەرزبکاتەوە، کات تەواو دەبێت کاتێك:

- تۆپ ڕاستەوخۆ بچێتە ناوگۆڵ وگۆڵ تۆماربکرێت.
- تۆپ سنورەکانی یاریگا بە جێ بهێڵێت.
- تۆپ بەر گۆڵچی و ستونەکانی گۆڵ بکەوێت یا بەر ڕاجە یا زەوی بکەوێت، تێپەڕ بێت بەسەر هێڵی گۆڵ و گۆڵ تۆمار بێت.
- گۆڵچی تیپی بەرگری تۆپەکە بوەستێنێ، یا لە ستوونەکانی گۆڵ یا ڕاجە هەڵبگەڕێتەوە، بەڵام هێڵی گۆڵ نەبڕی بێت.

ئەگەر هیچ سەرپێچی یەك ئەنجام نەدرابێت کە سزاکەی لێدانی سەربەخۆ بێت، یا دووبارەکردنەوەی لێدانی سزا بێت، یا لەکاتی ڕێڕەوی تۆپ بێت، یەك لە تیپەکان هیچ سەرپێچی یەکی ئەنجام نەدابێت کە بڕیارەکەی لێدانێکی ڕاستەوخۆ بێت، وەسەرەتای هەڵەی کەڵەکەبووی شەشەم بێت، یا لێدانی سزا بێت، کات تەواو دەبێت کاتێك:

- تۆپ بەر هەر یاریزانێك بکەوێت بێجگە لە گۆڵچی، پاش ئەوەی کە بۆ گۆڵی تیپی بەرامبەر لێدرا.

کاتی دابڕاو : Time-out

تیپەکان مافی وەرگرتنی یەك کاتی دابڕاویان هەیە بۆ یەك خولەك لە هەر گێمێك.

ئەو مەرجانەی خوارەوە جێ بەجێدەکرێت:

- بەرپرسەکانی تیپ دەسەلاتی ئەوەیان هەیە داوای کاتی دابڕاو بکەن لە ناوبژیوانی سێ یەم، یا کاتگر ئەگەر ناوبژیوانی سێ یەم نەبوو، بەبەکار هێنانی ئەوکارتەی پێیان دراوە.
- کاتگر کاتی دابڕاو دەدات، کاتێك ئەو تیپەی داوایکردووە تۆپی لە دەست بێت (لەکۆنترۆلی بێت) وە تۆپ لەدەرەوەی یاری بێت، بەبەکارهێنانی فیکەیەکی جیاواز یا هێمایەکی جیاواز لەوەی کە بەکاردێت لەلایەن ناوبژیوانان.
- لە ماوەی کاتی دابڕاو، دەبێت یاریزانەکان بمێننەوەوە لەسەر یا لەلێواری یاریگا(نزیك ناوچەی هونەری)، بۆئەوەی خواردنەوە وەربگرن، دەبێت یاریزانەکان یاریگا جێ بهێڵن.
- لە ماوەی کاتی دابڕاو، دەبێت یاریزانەجێگرەوەکان (یەدەگەکان) لەدەرەوەی یاریگا بمێننەوەوە.
- لە ماوەی کاتی دابڕاو، ڕێگا نادرێت بەبەرپرسانی تیپ ئەرك ورێنمایی بدەن لەناو زەوی یاریگا.
- دەتواندرێت گۆرانکاری ئەنجام بدرێت تەنها دوای ئەوەی فیکە لێدەدرێت یا دەنگێکی ئاشکرا دەبیسترێت بۆ ئاماژەکردن بە کۆتایی هاتنی کاتی دابڕاو.
- ئەو تیپەی کە داوای کاتی دابڕاوی نەکردووە لە گێمی یەکەمی یاری، تەنها ماق یەك کاتی دابڕاوی هەیە لە گێمی دووەم.
- ئەگەر هاتوو نە ناوبژیوانی سێ یەم هەبوو، وە نە کاتگر، ئەوا بەرپرسانی تیپ دەتوانن داوای کاتی دابڕاو لە ناوبژیوانان بکەن.
- کاتی دابڕاو لە ماوەی زیاد کراو نیە، ئەگەر یاری کرا.

ماوەی پشووی نێوان گێمەکان: Half-time interval

یاریزانەکان مافی پشوویان هەیە لە نێوان گێمەکان.

نابێت ماوەی پشووی نێوان گێمەکان لە (١٥) خولەك زیاتر بێت.

دەبێت یاسای پێشبڕکێکان ماوەی پشووی نێوان گێمەکان دیاری بکات.

ماوەی پشووی نێوان گێمەکان دەتواندرێت تەنها بەرەزامەندی ناوبژیوان بگۆردرێت.

یاری وەستێندراو: Abandoned match

یاری وەستێندراو دووبارە دەکرێتەوە ئەگەر یاسای پێشبڕکێکان پێچەوانەی ئەمە نەبێت.

یاسای هەشتەم / دەست پێکردن ودووبارە دەست پێکردنەوەی یاری:- THE START AND RESTART OF PLAY

کارە پێویستیە سەرەتاییەکان: Preliminaries

تیرو پشك بە پارچە دراوێکی کانزایی دەکرێت ئەو تیپەی تیرو پشك دەباتەوە بڕیار دەدات بۆ کام گۆل هێرش دەبات لە گێمی یەکەم لە یاری.

تیپەکەی تر لێدانی سەرەتا جێ بەجێ دەکات بۆ دەست پێکردنی یاری.

ئەو تیپەی کە تیروپشکی بردۆتەوە لێدانی سەرەتا جێ بەجێ دەکات لە گێمی دووەم لە یاری.

لە گێمی دووەمی یاری تیپەکان نیوەی یاریگاکانیان دەگۆڕنەوە وە هێرش بۆ گۆڵی پێچەوانە دەبەن.

لێدانی سەرەتا : Kick-off

لێدانی سەرەتا ڕێگایەکە بۆ دەست پێکردن یا دووبارە دەست پێکردنەوەی یاری:

١- لە کاتی دەستپێکردنی یاری.

٢- لە دوای ئەوەی گۆل تۆماردەکرێت.

٣- لە کاتی دەست پێکردنی گێمی دووەمی یاری.

٤- لە کاتی دەست پێکردنی هەرگێمێك لە کاتی زیادکراو لە کاتی پەیرەویکردنی.

ناتوانرێت ڕاستەوخۆ گۆلّ تۆمار بکرێت لە لێدانی سەرەتا .

کارە پێویستەکان : Procedure

١- دەبێت گشت یاریزانەکان لە نیوەی یاریگای تایبەت بە خۆیان بن.

٢- گشت یاریزانانی بەرامبەری ئەو تیپەی لێدانی سەرەتا جێ بەجێدەکات بووەستن لە دووری کەمتر نەبێت لە (٣) مەتر تاکو تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

٣- پێویستە تۆپەکە چەسپاو بێت لە سەر خاڵی ناوەڕاست.

٤- ناوبژیوان ئاماژە دەدات.

٥- تۆپ لە یاری دەبێت کاتێك لێدرا وە جوولاّ بۆ پێشەوە.

دوای ئەوەی گۆلّ تۆمارکردەکرێت، وەکاتی یاری کۆتایی نەهاتبێت لێدانی سەرەتا جێ بەجێدەکرێت لە لایەن تیپەکەی تر.

سەرپێچیەکان و سزاکان : Infringements and sanctions

ئەگەر تۆپ لە یاری بێت وە ئەو یاریزانەی لێدانەکەی جێ بەجێکردووەدووبارە تۆپی بەرکەوتەوە (جگە لە بەرکەوتنی دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر هەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

❖ لێدانێکی سەربەخۆی ناڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە هەلەکەی تێدا ڕوودادوە.

ئەگەر تۆپ لە یاری بێت وە ئەو یاریزانەی لێدانەکەی جێ بەئەنقەست دەستی لە تۆپدا، وە پێش ئەوەی بەر هەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

❖ لێدانێکی سەربەخۆی ڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە هەلەکەی تێدا ڕوودادوە. وە تیپەکەی سزا دەدرێت بە هەلەیەکی کەلەکەبوو.

لە کاتی ڕوودانی هەر سەرپێچی یەك لە ڕێنماییەکانی جێ بەجێکردنی لێدانی سەرەتا:

❖ لێدانی سەرەتا دووبارە دەبێتەوە،وە ناتواندرێت هەلی سود وەرگرتن جێ بەجێبکرێت.

بەردانەوەی تۆپ (اسقاط الكرة):- Dropped ball

ئەگەر: کاتێك بەردەوام تۆپ لە ناو یاری بوو، ناوبژیوانان ویستیان وابوو یارییەکە بە شێوەیەکی کاتی بوەستێنن لەبەر هەر هۆکارێك کە لە هیچ شوێنێکی یاسای یاری فوتسال باسی نەکرابێت، ئەوا یاری دەست پێ دەکاتەوە بەبەردانەوەی تۆپ، وە هەروەها یاری دەست پێ دەکاتەوە بەبەردانەوەی تۆپ ئەگەر لە یاسای یاری فوتسالدا ئاماژەشی بۆ کرابوو.

کارە پێویستەکان (الاجراءات): Procedure

ناوبژیوان یا ناوبژیوانی دووەم تۆپ بەردەدەنەوە لە شوێنی تۆپ کاتێك یاری تێدا وەستێندرا،ئەگەرهاتوو یاری نەوەستێندرابوو لەناو ناوچەی سزا.لەم بارانە یەك لەناوبژیواتان تۆپ بەردەدەنەوە لەسەر هێلی ناوچەی سزا لەنزیکترین خاڵ لەو شوێنەی کەوا تۆپی تێدابوو کاتێك یاری وەستێندرا.

یاری دەست پێ دەکاتەوە کاتێك تۆپ بەر زەوی یاریگا یا هەر خاڵێك لە سنوری یاریگا بکەوێت، ئەگەر تۆپەکە زەوی یاریگای بەجێهێشت دوای ئەوەی بەر زەوی کەوت بێ ئەوەی بەر هیچ یاریزانێك بکەوێت دوای ئەوەی کەوتە یاری، تۆپەکە بەردەدرێتەوە لەهەمان خاڵ کە یەکەمجار لێ ی بەردرایەوە.

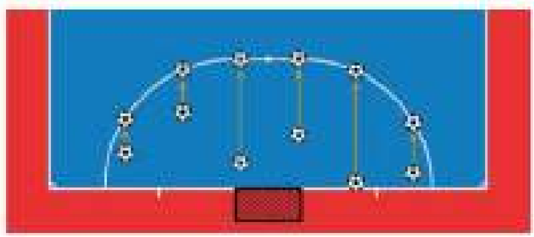

سەرپێچیەکان و سزاکان: Infringements and sanctions

تۆپەکە دووبارە بەردەدرێتەوە لەهەمان شوێن کە یەکەمجار لێ ی بەردرایەوە:

- ئەگەر تۆپەکە بەر یاریزانێك بکەوێت پێش ئەوەی بەر زەوی بکەوێت.
- ئەگەر هەر سەرپێچی یەك ئەنجامدرا پێش ئەوەی تۆپ بەر زەوی بکەوێت.

یاسای نۆیەم/ تۆپ لە یاری دا و لە دەرەوەی یاریدا:-THE BALL IN AND OUT OF PLAY

تۆپ لە دەرەوەی یاری دەبێت کاتێك:

- کاتێك تۆپەکە هەمووی بە تەواوی تێپەر دەبێت بەسەر هێڵی گۆڵ یا هێڵی تەنیشت (بەرکەوتن) چ لەسەر زەوی یان لە هەوادا.
- یاری دەوەستێندرێت لەلایەن ناوبژیوانان.
- تۆپ بەر بنمێچ (سقف) بکەوێت.

تۆپ لە یارییدایە:

تۆپ لە یاری دەبێت لە گشت بارەکان وە ئەم کاتانەش دەگرێتەوە:

- تۆپەکە بەر ئەستوونەکان یا راجە (عارضة) بکەوێت و لە ناو یاریگا بمێنێتەوە.
- ئەگەر بەر یەکێك لە ناوبژیوانەکان بکەوێت کاتێك لە ناو یاریگا بن.

هۆڵە داخراوەکان : Indoor pitch

کەمترین بەرزی بنمیچەکان (سقفەکان) چوار مەترە، وەئەم مەرجە دادەنرێت لە یاسای پێش برکێکان.

ئەگەر تۆپ بەر بنمیچ بکەوێت کاتێك لە یاریدا بێت، یاری دەست پێدەکاتەوە بە لێدانی ناردنە ژوورەوە لە لایەن بەرامبەری ئەو تیپەی کە دراجار تۆپی بەرکەوتووە.وە لێدانی ناردنە ژوورەوە جێ بەجێدەکرێت لەو خالەی هێلی تەنیشت کە نزیکترین شوێنە لەو زەویەی کە لە سەرەوەی تۆپەکە بەر بنمیچ کەوتوە.

یاسای دەیەم / رێگای تۆمارکردنی گۆڵ:- THE METHOD OF SCORING

گۆڵ تۆمارکردن: Goal scored

گۆڵ تۆمار دەکرێت کاتێك تۆپەکە هەمووی بە تەواوی تێپەر دەبێت لەسەر هێلی گۆڵ لە نێوان هەردوو ستوونی گۆڵ و لە ژێر راجە بە مەرجێك هیچ سەرپێچی یەك لە یاسای یاری فوتسال ئەنجام نەدرابێت پێشتر لەلایەن ئەوتیپەی گۆڵی تۆمارکردووە.

گۆڵ هەژمار ناکرێت ئەگەر گۆلچی تیپی هێرشبەر بەئەنقەست تۆپەکە بهاوێژێت یا لێبدات بەدەستی یاقۆڵی لەناو ناوچەی سزای خۆی، وە دوایین یاریزانیش بێت تۆپەکەی بەرکەوتبێت یا یاری پێ کردبێت، یاریەکە دەست پێ دەکاتەوە بەهەلدانی گۆڵ بۆ تیپی بەرامبەر.

ئەگەر، دوای ئەوەی کە گۆڵ تۆمارکرا، ناوبژیوانان زانیان پێش دەستپێکردنەوەی یاری کەوا ئەو تیپەی گۆڵی تۆمار کردووە، یاری دەکات بە یاریزانێکی زیادە(٦)، یا کرداری گۆرانکاریان بە شێوەیەکی نادروست ئەنجام داوە، دەبێت ئەو گۆڵە هەژمار نەکەن و یاریەکە دەست پێ بکەنەوە بە لێدانێکی ناراستەوخۆ جێ بەجێدەکرێت لەلایەن بەرامبەری ئەویاریزانەی سەرپێچی کردووە لە هەر خالێك لە ناو ناوچەی سزا، ئەگەر لێدانی سەرەتا جێ بەجێکرا ئەوا رێ و شوێنی تایبەت بەرامبەر یاریزانی سەرپێچی کار وەربگرن بە گوێرەی یاسای (٣) بەلام گۆلەکە هەژمار دەکرێت، وەناوبژیوانەکان راپۆرتێك بۆلایەنی

بەرپرس بەرزدەکەنەوە، بەلام ئەگەر گۆلەکە لە لایەن تیپی بەرامبەر تۆمارکرا ئەوا دەبێت هەژماری بکەن.

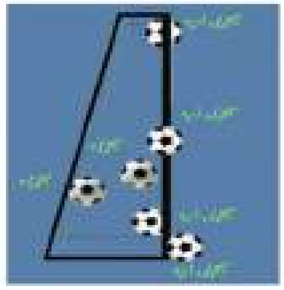

تیپی براوە: Winning team

ئەو تیپەی لە یارییەکە زۆرترین گۆڵ تۆمار بکات ئەوا تیپی براوەیە، بەلآم ئەگەر هەردوو تیپ وەك یەك گۆڵیان تۆمار کرد، یا هیچ گۆلێك تۆمار نەکرا، ئەوا یارییەکە بە بەرامبەر بوون دادەنرێت.

یاسای پێشبڕکێکان : Competition rules

کاتێك یاسای پێشبڕکێکان داوا دەکات بە دیاریکردنی تیپی براوە دوای یاری، یا دوای یاری هاتوو چوون، تەنها ئەوانەی خوارەوەرێگە پێدراون بۆپەیرەویکردنی بۆ دیاریکردنی تیپی براوە:

- یاسای گۆلەکانی هاتووچوون. **away goals rule**
- ماوەی زیادکراو. **extra time**
- لێدانەکان لە خالی سزا. **kicks from the penalty mark**

ئەو رێوشوێن گرتنەبەرەلەم بەشەدا باسی کراوەلە ژێر ناونیشانی:
(رێگاکانی دیاریکردنی تیپی براوەلە یاری، یا لە یاری هاتوو چوون)

یاسای یازدەهەم: دزە کردن (ئۆفسایدOFFSIDE : (

لە یاری فوتسال دزەکردن (ئۆفسایت) نیە.

یاسای دوازدەهەم/ هەڵە و بەدرەوشتی (الاخطاء وسوء السلوك):-FOULS AND MISCONDUCT

هەڵە و بەدرەوشتی سەرپێچین لە یاساکانی یاری فوتسال وە سزا دەدرێن بەم شێوەیە:

هەڵەکان : Fouls

هەڵەکان سزا دەدرێن بە لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ، لێدانی سزا یا لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ.

هەڵەکانی سزادەدرێن بە لێدانی سەربەخۆی ڕاستەوخۆ:Fouls penalized with a direct free kick

لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆدەدرێتە تیپی بەرامبەر ئەگەر یەك لەیاریزانەکان یەك لەم حەوت هەڵانەی خوارەوەی ئەنجامدا بە ڕێگەیەك بە بۆچوونی ناوبژیوان کەمتەرخەم بوو(اهمال) یا بایەخی نەدا بەئەنجامی کارەکەی (تهور) یا هێزێکی زۆری تێدا بەکارهێنابوو:

- تێهەڵدان یان هەوڵی تێهەڵدانی بەرامبەرەکەی بکات.
- بەردانەوەی یان هەوڵی بەردانەوەی بدات.
- بازدانەبۆ سەر بەرامبەرەکەی.
- شان لێدانی بەرامبەرەکەی.
- لێدان یان هەوڵی لێدانی بەرامبەرەکەی بکات.
- پاڵدانی بەرامبەرەکەی.
- خۆخزاندن بۆ بەرامبەرەکەی.

هەروەها لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆدەدرێتە تیپی بەرامبەر ئەگەر یەك لەیاریزانەكان یەك لەم سێ هەلانەی خوارەوەی ئەنجامدا:

- بەرامبەرەکەی بگرێت.
- تف لە بەرامبەرەکەی بکات.
- تۆپەکە بە ئەنقەست بەدەست بگرێت (جگە لەگۆڵچی کاتێك لە ناو ناوچەی سزای خۆی بێت).

لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ جێبەجێ دەکرێت لەوشوێنەی کە هەلەکەی تێدا ڕوودارە.

ئەو سەرپێچی یانەی سەرەوە هەڵەی کەلەکە بوون (**اخطاء متراكمة**).

ئەو هەلانەی سزا دەدرێن بە لێدانی سزا: Fouls penalized with a penalty kick

لێدانی سزا دەژمێردرێت ئەگەر هەر یەك لەم دە هەلانەی سەرەوە ئەنجامدرا لە ڕێگەی یاریزانێك لە ناو ناوچەی سزای خۆی ، بێ ڕەچاوکردنی شوێنی تۆپەکە، بە مەرجێ تۆپ لە یاری بێت.

هەلەکانی سزادەدرێن بە لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ: Fouls penalized with an indirect free kick

لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر گۆڵچی یەك لەم چوار هەلانەی خوارەوە ئەنجام بدات:

١- تۆپەکە کۆنترۆڵ بکات بەدەستەکانی یا بە پێ ی،لە ناو نیوە یاریگەی خۆی بۆ زیاتر لە چوار چرکە.

٢- دوای یاری کردنی بە تۆپ، دووبارە تۆپەکەی بەرکەوتەوە لەناو نیوە یاریگەی خۆی دوای ئەوەی بە ئەنقەست بۆی لێدرا لە ڕێگەی هاوەڵێکی تیپەکەیەوە بەبێ یاری پێکردنی یاریزانی بەرامبەر یا بەرکەوتنی.

٣- تۆپەکەی بەر دەست بکەوێت لە ناو ناوچەی سزای خۆی دوای ئەوەی بە ئەنقەست بۆی لێدرا لە ڕێگەی یەك لە هاوڕێیەکانی.

٤- تۆپەکە بەردەستی بکەوێت لە ناو ناوچەی سزای خۆی دوای ئەوەی ڕاستەوخۆ وەری گرت لە لێدانی ناردنە ژوورەوە لە ڕێگەی یەك لە هاوڕێیەکانی.

هەروەها لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر ئەگەر بە بۆچوونی ناوبژیوان یاریزانێك:
- یاری بکات بە شێوەیەکی ترسناك بە ئامادەبوونی یاریزانی بەرامبەر.
- ڕێگریبێت لە بەرەوپێش چوونی یاریزانی بەرامبەر.
- گۆڵچی قەدەغە بکات لە فڕێدانی تۆپ لە ناو دەستەکانی.
- ئەنجامدانی یەك لەو تۆ هەلانە لە گەل هاوڕێیەکی تیپەکەی کە سزاکەی لێدانی سەربەخۆیە ئەگەر لەگەل یاریزانی بەرامبەر ئەنجامی بدات.
- ئەنجامدانی هەر سەرپێچیەکی تر کە لە یاسای (١٢) یا هەر یاسایەکی تر باسی نەکرابێت، کە بۆنەمە یاری وەستێندرابێت بۆ ئاگادارکردنەوە یا دەرکردنی یاریزان.

لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ جێ بەجێدەکرێت لەو شوێنەی کە هەلەکەی تێدا ڕوودەوە.

بەد ڕەوشتی : Misconduct

بەدڕەوشتی سزا دەدرێت بە ئاگادارکردنەوە یا دەرکردن.

سزادانی سەرزەنشتی – (عقوبات تأديبية) Disciplinary Sanctions

کارتی زەرد بەکاردێت بۆ ڕاگەیاندن بەوەی کەوا یاریزانێك یا یاریزانێکی یەدەگ ئاگادارکراوەتەوە.

کارتی سور بەکاردێت بۆ ڕاگەیاندن بەوەی کەوا یاریزانێك یا یاریزانێکی یەدەگ دەرکراوە.

کارتی سور یا زەرد دەتواندرێت تەنها نیشانبدرێت بۆ یاریزان یا یاریزانی یەدەگ.

ناوبژیوانان دەسەلاتی پێدانی سزای سەرزەنشتیان هەیە لەو چرکەیەی کە دێنە ناویاریگا کە شوێنەکەی دیاریکراوە پێش دەست پێکردنی یاری تاوەکو یاریگا بەجێ دەهێلن.

ئەو سەرپێچی یانەی کە شایستەی ئاگادارکردنەوەن: Cautionable offences

١. یاریزان ئاگادار دەکرێتەوە ئەگەر یەك لەم حەوت سەرپێچی یانەی خوارەوە ئەنجام بدات:

٢. ڕەوشتی ناوەرزشی.

٣. نارەزایی دەربرێت بە ووتە یا بە کردار.

٤. سووربوون لەسەر سەرپێچی کردن لەسەر یاساکانی یاری فوتسال.

٥. دواخستنی دەستپێکردنەوەی یاری.

٦. ڕێز نەگرتنی ماوەی دیاریکراو کاتێك یاری دەست پێ دەکاتەوە بە لێدانی گۆشە، لێدانی سەربەخۆیا لێدانی ناردنە ژوورەوە (یاریزانەکانی بەرگریکار).

٧. هاتنە ناو یاریگا یان دووبارە هاتن بۆ ناو یاریگا بە بێ پرسی ناو بژیوان، یا سەرپێچی کردن لە ڕێنماییەکانی کرداری گۆڕین.

٨. بە جێ هێشتنی یاریگا بە ئەنقەست بێ ڕوخسەتی ناوبژیوان.

یاریزانی یەدەگ ئاگاداردەکرێتەوە ئەگەر یەك لەم چوار سەرپێچی یانەی خوارەوە ئەنجام بدات:

١. ڕەوشتی ناوەرزشی.
٢. نارەزایی دەربڕێت بە ووتە یا بە کردار.
٣. دواخستنی دەستپێکردنەوەی یاری.
٤. هاتنە ناو یاریگا بە سەرپێچی کردن لە ڕێنماییەکانی کرداری گۆڕین.

ئەو سەرپێچی یانەی کە شایستەی دەرکردنن: Sending-off offences

یاریزان دەردەکرێت ئەگەر یەك لەم حەوت سەرپێچی یانەی خوارەوە ئەنجام بدات:

١. یاری توندو تیژ.
٢. ڕەوشتی ناشرین و نا بەجێ.
٣. تف لە یاریزانی بەرامبەری بکات یان لە هەر کەسێکی تر.
٤. قەدەغەکردنی تیپی بەرامبەر لە گۆڵ تۆمارکردن یان لە هەلێکی مسۆگەری گۆڵ تۆمارکردن بە دەست لێدانی تۆپ بە ئەنقەست (ئەمەلەسەر گۆڵچی جێ بەجێ ناکرێت کە لە ناو ناوچەی سزای خۆیدا بێت).
٥. قەدەغەکردنی گۆل یا هەلێکی مسۆگەری گۆل تۆمارکردن لە یاریزانی تیپی بەرامبەر کە بەرەو گۆڵەکەی ئەم یاریزانە دەجولێتەوە بەهەلەیەك کە سزادەدرێت بە لێدانی ڕاستەوخۆ یا لێدانی سزا.
٦. بەکارهێنانی زمانی هێرشبردن، سوکایەتی پێ کردن یا شەڕانگێزی.
٧. دووەم ئاگادارکردنەوە وەربگرێت لە هەمان یاری.

یاریزانی یەدەگ دەردەکرێت ئەگەرئەو سەرپێچی یەی خوارەوە ئەنجام بدات:

- قەدەغەکردنی گۆل یا هەلێکی مسۆگەری گۆل تۆمارکردن.

هەر یاریزانێك یا یاریزانێکی یەدەگ کە دەردەکرێت دەبێت سنوری یاریگا (لێوارەکانی) و ناوچەی هونەری بە جێ بهێلێت.

یاسای سێزدەهەم/ لێدانی سەربەست:- FREE KICKS

جۆرەکانی لێدانی سەربەست: Types of free kick

لێدانەکانی سەربەست یا ڕاستەوخۆیە یا ناڕاستەوخۆ.

لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ: The direct free kick

ئامازەکردن: Signal

یەك لەناوبژیوانەكان ئاماژەدەكات بۆ لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ بە پاراستنی یەك لەدەستەكانی بە شێوەیەكی ستونی وە دیاریكردن و ئاماژەكرن بۆ ئەو ئاراستەی كەوا دەبێت لێدانەكەی لێ جێ بەجێبكرێت، وە ناوبژیوان بەدەستەكەی تری ئاماژە بۆ زەوی دەكات بۆ ئەوەی بۆ ناوبژیوانی سێ یەم و كاتگر ئاسان بێت كەوا ئەم هەڵەیە هەڵەی كەڵەكەبووە.

تۆپ چووە ناو گۆڵ: Ball enters the goal

- ئەگەر لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ، ڕاستەوخۆ بۆ گۆڵی بەرامبەر لێدرا ئەوا گۆل دەژمێردرێت.
- ئەگەر لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ، ڕاستەوخۆ بۆ گۆڵی تیپەكەی خۆیان لێدرا، ئەوا لێدانی گۆشە دەدرێتە تیپی بەرامبەر.

هەڵەی كەڵەكە بوو (الاخطاء المتراكمة):- Accumulated fouls

- ئەو هەڵانەن كە سزادەرێن بە لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ یا لێدانی سزا كە لەیاسای (١٢) باسیان كراوە.
- هەڵە كەڵەكەبووەكانی ئەنجام دەدرێن لە لایەن هەرتیپێك لە هەر گێمێگ، تۆماردەكرێن لە ڕاپۆرتی یاری.
- ناوبژیوان لەوانەیە ڕێگا بدات یاری بەردەوام بێت بە جێ بەجێكردنی هەلی سود وەرگرتن ئەگەر تیپەكە پێشتر هەڵەی پێنجەمی كەڵەكەبوویان ئەنجام نەدابێت، وەئەگەر تیپی بەرامبەر گۆل یان هەلێكی مسۆگەری گۆل تۆماركردنیان قەدەغەنەكردبوو.
- ئەگەر هەلی سود وەرگرتن جێ بەجێكرا،ناوبژیوان هێمایەك بەكاردێنێت بۆ ئاماژەكردن بە هەڵەی كەڵەكەبوو بۆ كاتگرو ناوبژیوانی سێ یەم هەركاتێك تۆپ كەوتە دەرەوەی یاری.
- ئەگەر ماوەی زیادكراو یاری كرا، ئەوا هەڵەكانی كەڵەكەبووی گێمی دووەم بەردەوام دەبێت لە كاتی ماوەی زیادكراو.

لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ: The indirect free kick

ئاماژەكردن: Signal

ناوبژیواتان ئاماژەدەكەن بۆ لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ بەبەرزكردنەوەی دەستیان لەسەر سەریان، دەستیان لەو شوێنە دەمێنێتەوە تاوەكو لێدانەكە جێ بەجێدەكرێت و تۆپەكە بەر یاریزانێكی تر دەكەوێت یا دەكەوێتە دەرەوەی یاریگا.

تۆپ چووە ناو گۆڵ: Ball enters the goal

دەتواندرێت گۆل تۆماربكرێت تەنها ئەگەر تۆپەكە دوای یاری كردنی بەر یاریزانێكی تر بكەوێت پێش ئەوەی بچێتە ناو گۆل:

- ئەگەر لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ، ڕاستەوخۆ بۆ گۆڵی بەرامبەر لێدرا ئەوا هەڵدانی گۆل دەژمێردرێت.

- ئەگەر لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ، ڕاستەوخۆ بۆ گۆڵی تیپەکەی خۆیان لێدرا، ئەوا لێدانی گۆشە دەدرێتە تیپی بەرامبەر.

کارە پێویستەکان: Procedure

بۆ هەردوو لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ و لێدانی سەربەستی ناڕاستەوخۆ تۆپ دەبێت جێگیر بێت کاتێك لێدانەکە جێ بەجێدەکرێت.

لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆی کە دەست پێ دەکات بە شەشەمین هەڵەی کەڵەکەبوو بۆ هەر تیپێك:

- ئەویاریزانەی لێدانەکە جێ بە جێدەکات تۆپ لێبدات بە نیازی گۆڵ تۆمارکردن وە ناتوانێت تۆپەکە پاس بدات بۆ هاوڕێیەکانی.
- کاتێك لێدانەکە جێ بەجێدەکرێت، هیچ یاریزانێك ناتوانێت تۆپەکە بگرێت تاوەکو بەر گۆڵچی تیپی بەرگریکار نەکەوێت، یا هەڵبگەڕێتەوە لە یەك لەستونەکانی گۆڵ یا ڕاجە، یا بکەوێتە دەرەوەی یاریگا.
- ئەگەر یاریزانێك هەڵەی کەڵەکەبووی شەشەمی تیپەکەی ئەنجامدا لە نیوە یاریگای تیپی بەرامبەر یا نیوەیاریگای خۆی لە نزیك هێڵی ناوەڕاست وە نزیك بێت لە هێڵی خەیالی خاڵی سزای دووەم کە تەریبە بە هێڵی ناوەڕاست، لێدانی سەربەخۆ لە خاڵی سزای دووەم جێ بەجێدەکرێت.
- ئەگەر یاریزانێك هەڵەی کەڵەکەبووی شەشەمی تیپەکەی ئەنجامدا لە نیوە یاریگای خۆی لە نێوان هێڵی خەیالی (١٠م) و هێڵی گۆڵ بەلام لەدەرەوەی ناوچەی سزا ، ئەوا تیپی هێرشبەر بڕیار دەدا لێدانەکە لە کوێ جێ بەجێدەکا لە خاڵی سزای دووەم یا لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تێدا ڕوودا‌وە.
- بەدەستپێکردنی هەڵەی کەڵەکەبووی شەشەم کات زیاددەکرێت بۆ ڕێگادان بە جێ بەجێکردنی لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆلە کۆتایی هەر گێمێك یا لە کۆتایی هەر ماوەیەك لە کاتی زیادکراو.

سەرپێچی کردن کاتی دەست پێکردنی هەڵەی کەڵەکەبوو دوای لێکە لێدان وە پێش ئەوەی تۆپ بکەوێتەیاری

	ئەنجامی لێدانەکە	
سەرپێچیکاران	گۆڵ	گۆڵ نیە
یاریزانی هێرشبەر	لێدانی ڕاستەوخۆلەکە دووبارە دەبێتەوە	لێدانی ناڕاستەوخۆ
لێدانەکەبۆگۆڵ لێدەدرێت	—	لێدانی ناڕاستەوخۆ
لەلایەن یاریزانێکی تەکنیکی لێدەدرێت	لێدانی ناڕاستەوخۆ	لێدانی ناڕاستەوخۆ
یاریزانی بەرگری	گۆڵ	لێدانی ڕاستەوخۆلەکە دووبارەدەبێتەوە
لەلایەن هەردوو تیپ	لێدانی ڕاستەوخۆلەکە دووبارەدەبێتەوە	لێدانی ڕاستەوخۆلەکە دووبارە دەبێتەوە

تێبینی:

- ئەگەر هاتوو (٥) یاریزان بەرامبەر (٤) یاریزان بوو وە ئەگەر ئەو تیپەی ژمارەی یاریزانەکانی زیاترە گۆڵ تۆمار بکات ، تیپەکەی تر دەتوانێت یاریزانێك بنێرێتە ژوورەوە.
- ئەگەر هاتوو ژمارەی هەردوو تیپ (٤) یاریزان بێت ئەو ناتوانێت هیچ یاریزانێك زیاد بکات.
- ئەگەر هاتوو (٥) یاریزان بەرامبەر (٣) یان (٤) یاریزان یاریان کرد وە ئەو تیپەی کە بە (٣) یاریزان یاری دەکات دەتوانێت تەنها یەك یاریزان بنێرێتە ژوورەوە.
- ئەگەر هاتوو هەردوو تیپ ژمارەی یاریزانەکانیان (٣) یاریزان بێت وە گۆڵ تۆمارکرا ئەوا ناتوانن یاریزان زیاد بکەن.
- ئەگەر هاتوو ئەو تیپەی ژمارەی یاریزانەکانی کەمتر بێت گۆڵ تۆمار بکات یاریەکە بەردەوام دەبێت و ژمارەی یاریزانەکان ناگۆرێت.

– لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ یان نا ڕاستەوخۆ/ پێویستە لە کاتی جێ بە جێکردنی لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ یان ناڕستەوخۆ تۆپەکە جێگیر بێت وە هەمان یاریزان ناتوانێت جارێکی تر یاری بە تۆپ بکاتەوە تاکو بەر یاریزانێکی تر نەکەوێت.

یاسای چواردەم / لێدانی سزا:- THE PENALTY KICK

لێدانی سزا هەژمار دەکرێت دژی تیپێك ئەگەر یەکێ لەو دە سەرپێچیانە ئەنجام بدات کە شایستەی لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆ بێت لە ناو ناوچەی سزای خۆی کاتێك تۆپ لە یاری بێت.

دەتوانرێت ڕاستەوخۆ گۆڵ لە لێدانی سزا تۆمار بکرێت.

کات زیاد دەکرێت بۆ جێ بە جێ کردنی لێدانی سزا لە کۆتایی گێمەکانی یاری و گێمەکانی کاتی زیاد کراو.

شوێنی تۆپ و یاریزانەکان: Position of the ball and the players

تۆپ: The ball

لەسەر خاڵی سزا دادەنرێت.

یاریزانی لێدەری سزا: The player taking the penalty kick

دەبێت بە شێوەیەکی دروست دیاری بکرێت.

گۆڵچی تیپی بەرگری: The defending goalkeeper

پێویستە لەسەر هێڵی گۆلی خۆی بێت لە نێوان هەردوو ستوونی گۆڵ بەرامبەر یاریزانی لێدەر تا تۆپەکە لێدەدرێت.

شوێنی گشت یاریزانەکانی تر تەنها یاریزانی لێدەر نەبێت: The players other than the kicker must be located

- لە ناو یاریگا بن.
- لە دەرەوەی ناوچەی سزا بن.
- لە پشت خالی سزا بن.
- پێویستە (٥) پێنج مەتر لە خاڵی سزا دووربن.

کارە پێویستەکان : Procedure

- دوای ئەوەی گشت یاریزانەکان شوێنی خۆیان گرت بە گوێرەی ئەم یاسایە، یەك لە ناوبژیوانەکان فیکە
- .لێدەدات بۆ جێبەجێکردنی سزاکە.
- ئەو یاریزانەی لێدانی سزاکە جێبەجیٚ دەکات پێویستە تۆپەکە بۆ پێشەوە لێبدات.
- تۆپ دەکەوێتە یاری کردن کاتێك بۆ پێشەوەلێدەدرێت یان دەجولێت.

لە کاتی جیٚ بەجێکردنی لێدانی سزا لە کاتی یاسایی یاری یان لە کاتی درێژکردنەوەی ماوەی یاری لە کۆتایی گێمی یەکەم یان لەکۆتایی ماوەی تەواوی یاری یان لەکۆتایی گێمی زیادکراو بە مەبەستی جیٚ بەجێکردنی لێدانی سزا یا دووبارەکردنەوەی لێدانەکە ،گۆل دەژمێردرێت، ئەگەر پێش تێپەربوونی لە نێوان هەردوو ئەستوون و لە ژێر ڕاجە (**عارضة**):

تۆپ بەر یەکیٚ لە ئەستوونەکان یان هەردووکیان بکەوێت یان بەر ڕاجە (**عارضة**) یان بەر گۆلچی بکەوێت ئینجا بکەوێتە گۆلْ.

سەرپێچیەکان و سزاکان: Infringements and sanctions

ئەگەر یاریزانی لێدەری سزا تۆپەکەی بۆ پێشەوە لیٚ نەدا :

ناوبژیوان یاریەکە دەوەستێنێ، پاشان فەرمان دەدات یاریەکە دەست پیٚ بکاتەوە بە لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرگریکەر، وە جیٚ بەجیٚ دەکرێت لە سەر خالی سزا.

ئەگەر، کاتێك لێدانی سزاکە جێ بەجێ کرا، تۆپ لێدرا لەلایەن هاوڕێیەکی ئەو یاریزانەی کە دیاریکراوە بۆ لێدانی سزاکە:

ناوبژیوان یاری دەوەستێنێ، ئاگاداری دەکاتەوە(کارتی زەرد) بەهۆی ئەو رەوشتە ناوەرزشیەی، وە فەرمان دەدات یاریەکە دەست پێ بکاتەوە بە لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرگریکەر، وە جێ بەجێ دەکرێت لە سەر خاڵی سزا.

ئەگەر ناوبژیوان ئاماژەیدا بە جێبە جێ کردنی لێدانەکە، وەپێش ئەوەی تۆپ بکەوێتە یاری یەك لەمانەی خوارەوە ڕوویدا:

یاریزانێکی هەمان تیپی ئەو یاریزانەی لێدانەکە جێ بەجێ دەکات سەرپێچی لە یاسای یاریدا کرد:

- ناوبژیوان ڕێگا دەدات لێدانەکە جێ بە جێ بکرێت.
- ئەگەر تۆپ کەوتە ناوگۆل لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە.
- ئەگەر تۆپ نەکەوتە ناوگۆل، ناوبژیوان یاریەکە دەوەستێنێ، پاشان فەرمان دەدات یاریەکە دەست پێ بکاتەوە بە لێدانی ناڕاستەوخۆ بۆ تیپی بەرگریکەر، وە جێ بەجێ دەکرێت لەوشوێنەی سەرپێچیەکەی تێدا ڕوودا‌وە.

یاریزانێکی تیپی بەرگریکار سەرپێچی لە یاسای یاریدا بکات:

- ناوبژیوان ڕێگا دەدات لێدانەکە جێ بە جێ بکرێت.
- ئەگەر تۆپ کەوتە ناوگۆل، گۆلەکە هەژمار دەکرێت.
- ئەگەر تۆپ نەکەوتە نارگۆل، لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە.

یەك یاریزان یا زیاتر لەتیپی بەرگریکار، وەیەك یاریزان یا زیاتر لە تیپی هێرشبەر، سەرپێچی لە یاسای یاریدا بکەن:

- لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە.

ئەگەر: دوای ئەوەی لێدانی سزاکە جێ بەجێ کرا:

یاریزانی لێدەر دووبارە تۆپی بەرکەوتەوە(جگە لەبەدەستەکانی) پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ناراستەوخۆ هەژماردەکرێت بۆ تیپی بەرامبەر ، وە جێ بەجێ دەکرێت لە شوێنی ڕوودانی سەرپێچی یەکە.

یاریزانی لێدەر بەئەنقەست دەست لەتۆپیدا ، پێش ئەوەی بەریاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی راستەوخۆ هەژماردەکرێت بۆ تیپی بەرامبەر ، وە جێ بەجێ دەکرێت لە شوێنی ڕوودانی سەرپێچی یەکە. وە تیپەکەی سزا دەدرێت بەهەڵەیەکی کەڵەکەبوو.

تۆپەکە بەرهۆکارێکی دەرەکی کەوت لەکاتی ڕۆیشتنی (جوڵانەوەی) بۆ پێشەوە:

- لێدانەکە دووبارە دەبێتەوە.

تۆپەکە هەڵگەڕایەوە ناویاریگا دوای بەرکەوتنی بە گۆڵچی، ڕاجە یان ستوونەکان ئە نجا بەر هۆکارێکی دەرەکی کەوت:

- ناوبژیوان یاری دەوەستێنێ.

* یاری دەست پێ دەکاتەوە بە بەردانەوەی تۆپ لەوشوێنەی بەر هۆکارە دەرەکیەکە کەوتووە ئەگەر لەدەرەوەی ناوچەی سزادا بوو، بەلام ئەگەر لەناوناوچەی سزادا بوو لەم کاتان ناویژیوان تۆپ بەردەداتەوە لەسەر هێلی ناوچەی سزا لەنزیکترین خال لەو شوێنەی کەتۆپ بەرهۆکارە دەرەکیەکە کەوتووە.

تۆپەکە تەقی یا لەکەلك کەوت کاتێك کەوتە یاری، وەپێش ئەمەی بەر ستوونەکان، راجە یا یاریزانەکان نەکەوتبێ:

* لێدانەکە دووبارە دەبێتەوە.

یاسای پازدەهەم / لێدانی ناردنەژوورەوە:- THE KICK-IN

لێدانی ناردنە ژوورەوە رێگایەکە بۆ دووبارە دەستپێکردنەوەی یاری.

لێدانی ناردنە ژوورەوە دەدرێتە بەرامبەری ئەویاریزانەی کە دوایین کەس بوە تۆپی بەرکەوتوە،کە تۆپەکە هەمووی بە تەواوی لەسەر هێلی تەنیشت تێپەرپوە لەسەر زەوی یا لەهەوا، یابەر بن میچی (سقف) یاریگا کەوتووە.لە لێدانی ناردنەژوورەوە راستەوخۆ گۆڵ تۆمار ناکرێت.

شوێنی یاریزانەکان: Position of the players

* لەناو یاریگە.
* لە ماوەی کەمتر نەبێ لە (٥م) لە شوێنی هێلی بەرکەوتن (تەنیشت) تاوەکو لێدانی ناردنە ژوورەوەکە جێ بەجێدەکرێت.

کارە پێویستەکان: Procedure

یەك جۆر رێ و شوێن گرتنە بەر هەیە.

لێدانی ناردنە ژوورەوە.

شوێنی لێدانی ناردنە ژوورەوە: Position of kick-in

لەساتی پێدانی تۆپ ، لێدەرەکە:

* یەك پێ ی لەسەر هێلی بەرکەوتن (تەنیشت) ، یا لەسەر زەوی لەدەرەوەی یاریگا بێت.

* تۆپ لێبدات،کە دەبێت جێگیر بێت یا لەو خالەی کەوا یاریگەی لێ بەجێهێشتوە(لێی چووەتە دەرەوە)،یا لەسەر زەوی بێت لەدەرەوەی یاریگا کە لەماوەی زیاتر نەبێت لە (٢٥ سم) لەو خالەی کە تێیدا چووەتە دەرەوە.
* تۆپەکە لە ماوەی (٤ چرکە) ئامادە بکات بۆ ئەنجامدانی ئەو کارە.

تۆپ دەکەوێتە یاری کاتێك دەچێتە ناویاریگا.

سەرپێچییەکان و سزاکان: Infringements and sanctions

ئەگەر– لەو کاتەی لێدانی ناردنە ژوورەوە جێبەجێکرا، یەك لەیاریزانانی تیپی بەرامبەر نزیکتر بوو لەتۆپ لەو ماوەی کە دیاری کراوە:

* لێدانی ناردنەژوورەوە دووبارەدەکرێتەوە لە لایەن هەمان تیپ وە یاریزانی سەرپێچیکار ئاگادار دەکرێتەوە(کارتی زەرد)، ئەگەر هاتوو پێدانی هەلی سود وەرگرتن جێ بەجێنەکرا، یا یەك لەو هەلانەی کە سزاکەی لێدانی سەربەخۆیە یا لێدانی سزایە ئەنجام نەدرا لەلایەن تیپی بەرامبەر بۆئەوتیپەی کە لێدانی ناردنە ژوورەوە جێ بەجێدەکات.

ئەگەر یەك لەیاریزانانی بەرامبەر بە شێوەیەکی نادادپەروەرانە هۆشیاری یاریزانی لێدەر تێکبدا یا تەگەرەی بخاتە بەر لەکاتی لێدانی ناردنە ژوورەوە:

* ئاگادار دەکرێتەوە بەهۆی ڕەوشتی ناوەرزشی یەوە.

بۆرووداونی هەر سەرپێچییەکی تر لە ڕێکاکانی جێبەجێکردنی لێدانی ناردنە ژوورەوە:

* لێدانی ناردنە ژوورەوە جێ بەجێدەکرێت لە ڕێی یاریزانێکی تر لە تیپی بەرامبەر.

لێدانی ناردنە ژوورەوەی جێ بەجێدەکرێت لەلایەن یاریزانێك جگە لە گۆلچی:

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە ئەویاریزانەی لێدانەکەی جێ بەجێکردووە دووبارەتۆپی بەر بکەوێت (بێجگە لە بەرکەوتنی بە دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

* لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچییەکەی تیادا ڕوودادوە.

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە ئەویاریزانەی لێدانەکەی جێ بەجێکردووە بە ئەنقەست دەستی لە تۆپدا وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

* لێدانی ڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچییەکەی تیادا ڕوودادوە، وە تیپەکەشی سزادەدرێت بە هەلەیەکی کەلەکەبوو.
* لێدانی سزا دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچی یەکە ئەنجامدرا لەناو ناوچەی سزای ئەو یاریزانەی کەوا لێدانی ناردنە ژوورەوەی جێ بەجێکردووە، وە تیپەکەشی سزادەدرێت بە هەلەیەکی کەلەکەبوو.

لێدانی ناردنە ژوورەوەی جێ بە جێدەکرێت لە لایەن گۆلچی:

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە گۆلچی دووبارە تۆپی بەر بکەوێت (بێجگە لە بەرکەوتنی بە دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تیادا ڕوودادوە.

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە گۆلچی بە ئەنقەست دەستی لە تۆپدا پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەرئەگەر سەرپێچی یەکە لەدەرەوەی ناوچەی سزای گۆلچیەکە ڕوویدا، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچیەکەی تیادا ڕوودادوە،وە تیپەکەشی سزا دەدرێت بە هەڵەیەکی کەڵەکەبوو.
- لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچی یەکە لەناو ناوچەی سزای گۆلچیەکە ڕوویدا ، وە جێ بەجێدەکرێت لەسەر هێڵی ناوچەی سزا لە نزیکترین خاڵ لە شوێنی ڕووداني سەرپێچی یەکە.

یاسای شازدەهەم / هەڵدانی گۆڵ:- THE GOAL CLEARANCE

هەڵدانی گۆڵ ڕێگایەکە بۆ دووبارەدەست پێکردنەوەی یاری.

هەڵدانی گۆڵ هەژمار دەکرێت کاتێك تۆپەکە هەمووی بە تەواوی بەسەر هێڵی گۆڵ تێپەر دەبێت لەسەر زەوی یان لە هەوا ، وە دوایین جار بەر یاریزانێکی تیپی هێرشبەر کەوتبێت، وە گۆڵی تیا تۆمار نەکرابێت بە گوێرەی بەندەکانی یاسای (١٠).

ناتوانرێت لە هەڵدانی گۆڵ ڕاستەوخۆ گۆڵ تۆمار بکرێت.

شوێنی یاریزانەکان: Position of the players

دەبێت یاریزانانی تیپی بەرامبەر:

لەناویاریگا بن وە لەدەرەوەی ناوچەی سزای ئەو تیپەی هەڵدانی گۆل جێ بە جێدەکات تاوەکو تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

کارە پێویستەکان : Procedure

- تۆپەکە هەڵدەدرێت لە هەر خاڵێك لە ناو ناوچەی سزا لە ڕێگەی گۆڵچی تیپی بەرگریکار.
- گۆلچی تیپی بەرگریکار هەڵدانی گۆلەکە جیّ بە جێدەکات لە ماوەی چوار چرکە، لەوکاتەی کە ئامادە دەبێت بۆهەڵدان.
- تۆپەکە دەکەوێتە یاری کاتێك ڕاستەوخۆ هەڵدەدرێتە دەرەوەی ناوچەی سزا لە لایەن گۆلچی تیپی بەرگریکار..

سەرپێچیەکان و سزاکان : Infringements and sanctions

ئەگەر تۆپەکە ڕاستەوخۆ هەڵتەدرایە دەرەوەی ناوچەی سزا لە هەڵدانی گۆل:

- هەڵدانەکە دووبارە دەبێتەوە، بەڵام ژماردنی چوار چرکە نویّ نابێتەوە، وەبەردەوام دەبێت لەوکاتەی گۆلچی ئامادە دەبێت بۆ دووبارە کردنەوەی.

ئەگەر تۆپەکە کەوتە یاری وە گۆلچی دووبارە بەری کەوتەوە (جگە لەبەرکەوتنی دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی بەرامبەر بکەوێت (جگە لەبەر کەوتنێکی لەناکاوی یەك لەیاریزانەکانی تیپەکەی):

- لێدانێکی ناڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، وە جیّ بەجێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تێدا ڕوودواە.

ئەگەر تۆپەکە کەوتە یاری وە گۆلچی بە ئەنقەست دەستی لەتۆپەکەدا، پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانێکی ڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، ئەگەر سەرپێچی یەکە لەدەرەوەی ناوچەی سزای گۆلچی یەکە ڕوویدا، وە جیّ بەجێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تێدا ڕوودواە، وەتیپەکەی سزا دەدرێت بە هەڵەیەکی کەڵەکەبوو.
- لێدانێکی ناڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، ئەگەر سەرپێچی یەکە لەناو ناوچەی سزای گۆلچی یەکە ڕوویدا، وە جیّ بەجێدەکرێت لە سەر هێلی ناوچەی سزا لە نزیکترین خاڵ لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تێدا ڕوودواە.

ئەگەر هەڵدانی گۆلەکە لەماوەی چوار چرکەدا جیّ بەجێنەکرا:

- لێدانێکی ناڕاستەوخۆ دەدرێتە تیپی بەرامبەر، وە جیّ بەجێدەکرێت لە سەر هێلی ناوچەی سزا لە نزیکترین خاڵ لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تێدا ڕوودواە.

ئەگەر هەڵدانی گۆلەکە جیّ بەجێکرا لەو کاتە هێرشبەرێك لەناو ناوچەی سزادا بوو:

- هەڵدانەکە دووبارە دەکرێتەوە ئەگەر تۆپ بەر هەر یاریزانێکی هێرشبەر بکەوێت، یا نەهێلێت هەڵدانەکە بە شێوەیەکی دروست جیّ بەجێبکرێت.

لە کاتی ڕوودانی هەرسەرپێچی یەکی تر لەم یاسایەدا:

• هەلدانی گۆلەکە دووبارە دەکرێتەوە، ئەگەر سەرپێچی یەکە ئەنجامدرا لە لایەن ئەوتیپەی کە هەلدانەکە جێ بە جێدەکات، ئەوا ژماردنی چوار چرکە نویێ نابێتەوە، بەلکو بەردەوام دەبێت لەوکاتەی گۆلچی ئامادە دەبێت بۆ دووبارە کردنەوەی.

یاسای حەڤدەهەم / لێدانی گۆشە :- THE CORNER KICK

لێدانی گۆشە ڕێگایەکە بۆ دووبارە دەست پێکردنەوەی یاری.

لێدانی گۆشە هەژمار دەکرێت کاتێك تۆپەکە هەمووی بە تەواوی بەسەر هێلی گۆلْ تێپەر دەبێت لەسەر زەوی یان لە هەوا ، وە دوایین جار بەر یاریزانێکی تیپی بەرگریکار کەوتبێت، وە گۆلی تیا تۆمار نەکرابێت بە گوێرەی بەندەکانی یاسای (١٠).

دەتوانرێت ڕاستەوخۆ لە لێدانی گۆشە گۆلْ تۆمار بکرێت، بەلام تەنها دژی تیپی بەرامبەر.

شوێنی تۆپ و یاریزانەکان : Position of the ball and the players

تۆپ دەبێت:

- لە ناو کەوانەی گۆشە دابنرێت، لە نزیکترین خالْ لەو شوێنەی کە تۆپەکە هێلی گۆلی بریە(لێ ی چووەتە دەرەوە).

یاریزانانی بەرامبەر دەبێت:

- لەناو یاریگا بن لە ماوەی کەمتر نەبن لە (٥م) لە کەوانەی گۆشە تاوەکو تۆپەکە دەکەوێتە یاری.

کارە پێویستەکان : Procedure

❖ دەبێت لێدانەکە جێ بە جێ بکرێت لەلایەن یەکێ لە یاریزانانی تیپی هێرشبەر.

❖ ئەوتیپەی لێدانەکەی پێ دەدرێت دەبێت تۆپەکە ئامادە بکات لەماوەی چوار چرکە بۆ جێ بەجێکردن.

❖ تۆپەکە دەکەوێتەیاری کاتی لێدانی یان جولاندنی.

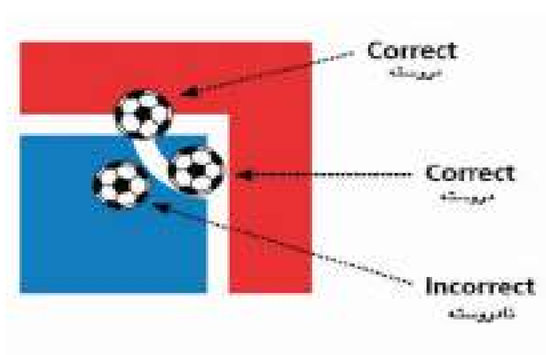

سەرپێچییەکان و سزاکان : Infringements and sanctions

ئەگەر لێدانی گۆشە جێ بەجێکرا وە یەکێك لە یاریزانانی تیپی بەرامبەر نزیکتر بوو لە تۆپ لە ماوەی دیاریکراو:

- لێدانەکە دووبارە دەبێتەوە لە لایەن هەمان تیپ، وە یاریزانی سەرپێچیکار ئاگادار دەکرێتەوە (بەکارتی زەرد) ئەگەر هاتوو پێدانی هەڵ سود وەرگرتن جێ بەجێنەکرا، یا یەك لەو هەلاتەی کە سزاکەی لێدانی سەربەخۆیە یا لێدانی سزایە ئەنجام نەدرا لەلایەن تیپی بەرگریکار.

ئەگەر یەك لەیاریزانانی بەرامبەر بە شێوەیەکی نادادپەروەرانە هۆشیاری یاریزانی لێدەر تێکبدا یا تەگەرەی بخاتە بەر لەکاتی لێدانی گۆشە:

- ئاگادار دەکرێتەوە بەهۆی ڕەوشتی ناوەرزشی یەوە.

ئەگەر لێدانی گۆشەکە جێ بەجێنەکرا لە ماوەی چوار چرکە:

- هەلدانی گۆل دەدرێتە تیپی بەرامبەر.

لە کاتی ڕوودانی هەر سەرپێچی یەکی تر لە ڕێ و شوێنی جێ بەجێکردن یان لە شوێنی تۆپەکە:

- لێدانەکە دووبارە دەکرێتەوە، ئەگەر سەرپێچی یەکە ئەنجامدرا لە لایەن ئەوتیپەی کە لێدانەکە جێ بە جێدەکات، ئەوا ژماردنی چوار چرکە نوێ نابێتەوە، بەلکو بەردەوام دەبێت لەرکاتەی یاریزانی لێدەر ئامادە دەبێت بۆ دووبارە کردنەوەی لێدانەکە.

لێدانی گۆشەی جێ بەجێدەکرێت لەلایەن یاریزانێك جگە لە گۆلچی:

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە ئەویاریزانەی لێدانەکەی جێ بەجێکردووە دووبارەتۆپی بەر بکەوێت (بێجگە لە بەرکەوتنی بە دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچییەکەی تیادا ڕوودەوە.

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە ئەویاریزانەی لێدانەکەی جێ بەجێکردووە بە ئەنقەست دەستی لە تۆپدا وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچییەکەی تیادا ڕوودەوە وە تیپەکەشی سزادەدرێت بە هەلەیەکی کەلەکەبوو.
- لێدانی سزا دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچی یەکە ئەنجامدرا لەناو ناوچەی سزای ئەو یاریزانەی کەوا لێدانەکەی جێ بەجێکردووە، وە تیپەکەشی سزادەدرێت بە هەلەیەکی کەلەکەبوو.

لێدانی گۆشەی جێ بە جێدەکرێت لە لایەن گۆلچی:

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە گۆلچی دووبارە تۆپی بەر بکەوێت (بێجگە لە بەرکەوتنی بە دەستەکانی) وە پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەر، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تیادا ڕوویداوە.

ئەگەر تۆپ کەوتە یاری وە گۆڵچی بە ئەنقەست دەستی لە تۆپدا پێش ئەوەی بەر یاریزانێکی تر بکەوێت:

- لێدانی ڕاستەوخۆ دەدرێت بەتیپی بەرامبەرئەگەر سەرپێچی یەکە لەدەرەوەی ناوچەی سزای گۆلچیەکە ڕوویدا، وە جێ بە جێدەکرێت لەو شوێنەی کە سەرپێچی یەکەی تیادا ڕوویداوە، وە تیپەکەشی سزادەدرێت بە هەڵەیەکی کەلەکەبوو.
- لێدانی ناڕاستەوخۆ دەدرێت بە تیپی بەرامبەر ئەگەر سەرپێچی یەکە لەناو ناوچەی سزای گۆلچیەکە ڕوویدا ، وە جێ بەجێدەکرێت لەسەر هێڵی ناوچەی سزا لە نزیکترین خاڵ لە شوێنی ڕوودانی سەرپێچی یەکە.

لێدانەکانی خاڵی سزا:

جێ بەجێ کردنی لێدانەکان لە خاڵی سزا ڕێگایەکە بۆ دەست نیشان کردنی تیپی براوە کاتێك یاری یەکە یەکسان بێت ئەگەر ڕێنمایی خولەکە داوای کردبێت تیپی براوە دیار بکرێت لەو یاریانەی کۆتاییان دێت بە بەرامبەر بوون.

کارە پێویستەکان:

- ناوبژیوان یەکێ لە گۆڵەکان دەست نیشان دەکات بۆ جێ بەجێ کردنی لێدانەکان.
- ناوبژیوان تیروپشك ئەنجام دەدات بە هۆی پارچە پارەیەکی کانزا وە ئەو تیپەی سەرۆکەکەی (کاپتنی) لە تیرو پشك بباتەوە لێدانی یەکەم جێ بەجێ دەکات یا لێدانی دووەم.
- ناوبژیوان و ناوبژیوانی دووەم وە ناوبژیوانی سێ یەم وە کاتگر پارێزگاری دەکەن لە تۆماری لێدانەکانی کە جێ بەجێدەکرێن .
- هەر تیپێك (٣) سێ لێدان جێ بەجێ دەکات.
- لێدانەکان بە نۆبە (تناوب) لە نێوان هەردوو تیپ جێ بەجێ دەکرێت.
- ئەگەر پێش ئەوەی تیپەکان پێنج لێدان جێ بەجێبکەن، یەك لە تیپەکان گۆڵی زیاتری تۆمارکردبوو وەئەوەی تریان نەی دەگەیشتێ ئەگەر هەر پێنج لێدانەکەش تەواو بکات ئەوا هیچ لێدانێکی تر جێ بەجێناکرێت.
- ئەگەر تیپەکان (٣) سێ لێدانەکانیان تەواو کرد وە گۆڵیان وەکو یەك تۆمار کردبوو یان هیچ گۆڵیان تۆمار نەکردبێت ، ئەوا یاریەکە بەردەوام بە هەمان ڕێگە تاکو تیپێك گۆڵ زیاتر تۆمار دەکات لە تیپەکەی تر بە مەرجێك ژمارەی لێدانەکانی هەردوو تیپ وەك یەك بێت.
- هەموو یاریزانان و یاریزانانی یەدەگ دەتوانن لێدانەکانی سزا جێ بەجێبکەن.
- گۆلچی دەتواندرێت جێگای بگۆردرێت لەگەل هەریاریزانێك لە کاتی جێ بەجێکردنی لێدانەکان لە خاڵی سزا.

- هەر لێدانێك لەلایەن یاریزانێکی جیاواز لێدەدرێت وەهەموو یاریزانەکانی کە مافی لێدانیان هەیە دەبێت لێدانەکە جێ بەجێبکەن پێش ئەوەی یاریزانێکی تر بۆ دووەمجار لێ ی بداتەوە.
- تەنها ئەو یاریزانانەی کە مافی لێدانیان هەیە کە گۆلچیەکانیش دەگرێتەوە، لە گەڵ ناوبژیوانان و ناوبژیوانی سێ یەم بۆیان هەیە لەناو یاریگادا بمێننەوە لە کاتی جێ بەجێکردنی لێدانەکان لە خاڵی سزا.
- گشت ئەو یاریزانانەی کە مافی لێدانیان هەیە، بێجگە لەو یاریزانەی کە لێدانەکە جێ بەجێدەکات لەگەڵ هەردوو گۆلچی دەبێت لەنیوە یاریگاکەی تر بمێننەوە لەگەڵ ناوبژیوانی سێ یەم.
- ئەو گۆلچی یەی کە هاوڕێی جێ بەجێکەری لێدانەکەیە دەبێت بمێنێتەوە لەناو یاریگا لەبەرامبەر ناوچەی هونەری وەلەئاستی خاڵی سزا وەکەمتر نەبێت لە ماوەی (٥م).
- ئەگەر لەکۆتایی یاری یا کۆتایی گێمی زیادکراو پێش دەستپێکردنی لێدانەکان لە خاڵی سزا یەك لەتیپەکان ژمارەی یاریزانەکانی زیاتر بوو بە یاریزانانی یەدەگیشەوە لە تیپی بەرامبەر دەبێت ژمارەی کەم بکاتەوەو یەکسانی بکات لەگەڵ تیپی بەرامبەر، دەبێت کاپتنی تیپ ناوبژیوان ئاگادار بکاتەوە لە ناوو ژمارەی ئەویاریزانەی کە دوور دەخرێتەوە.

شوێنی ناوبژیوانەکان و یاریزانەکان و گۆلچیەکان کاتی جێ بەجێکردنی لێدانەکان لە خاڵی سزا:

پرسیار و راهێنان

پ١/ درێژییەکانی گۆرەپانی یاری فوتسالّ چەندە؟

پێویستە گۆرەپانی یاری لەسەر شێوەی لاکێشە بێت .. درێژی هێڵی بەرکەوتە (التماس) لە هێڵی گۆلّ گەورەتربێ .. درێژی و پانیەکان بەم شێوەیە دەبێت :

درێژییەکانی ..... کەمترین درێژی ٢٥م

درێژترین درێژی ٤٢م

پانیەکان .... کەمترین درێژی ١٠م

درێژترین درێژی ٢٥م

*بەلاّم بۆ یارییە نێو دەوڵەتیەکان ، ئەم درێژییانە پەیرەو دەکرێت ...

درێژییەکان ...... کەمترین درێژی ٣٨م

درێژترین درێژی ٤٢م

پانیەکان .... کەمترین درێژی ١٨م

درێژترین درێژی ٢٥م

پ٢/ دووری خاڵی لێدانی سزا لە هێڵی گۆل چەندە ؟

– نیشانەی خاڵی لێدانی هێڵی سزا لە ناوەڕاست بە یەکسانی لەگەڵ هەردوو ستوونی گۆلّ بە (٦) مەتر دوورە .

پ٣/ دووری خاڵی لێدانی سزای دووەم لە هێڵی گۆلّ چەندە ؟

– نیشانەی خاڵی لێدانی سزای دووەم لە ناوەڕاست بە یەکسانی لەگەڵ هەردوو ستوونی گۆلّ بە (١٠) مەتر دوورە.

پ٤/ سیفەتەکانی تۆپی بەکارهاتوو لەم یارییەدا چین ؟

– پێویستە تۆپەکە ئەم سیفەتانەی تیایدا بەدی بکرێت :

- خڕبێت .
- لە پێست یان لەهەر ماددەیەکی شایستە دورست کرابێت .
- چێوەی بازنەی تۆپەکە لە ٦٢ سم کەمتر نەبێت و لە ٦٤ سم زیاتر نەبێت .
- کێشی تۆپەکە لە ٤٤٠گم زیاتر نەبێت و لە ٤٠٠گم کەمتر نەبێت ، لەگەڵ ساتی دەست پێکردنی یارییەکە .
- پاڵە پەستۆی هەوا یەکسان بێت بە (٠,٤ – ٠,٦) پاڵەپەستۆی هەوا و (٤٠٠– ٦٠٠) گم /سم٢ لەسەر ئاستی رووی دەریا .

پ٥/ ژمارەی یاریزانانی بەشداربوو لەهەر تیپێك چەندە؟

– هەر تیپێکی بەشداربوو نابێت لە (٥) یاریزان زیاتر لەنێو یاریگادا یاری بکەن کە یەکێکیان گۆڵچی یە .

پ٦/ سزای هەڵەکان و خراپی خووڕەشتی وەرزشی چین ؟

– سزاکان بە گوێرەی هەڵەکان بەم شێوەیە دەژمێردرێت ....

١– لێدانی سەربەخۆی ڕاستەوخۆ .

٢– لێدانی سزا لە خاڵی سزا .

٣– لێدانی سەربەخۆی ئاراستەوخۆ .

٤– سزای خورەوشتی نارەزشی .

پ٧/ ماوەی یاری کردن لەیاری فوتسالْ دا چەندە ؟

– یارییەکە بۆ دوو گێمی یەکسان کە (٢٠) دەقیقە بۆ هەر گێمێك دابەش دەکرێت کەسی تایبەت بە کات گرتنەوە پەیوەست دەبێت بە ڕاگرتنی کات لە ساتی وەستانی یاری دا .

پ٨/ کاتی پچڕێنراو (الوقت المستقطع) لە یارییدا هەیەو چەندە ؟

– بەڵی کاتی پچڕێنراو بۆ هەر تیپێك هەیە و تەنها دەقیقەیەکە بۆ هەر گێمێك بۆ هەر تیپێك .

پ٩/ ماوەی پشووی نێوان هەردوو گێم چەند دەقیقەیە ؟

– نابێت ماوەی پشوودان لە نێوان هەردوو گێمی یارییەکە لە (١٥) دەقیقە زیاتر بێت .

پ١٠/ تۆپ لە چ ساتێکدا بە لە دەرەوەی یاریگا دەژمێردرێت ؟

– تۆپ لەم حاڵەتانەی خوارەوە لە دەرەوەی یاریگا دەژمێردرێت .

- گەر تۆپەکە بە تەواوی هێڵی گۆلْ یان هێڵی لاکان (التماس لەسەر زەوی یان لە هەوا ببڕێت) .
- گەر یاری لەلایەن ناوبژیوانی یاری یان ناوبژیوانی دووەم وەستێنرا .
- گەر تۆپەکە بە بن میچی هۆڵەکە کەوت .

پ١١/ بەرزی بنمیچی هۆڵەکە بەلایەنی کەمەوە پێویستە چوند بێت ؟

– پێویست بەرزی بنمیچی هۆڵەکە بەلایەنی کەمەوە لە (٤) مەتر نزم تر نە بێت .

پ١٢/ چۆن هێڵی نێو یاریگا دەکێشرێت ، واتایەکی دیکە پانی هێڵە کێشراوەکان چەندە؟

– نابێت هێڵەکە بە پچرپچڕکراوی بکێشرێت بەڵکو پێویستە بە شێوەی هێڵی راست بکێشرێت و پانتایی هێڵەکەش (٨) سم بێت .

پ١٣/ گەر یاریزانێك ئامادەنەبوو بۆ گۆڕینی بە یاریزانێکی دیکە .. ناوبژیوان لەسەریەتی چی بکات ؟

– ناوبژیوان ڕێگای پێ دەدات بەردەوام بێت لە یاری کردن .. چونکە لە توانای ناوبژیوان نی یە ناچار بکات رەزامەندی لەسەر گۆڕینی بکرێت .

پ١٤/ ئایا گۆڵچی ماف لێدانی لاو لێدانی کورنەو و لێدانی سزای هەیە ؟

– بەڵێ هەموو ئەم مافانەی هەیە لەبەرئەوەی بەشێکە لە ئەندامانی تیپەکەی .

پ١٥/ ئایا کاپتنی تیپ یان بەرپرسی تیپ دەتوانێ یاریزانێکی یان یاریزانێکی جێ گۆتەوە بە هۆی سەرپێچی بکاتە دەرەوە کە سەرپێچیەکەی شایانی دەرکردنی بێت ؟

– نەخێر .... تەنها بۆ ناوبژیوان یان ناوبژیوانی دووەم ماف هەیە بڕیاری لەم جۆرە بدات .

پ١٦/ کاری ناوبژیوانی دووەم لە ساتی لێدانی سزا لە شوێنی خاڵی سزا یان لێدانی سەربەستی ڕاستەوخۆی بێ هەبوونی دیوار چی یە ؟

– وردبوونەوە لەوەی کە تۆپەکە بە تەواوی هێڵی گۆڵی بڕوە یاخود نا ... هەروەها گۆڵچی بۆ ماوەی کەمتر لە (٥) مەتر هاتۆتە پێش .